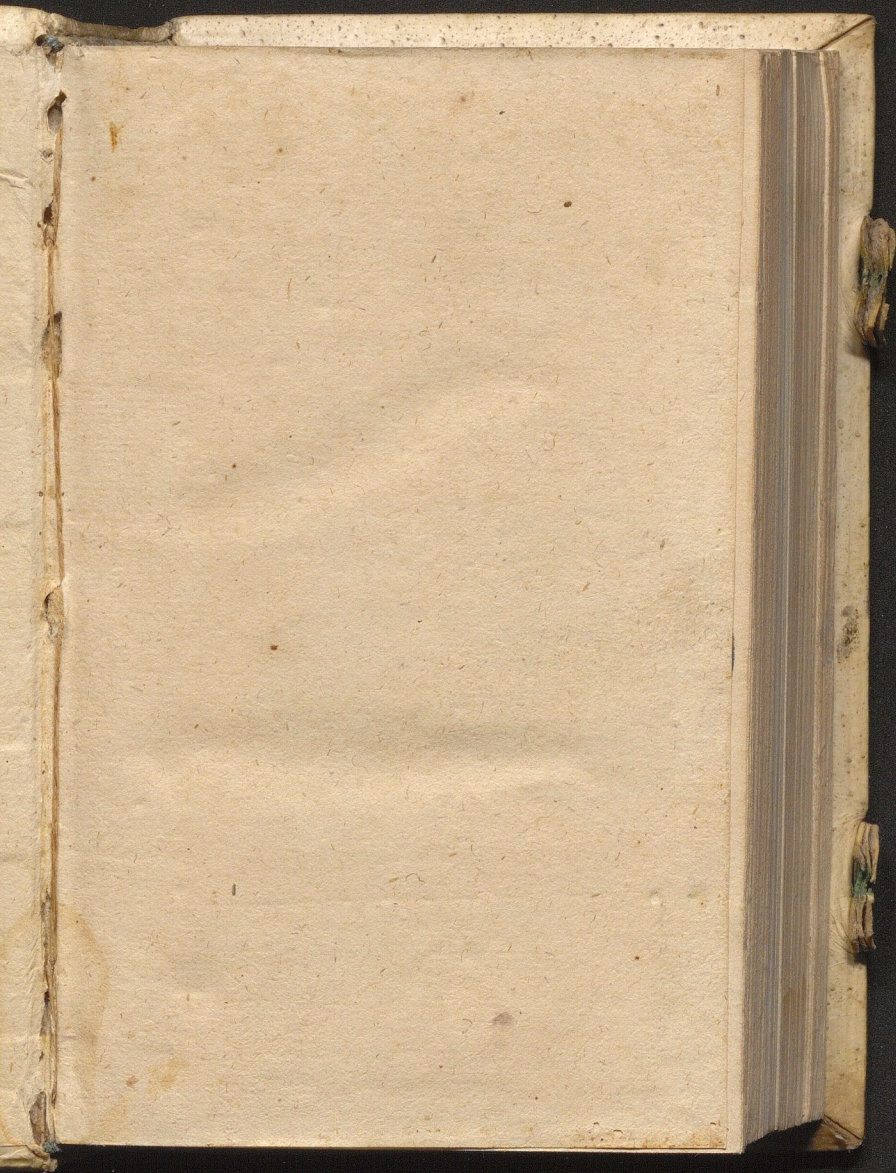

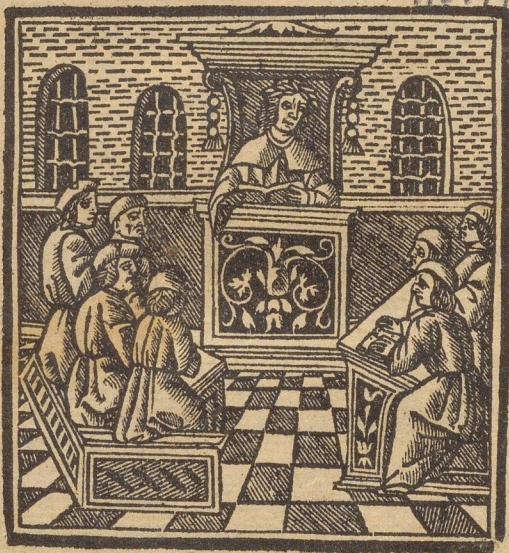
H 3348

9) Sensitiva

not. 2) - 4)

2
Flores legum secundum ordi-
nem alphabeti. Cum infinitis
additionibus et concordantijs
doctorum nuper per. d. Lu-
cium Paulum Rosellum
patavinum. J. U. do-
ctorem additis.

ibto maburnd mmp lerkoff
ammm mmp mmp mmp mmp
mmp mmp mmp mmp mmp
mmp mmp mmp mmp mmp
mmp mmp mmp mmp mmp
mmp mmp mmp mmp mmp
mmp mmp mmp mmp mmp
mmp mmp mmp mmp mmp

11

Incipiunt Flores legum fm ordinem alphabeti.
Nte primum nihil est: in prohemo. ff. eo. §.
nos vero: & ff. de verbo. sig. l. proximus.
Ad presens oua cras pullis sunt meliora. ff.
de transac. l. cum hi.

Alqis firmiter non debet asserere quod igno-
rat. ff. de ac. emp. & ven. l. iulianus. §. quidem tamen.
Artifex commendat opus suum. ff. de in integ. resti. l. i.
Artifex presumitur viuere ex artificio glo. in. l. si quis ar-
gentum. C. de dona. in verbo quantum.
Anima est preferenda ceteris rebus. C. de sacrosan. ec. l.
sancimus. §. penul.
Audacia que vertitur circa licita approbatur. ff. de libe-
& posthu. l. gallus. §. videndū. Sed audacia circa illici-
ta reprobatur. l. si quis in tantam. G. vnde vi.
Animalia naturalis iuris peritia censetur. l. i. ff. de iusti.
& iu. §. penul.
A iure naturali descendit maris & femine coniugatio &
liberorum procreatio & educatio. l. i. §. penul. ff. de
iusti. & iure.
Ab omni militia serui prohibentur. Alioquin capite pu-
niuntur. ff. de re mili. l. ab omni.
Alicui nō prodest nec nocet iusiurandum inter alios fa-
ctum. l. i. ff. si mulier in possessione ventris nomine
calump. cau.
Absens reus per procuratorem causam absentie redde-
re potest. l. absens. ff. de procura.
Ad crimen publici iudicii prosequendum frustra inter-
uenit pcurator. l. penul. §. ad crimen. ff. de publi. iudi.
sed bene potest pro allegāte causam absentie. C. tur.
de procur.
Appellatiōe armorū fustes & lapides cōtinētur. l. armo-
rum. ff. de verb. sig. in si. de interd. §. qui autem.
Appellatione mulieris & virgo viripotens continetur.

A ii

ff. de verb. sig. l. mulierum.

**Appellatione parentum non tantum pater & auus & pater
auus continetur: sed & mater & auia & proauia. l. pa
rentum appellatione. ff. eo.**

**Appellatione patroni & patrona continetur. l. patro
ni. ff. eodem.**

**Appellatione tigni omnis materia continetur ex qua
edificia constant. l. tigni appellatio. ff. eo.**

**Appellatione hereditatis bo. pos. continentur. l. heredi
tatis appellatio. ff. eo.**

Appellatione liberi & libera continetur. l. liberi. ff. eo.

**Appellatione carbonum materia non continetur. l. carbo
num appellatio. ff. eo.**

**Appellatione hereditatis etiam damnosa hereditas co
ntinetur. l. hereditatis appellatio. ff. eo.**

**Appellatione familie & ipse princeps familie continetur.
l. familie appellatio. ff. eo.**

**Appellatione fundi omne edificium & omnis ager con
tinetur. l. fundi appellatio. ff. eo.**

**Appellatione liberorum nepotes & pronepotes ceteri
qui ex his descendunt continentur. l. liberorum ap
pellatione. ff. eo.**

**Appellatione teli continetur ferrum fustis lapis & omne
quod nocendi causa habet. l. si pignore. ff. de furtis.**

**Appellatione rei & pars continetur. l. appellatione rei
ff. de verbo. signi.**

**Appellatione partis vel portionis dimidia pars continetur.
l. nomina que partis. ff. e. & l. nomen si. §. portionis.**

**Auctoritates maiorum non sunt reprobande. C. ad ex
hi. l. ad exhibendum. & ff. de iudi. l. iulianus.**

**Adhibenda est fides peritis in arte. ff. de vend. in pos. mit
ten. l. i. §. i.**

**A persona in qua est compromissum non est recedens
dum. ff. de verb. obli. l. si quis arbitratus in si. & C. de**

contrahen. empt. l. si. Contra de. l. si societatem. ff. p
socio. & ff. de dotis promiss. l. iii.

Aliquis non presumitur immemor sue salutis. C. ad. l. re/
pe. l. si adde de iure canonico in. C. sancimus. j. q. vii.

Ablatius absolutus facit conditionem. ff. de condi. &
de. l. a testatore.

Alteri stipulari nemo potest. l. stipulatio ista. §. alteri. ff.
de verb. obli. & insti. de inutili. stip. §. alteri.

Alienum factum nemo permittere potest insti. de inutili/
li. stipu. §. si quis alium. & ff. de verbo. signi. l. stipulae
tio ista in prin.

Affirmanti incumbit probatio & non neganti. l. ii. ff. de
proba.

Accusatus non potest alium accusare pendente illa aco
cusatione. l. neganda. C. qui accusa. non pos. nam rela
tione criminum non purgatur crimen. l. is qui reus. ff.
de publi. iudi.

Ats imitatur naturam inquantu potest institu. de adop -
§. minorem.

Ats sit ex experientia: vide spec. in prohe. l. iii. partis.

Approbatu nō debet reprobari. l. pompo. ff. de neg. ges.

Approbari potest factum: & eius qualitas reprobari.

Bal. in. l. i. col. ii. ver. item potest quis. C. de fur.

Armīs arma repellere licet. ff. de vi. & vi. ar. l. i. §. vim vi.
& l. iii. §. cum ergo e. ti.

Angustia temporis aliqua ndo vitiat stipulū. ff. de ver.
obli. l. continuus. §. cum ita. & insti. c. §. loca.

Arbiter quandoque accipitur pro iudice delegato. l. fin.
ff. de iudi.

Aliquis non grauatur ex sola presumptione. ff. de peni.
l. absentem.

Aduocati equiparantur militibus. l. aduocati. C. de ad/
uo. diuer. iudi.

Armariū est locus vbi libri reponuntur. ff. de fur. l. vii

ga. in glōf. 82. ff. de le. iii. l. i. librorū appellatiōe. §. cartis.
 Aſſeuerare eſt aliquod verum vel falſum ſine interro-
 gatione affirmare. l. non nud. in glo. C. de proba.
 Actor agit quando vult ſed reus non. l. pure. §. ſi. ff. de
 do. ma. excep. & l. ſi quando lex eſt. C. de diſa.
 Actus ſtipulantis & promittentis debet eſſe continuus
 ff. de verbo. obli. l. i. §. i.
 Affectus tantum punitur ſicut effectus. C. ad. l. cor. de
 ſicca. l. is qui cum reſſo.
 Aliquis nō auditur ſi dicat ſe ignorare que tractauit in
 proe. ff. & ff. ad ſenatus velle. l. q̄q̄.
 Abigei ſunt quibus eſt cura alienis animalibus inſidia-
 ri & ea alibi tranſponere in auc. de nup. §. ſi ergo
 ſm Odoſ. colla. iiii.
 Abſentia eius qui reipu. cauſa abeſt. neq; ei neq; alii de-
 bet eſſe damnosa. ff. de reg. iu. l. abſentia.
 Aliquando contentum ponitur pro continentie. ff. de
 pac. l. iurifgentium. §. quod fere vbi pactorū. i. inſtru-
 mentorum quibus pacta inferuntur.
 Ad veritatem copulatiue requiritur q; vtrq; pars ſit
 vera. l. ſi quis ita ſtipulatus fuerit. ff. de verbo. obli. cō
 ſuis alle.
 Ad veritatem vniuerſalis requiruntur omnes ſingula-
 res eius eſſe veras. l. ſi is que ducenta. ff. de re. du.
 Abſens per diſtantiā habetur. ff. de ritu nup. l. in eo. §.
 deſinde. & ff. de arbi. l. ſicuti.
 Aliquid publice permittitur quod priuatim non per-
 mitteretur. ff. de re. diui. l. in tantum. §. ſacre autem
 res ſunt que publice &c.
 Alterius temeritas non debet alii nocere. ff. quemadmo-
 dum teſ. or. l. conſulta.
 Acceptilatio eſt liberatio per mutuam interrogationē
 que vtriq; contingit ab eodem nexu abſolutio. l. i. ff.
 de acceptila.

Acceptilatio in diem facta nullius est momeⁿ. l. in die.
ff. eo. titu.

Acceptilatio sub conditione fieri non potest. l. acceptio
latio sub conditione. ff. eo. titu.

Acceptilationis facte in fraudem creditoris qualiter re
uocatio petatur: vide spe. de re. ec. non alie.

Absurdum sequitur ab absurdum. No. glo. ff. so. ma. l. di
uor. super verbo alioquin.

Aliud est pena, & aliud est fraus. Nā fraus sine pena esse
potest: pena aut sine fraude esse nō potest. Pena enim
est noxe vindicta: sed fraus ipsa noxa dicitur & quasi
pene quedā pparatio. l. aliud est fraus. ff. de ver. signi.

Actus fm naturam sui subiecti regulatur. l. eius. ff. de
oper. lib. Contra. ff. ad. l. acquil. l. ii. in fine.

Acta sunt perpetua: in spe. de reprob. §. videndū: ver.
hoc quoq; & se. & de instru. edi. illud autem. §. satis
utiliter: ver. Item quod: & §. often. ver. & scias: & in
versu. In quibus.

Actiones creditorum seu cause non debent differri. §.
cum igitur: insti. de bo. pos.

Actio furti cōpetit ei cuius interest rem saluā esse licet
nō sit dñs: insti. de ob. que ex delic. nas. §. furti actio.

Audacia mulierum est reprehendenda: quia non est licit
tum iniicere manus in viros suos, in autē. de nuptiis
§. rursus.

Arrogo qui suus est sed habet meus esse necesse. No. glo.
patris adopto suum sed patris permanet idem: insti.
de adop. §. imperatoris auctoritate.

Aurum dicitur preciosius metallo: & post aurum argen
tum. No. glo. in autē. de consulibus. §. quantūcūq;
ver. solum vero aurum: colla. iiii.

Ad remunerationem quilibet obligatur. l. sed si. l. cōmis
sori. l. consuluit. ff. de peri. here. iuncta. l. si vero non re
munerandi. §. idem papinianus. ff. manda. & l. si non

Sortem. §. libertus. ff. de condi. & demon.
Appellatione presidis continetur quilibet rector pro
uincie. l. i. ff. de offi. presi.
Appellatione fratrum & sorores continentur. l. lucius ti
cius. §. quesitum est. ff. de lega. iii.
Amicus ex mente debet perpendere voluntatē amici
sui & seruare, alias non est bonus amicus. l. pamphi
lo. ff. de lega. iii.
A verbis legis non est recedendum. l. non aliter. ff. de
le. iii. facit. l. vnum. §. item imperator. ff. de lega.
Appellatione mulorum & mule continentur quemad
modum appellatione seruorum & serue continentur &
ita sub masculino genere continetur femininum.
A deo autem totius mundi elementa processerūt & eo
rum dispositio in orbem terrarum producta est. l. i. in
prin. C. de vete. iu. enucle.
Afferis id est assertiue dicis: ita exponit gl. l. i. C. de non
nume. pecu.
Aliud pro alio inuito creditore solui non potest. l. eum
a quo cum le. se. C. de solutio. ff. si cer. pe. l. ii. §. i. C. de
secundis nup. autē. sed si aurum. Sed hoc fallit. ff. de
reg. iu. l. nō dubiū. §. si cū multis alle. in glo. dictē le. cū
a quo. C. de solutionibus & liberationibus.
Adulteriū proprie dicitur in nupta: quasi trāsitus ad al
terius thors: sup̄si in virginē vel vidua. ff. ad. l. iul. de
adul. l. inter liberas: pro hoc glo. super ru. C. eo. ti.
Actio iniuriarum non competit heredi. ff. si quis cautio
l. si eum in iudicio. §. qui iniuriarum.
Actio iniuriarum datur contra iudicem qui volentem
fideiubere detinet in carcere: Bar. in. l. si vero. §. qui p
rei. in. iii. no. ff. qui satis. cog. quod nō contra in doo
ctos: & Alex. in. l. i. si quis in ius vo. non ierit.
Accusatoribus falsorum monetariorum immunitatem
permittimus. l. i. C. de fal. moneta.

Aduocatorum officium necessarium & laudabile est. l. laudabile in prin. C. de aduo. diuer. iur.
Aliud pro alio soluitur invito creditore. C. de dona. l. si quis ar. in principio. & ff. de leg. i. l. si domus. §. qui cōfiteatur. & de re. iur. miles.
Ablogare est penitus corrigere siue remouere. derogare tamen est corrigere in parte. tantummodo. ff. de verb. signi. l. abrogare.
Acapite edenda est ratio. ff. de eden. l. argētarius. §. edi.
Adignioribus est inchoandum insti. de iure. nat. §. si
A fine denominatur res. l. si quis a multis. ff. de noxali. bus. C. de iudi. l. rem non nouam. §. si. & ff. de leg. i. l. ex imperfecto contra de. l. iiii. §. scio. ff. de mino.
Ab initio licitum est contrahere sed ex post facto non licet rescilire. l. sicut initio. C. de ac. & ob. & ff. cōmo. l. in comodato. §. sicut. & C. de rescin. ven. l. de cōtractu. & C. de transac. l. quis & C. de contrahen. emp. l. non scircō in fi. & C. si cer. pe. l. eo. q. & ff. mandati. l. si mādauero. §. sicut. & insti. e. §. pe. ff. de iudi. l. interdū. §. si penator. & ff. de cura. furil. cuius bonis in princ. & C. de dona. l. si quis ar. §. si.
Al quis non debet duplici pena ex eodem delicto puniri. l. sanctio legum. ff. de penis.
Actio semel extincta non reuiuiscit amplius. l. si vnus §. sed si pactum. ff. de pact. & ff. de noxa. ac. l. electio cum ibi no. contra de no. per glo. in le. metum la. iij. §. volenti. ff. q. me. cau.
Auctoritati rusticorum creditur. ff. de le. iij. l. si ch ortus.
Annalia ad agendum sunt temporalia ad excipiendum ff. de excep. do. l. pure. §. si.
Actiones secuntur vniuersalem heredem non particularem. ff. ad trebel. l. i. §. si heres cum ibi no.
Ambigua solutio p meliori & certiori parte est iterpretanda & itelligēda. ff. de vsur. l. creditorum. cū ibi no.

Anima sedendo & quiescendo fit prudens & sapiens se
 primo philosophorum: vide Ang. in. §. i. insti. de offi. iud.
Anima in principio sue creationis est tanquam tabula
 in qua nihil depictum est: de pingibilis tamen virtuti-
 bus & scientiis: tertio de anima.
Alteri non parceret qui sibi ipsi non parcit. ff. de bonis
 eo. qui ante sen. mor. sibi consti. l. si.
Actio de dolo non paritur aliam actionem secum con-
 currere. ff. de dolo. l. ii. §. act.
Ad intentionem proferentis sermonem est recurrendum
 ff. de le. l. si quis.
Alienatio est actus per quem dominum transfertur. C.
 de fundo dotali. l. i.
Ancilla aliqui emitur ut pariat. ff. de lega. ii. l. pamphila.
Alienationis verbo non tantum continetur dominii
 translatio & servorum manumissio: sed etiam usus &
 usufructus constitutio & pignoris vel hypothecae obli-
 gatio & servitutis impositio & etiam contractus em-
 phiteoticus. l. si. C. de re. ali. non ali.
Ad officia seu munera publica minus ydonei aliis desi-
 cientibus ab initio eliguntur. l. generaliter. §. spurios
 ff. de decuri. & extra de reli. do. C. inter.
Accessorū sequitur naturā sui principalis. l. iii. C. de po. &
 ff. de regu. iur. l. cū principalis & l. heres a debitore. §.
 stipulator. ff. de fideius. Sed contra de le. i. C. de iudi.
Accessorium non potest esse maius principali. l. iustissi-
 me. §. i. ff. de e. li. edic. insti. de fideius. in. §. fideiussores
 in fi. in l. si emptione. §. i. cum gl. in versi. accessio. ff. de
 contrahen. emptio: contra de. §. purpurā de re. di. insti.
Aiquis non debet esse iudex in sua causa. ff. de arbi. l. pe-
 nulei. C. ne quis in causa sua in rubro & nigro. Con-
 tra de. l. si libertus. ff. de operis libertorum. ff. de con-
 tra. emp. & ven. l. hec ven.
A sententia arbitraria non appellatur. C. de arbi. l. i. &

ff. de ar. l. diem. §. stari. Contra de lege ab arbitrio. ff. qui satis dare cog. C. de iudi. l. i.

Ad veritatem disunctive propositionis sufficit alterā partem esse veram. ff. de verbo. ob. l. si ita quis. & l. si quis. §. vtrum. ff. de re. dub. Contra de l. cum quidam C. de ver. sig. C. de insti. & substituti. l. generaliter for. l. istud fauore liberog. gl. in. l. si quis ita. ff. de ver. ob.

Allegans contraria non auditur. C. de furtis. l. i. ff. de cō di. & demon. l. citius contra. ff. de inof. tes. l. papinia. nus. §. sed nec impuberis. ff. de colla. bo. l. nunquam.

Ad augmentationem delicti sequitur augmentatio pe. ne. C. de ser. fugiri. l. quicumq. C. de episco. au. l. iii. cō tra insti. vi bonorum rap. in prin. & §. i. & de le. celsus ff. de arbi. incerto. §. petult. insti. de iniuriis: quia ma. ius est delictum offendere legem q̄ eius ministrum. & tamen qui offendit minus punitur.

Affectus non punitur nisi sequatur effectus. l. cogitatio. nis. ff. de pen. & ff. quod quisq. iuris. l. i. in fi. Cōtra. C. de furtis. l. si quis non dicam. Contra de §. bestias. in l. i. ff. de postu. in glo.

Amor calefacit in autē. quibus natu. effi. serui. §. illud. Arma magisquam iura miles scire debet. l. sancimus. in prin. C. de iure deliberandi.

Aliquis non debet venire contra factum suū tex. in. C. veniens de fid. pres. ff. de adopt. l. post mortem. C. de contrahen. emptio. l. non iccirco. ff. de seruitutibus ru sti. prediorum. l. & per fundum. C. de seruo comuni pignori dato. l. si creditoribus & C. de reuo. do. l. cum profitearis. C. de remis. pigno. l. i. Sed contra. C. de agri. & cen. l. quemadmodū & C. de libe. cā. l. i. & C. de anno. ciui. li. xi. adde. C. nosti. de elec.

Actor debet sequi forum rei. C. de iurisdi. oium iudici. l. in criminali & c. sane extra de fo. cōpe. contra. C. vbi iurē ac. l. si. in fi. & extra de fo. cōpe. c. cū sit generale.

Agentes: & consentientes pari pena puniuntur. l. subemus. §. yconomus. C. de sacro. ec. Cōtra de. l. quidam ergo. ff. qui no. infa. Contra insti. de oblig. que ex de. lic. nal. §. hi. & G. e. l. eos.

Ad quem spectat onus & emolumentum. ff. de re iudi. l. fm naturam & l. fi. §. sed cum. C. de fur. Contra insti. de legitima paren. tu. in fi. & ff. de neg. ges. l. si nego. cia: & l. qui proprio. ff. de procu.

Actore non probante reusa absoluitur. l. qui accusare. C. de eden. l. actor. G. de proba. Contra. ff. de edend. l. quisquam & l. i. §. edenda. eo. ritu.

Appellationis remedio extinguitur pronunciatum. l. i. in fi. ff. ad turpi. l. ii. ff. de pe. Contra. ff. de his qui no. infa. l. furti. secundo responso. in fi. quia suspenditur: & ideo si non prosequitur retro habet effectum. C. de tempore appel. l. fi. §. illud.

Argumentum a contrario sensu fortissimum est in iure l. i. §. huius rei. ff. de officio eius cui manda. est iurisd. insti. de liberti. in prin. est clarior tex. in. l. inter saceru §. cum inter. ff. de pac. dota. Contra. G. de epi. & cle. l. conuenticulum: & l. nemo. C. de iudi.

Argumentum a contrario sensu an & quando locum ha beat: vide spe. de dispu. & alleg. §. potest. versi. vel nō obstat: & Alex. in. l. i. de officio eius: ubi ponit an ha bet locum in rescrip. & an in sententia: & an in cono tractibus: & an in vlti. volūtatibus: & an in negatiuis. Aliquis non debet postulare illud cuius contrarium in casu contrario nō esset postulaturus. C. de so. l. penul. C. de vsu. l. si ea lege. Cōtra. ff. loca. l. ea lege. ff. de pro cura. l. qui proprio. §. procurator.

Aliquis non potest renunciare iuri quod sibi ignorat cō petere. C. de fur. l. fi. ff. de inof. res. l. mater: & l. eū qui. in prin. eo. titu. Cōtra. C. de transac. l. qui sub pretext. ff. de ver. obli. l. qui rome. §. finali.

Aliud est reddere: aliud est de suo dare. ff. de po. l. i. §. ele-
ganter. Contra. ff. de ver. sig. l. verbum. §. reddendi &
ff. de auro & argento leg. in prin. l. qui vxori.

Aliquis magis debet velle mori quam peccare. ff. q. me-
cau. l. isti quidam. §. penul. & c. sacris ex eo. ti. lotha-
rius. xxxi. q. iii. Contra. ff. de qui an bo. eo. sen. mo. l. i.
& de. C. aucten. xv. q. vi.

Actori incumbit onus pbandi. l. qui accusare. C. de edē.
Contra immo vtrig. incumbit onus probandi. l. vbi
C. ad. l. fal. & l. fallaciter. C. de abo.

Aliquid nō debet esse superfluum in regula. C. de no. co.
compo. consti. l. vnica cōtra medis. ff. de euictione. l.
si ita quis. Contra quia diu sunt omnes similes: ergo
vna earum superfluit. l. si quis in conscribendo. C. de
pac. & de epi. & cle. l. raptōres. C. de raptu virgi.

Allegās impossibile nō auditur. l. cōfessionibus cū alleg.
in glo. ff. de interro. ac. & l. inde neratius. §. si. in glo. ff.
ad. l. acq. Cōtra omne argumentū vt iacet est necessa-
riū. l. lega. C. de. l. ppe. ff. qui & a qui. ergo omne argu-
mētū a cōtrario sensu est impossibile. l. i. ff. ad munici-
pa. insti. de furtis. §. nec ingratus cū similibus: sed alle-
gās argumētū a cōtratio sensu auditur vt dictū est su-
perius ab eo plura exiguntur cui plura cōmittuntur.
l. si fugitiuū. C. de ser. fug. & l. pbyteri. C. de epi. & cle.
Contra de. l. nemo. C. de sum. tri. & fide ca. & l. si. C.
vt nemo priua. l. in seruorum. ff. de pe.

Aliquid est iustum cuius contrariū est iniustum. l. exhiben-
dum. C. de procura. & per glo. no. super verbo iniusti.
aliquid est malum, cuius contrarium est deterius. vt
ff. de re. iu. l. quotiens. Contra oppo.

Alteri p alterū nō debet iniqua cōditio afferri. l. non des-
bet. ff. de reg. iu. & dicit pro & cōtra in glo. Itē inst. de
aucto. tutorū in prin. quia pupillus sine auctoritate
auctorum non obligatur: eum auctoritate vero sic.

Aliqui trāseunt cū vniuersitate que per se nō trāsrēt. l.
in modicis, cū alle. in glo. ff. de contrahen. emp. & ven.
Contra de. l. quia perinde. ff. ad trebel. cū alle. in glo.
A iuvene & cupido credatur reddita virgo. Not. glo. ff.
man. l. si vero remunerandi. §. si adolescentes.
Aliquis non presumitur donare suum. ff. de proba. l. cū
de indebito ver. si vero. Contra. ff. man. si vero. §. inde
papinianus.
Aliquis non tenetur diuinare. ff. mādā. si & fideiusfor. §.
si cum debitor : & l. si putator. ff. ad. l. acquil. Contra
insti. de le. pa. tu. & ff. de au. & argen. le. l. qui vxori. ff.
si pars he. pe. l. antiqui.
Aliquis non debet locupletari cū alterius dāno. l. nā hec
natura. ff. de condi. indebi. Contra insti. de vsuca. per
totum: quia quis per vsucapi. locupletatur.
Aliquis non debet subire vicem duorum. ff. de pac. l. si
plures cum ibi alle. Cōtra de. l. si cōsultus. ff. de adop.
cum al. in. d. l. si plures.
Agnitione posthumi rumpitur testamentū: insti. de exo
here. l. b. in prin. Contra de inof. tes. l. si mater.
Apus deum non est acceptio personarum. §. hinc nobis
in autē. de mona. colla. i.
Argumentum per simile dissoluitur per dissimile. C. de
commer. l. ii. extra qui si. sunt legi. c. per venerabilem
in antiquis.
Argumentum a contrariis an valeat: vide Bal. in. l. con
uenticulam: in. ii. col. in si. versi. Item est arg. a contra
riis. C. de episco. & cle. & in. l. eam quam. xii. col. in ver
ficu. Item dubitatur. C. de fideicom. q. sic.
Auaritia est radix omnium malorū vel mater in autē
ti. vt iudices sine quoquo suffrag. §. in fine col. ii.
Aliquid probatur eo ipso q. contrarium ostenditur. l. su
per seruis. C. qui mili. non pos. lib. xii.
Aliquis non debet reposcere res suas per rixas vel cono

entiones sed amicabiliter, l. si ex plagis, §. tabernario
us. ff. ad l. acquilam.

Accidens magis inspicitur quam natura, l. i. §. bestias cū
alle. in glo. ff. de postu. Contra de. l. si. C. de his qui ve
niam etatis sue impe. & de. §. pavonum: insti. de re, di
ui. & in. l. qui hec. ff. de tutel.

Aliquis non cogitur aliquid vendere vel emere. C. de iu
re deliberandi. l. inuiti. C. de contrahen. emp. & vñ.
l. non enim. ff. de actione re. amo. Contra de. §. pe. in
sti. de his qui sunt sui vel alieni iuris, & §. non solum:
insti. de leg. & §. si. insti. de dona.

Alia per obliquum conceduntur que directo nō con
ceduntur: siue alia per alium consequuntur que per
seipsum non consequerentur. ff. que res pigno. obli.
pos. l. aristo. in fi. & vide ibi in glo. Contra de. l. qui
alienam. ff. de nego. gest. §. quamquam, & vide glo. su
per verbo quia nec ipsam.

Ante litem contest. quis non dicitur petere: sed petere
velle, l. velle, §. rem ratam haberi.

A sententia interlocutoria non appellatur. C. de episco
pali audientia. l. ii. & l. non recepi. C. de appellatio
nibus. l. ante finem temporis: & ibi vide. l. pro hac par
te. Contra. ff. qui satisfda. cogantur. l. arbitrio. & l. ii.
ff. de appel. reci. vel non reci. Et ibi vide pro ista par
te. l. sopitum de iure canonico capi. cordi. extra de ap
pel. lib. vi.

Accipiendo sortem quis dicitur tacite renunciare inter
esse. ff. si quis cautio. l. ii. l. respon. & ibi vide. l. pro illa
parte & l. centi caput. & l. si. q. certo loco. Cōtra de
l. cum stipulatus sum. ff. de ver. oblig. & C. de iudi. l. i.
vide de hac materia reportata. & ff. de do. l. elegan
ter. §. non solum.

Ad presumptionē tūc est recurrēdū cū veritas sciri nō pos
test. ff. de leg. iii. l. nū. is. & ff. si pars he. pe. l. antiqui.

Alternatiua petitio non est admittenda. ff. de sti. ser. l. si
 ita. & ff. de testi. l. tutor. ita recte: & ff. d. iniu. l. pretor
 edixit. §. q. autē. Et ibi vide concor. in glo.
Aliquis punitur si mandatum exceſſerit vel non bene
 geſſerit. ff. man. l. diligenter.
A persona in qua cōpromiſſum est non est recedendum
 ff. de ver. obli. l. si quis arbitraria.
Ars mathematica: vel diuinalis quod idē est dānabilis
 & interdicta est. C. de male. & mathe. l. ii.
Ambulatoria est defuncti voluntas vsq; ad vltimum
 vite exitum: vt. ff. de ademptione lib. l. liii. §. si.
Actio semel extincta non requiſcit. ff. de so. l. que res. §.
 arca.
Aduerſus fiſcum ſolūmodo emptores petitioni precii
 compensationem iure obicere prohibentur. l. si ex vē
 ditionem in fi. C. de compensa.
Alearum vsus res antiqua est in autē. alearū vsus. C.
 de reli. & ſump. fu. & ale. vsu.
Anua si debes exordia perſpicis anni. Annuo si debes
 in fine teneberis anni. Glo. no. hos verſus inſti. de ver.
 obli. §. ſed & si ita.
Adeo gubernatur imperium & per eum refrenata ſunt
 bella: pax decorata: & ſtatus rei publice ſuſtentatus. l.
 i. in ſui principio. C. de veteri iure enucle.
Affectus punitur vltra quam ſe extendat. l. quoniā mul
 ta. C. ad. l. iuliam de vi pub. & priuata: quia qui ſolā
 poſſeſſionem habere affectauit: non occidere: puni
 tur capitali ſupplicio: vnde voluntas & propoſitum
 hic non diſtingunt maleficiū quod est alibi: vt. ff. ad
 l. cor. de ſicca. l. i. §. diuus.
Arguendum est de vltimis voluntatibus ad contractus
 l. cū quidā. in fi. C. de ver. ſig. & de contractibus ad v
 timas voluntates. l. si. C. de lega. & l. teſtamētū de teſta.
Aſſertio partis an veniat appellatione probationis
 vide

vide late Crot. in. l. si constante in. xiiii. col. solu. mat.
Ad ea que non habent atrocitatem facinoris vel sceleris
in his ignoscitur seruis: siue dñis, siue his qui vice do-
minorum sunt veluti tutoribus & curatoribus obtē-
perauerint. ff. de re. iur. l. ad ea.

Alimenta si denegat vir dare vxori excōicatur de iuro
canonico gl. est in. l. si cum dotē. §. si autē in ver. quā-
titatem. ff. solu. mat.

Appellatione fratris & soror continetur. l. tres fratres
ff. de pac. l. lucius. §. quesitum. ff. de leg. ii. l. lucius in
prin. ff. fa. her. l. lucius. §. meua el. ii. ff. ad trebel. & qd
in statutis. vide omnino pro & contra multa per de-
ciū in. l. ii. in. xix. ff. de re. iur. & Iaso, in. d. l. tres fratres
vbi latissime limitat.

Appellatione hominis tam femina quam masculus cō-
tinetur. l. hominis. ff. de ver. signi. an comprehendat
posthumum dic q non, casus est in. l. cum inter ibi ho-
mo fieri speratur. C. de fidei. lib. Barba. in. l. cum acu-
tissimi in. liii. col.

Appellatione domini filius continetur. l. i. §. domini ap-
pellationem. ff. ad sena. consul. silla.

Appellatione rei psona continetur. vide notabile dictū
in appostil. ad Bar. in. l. & seruorum. ff. de sta. homi. l.
omnia. §. si. ff. de leg. ii. l. Paulus. §. si. ff. de pig. & tex. in
c. cognoscētes ibi rem. vbi no. Feli. Deci. de consti. con-
tra de. l. serui electiōe. §. labeo. & ibi not. Iaso. in. ii. no-
tabili. responde vt per ipsum.

Attinentes qui dicantur. Bal. in. c. in literis de testi. vi-
de Barba. in. l. cum acutissimi in. si. col.

Aptius ad bonum propinquius est bono aptitudine q̄
id quod est minus aptum. quia cum instrumenta con-
uenientiora habeat ad bonum facilius excitatur ad
actum cum preexistat in potentia. l. si ita. §. si sub cō-
ditione. ff. de leg. ii. Bal. in. c. i. de consti. in trac. fratrg

titu. primo. sexto predicta.

A certo propter incertum non est recedendum. l. si idē §. q. si mutue. ff. de iu. om. iu. l. partum. C. de rei vendi. l. i. ff. de in lit. iuran.

Approbatus reprobari nō potest. c. quemadmodum. de iu. iur. glo. latissime in. c. ii. de excep. l. si vxor in fi. ff. de adulter. & l. pomponius. ff. de neg. gest. contra de. l. gradatim. §. reprobari. ff. de mu. & ho. l. reprobari. ff. de excu. tu. dic vt per gl. & doc. in. d. c. ii.

Affuerint & adfuerint quid differant tex. est in. l. diuus §. i. ff. qui pe. tuto.

Actori in principio litis vtrig. in medio. in fine reo fauetur. l. de die in prin. vbi Bar. ff. qui sat. cog. & Bar. in. l. inter stipulantem. §. i. ff. de ver. ob. gl. in. c. cum ad sedem de resti. spo. lafo. late in. l. exigendi in. iii. col. C. de procu.

Agere quis dicit per litis contesta. l. item illa. §. si. ff. de consti. pec. lafo. in. l. ita demum in. ii. col. C. de procu.

Alegans frustratoria non auditur. l. vlti. quando pro uo. non est necesse iuncto tex. in. c. cōsultit de offi. de leg. facit cle. sepe. de verbo. sig. & tex. in. l. hi qui fisco. C. de conuen. fil. debi.

Appellare nullus potest ab aliquo iudice nisi grauetur ex. a de appel. vt debitus.

Aduersarius proprie dicitur is qui in iudicio contendit secus si extra iudicium. l. cum aliquis. C. de iu. deli. tenet Feli. in. c. cum super de offi. dele. in. i. col.

Admitti non debet quis ad probandum illud quod probatum non prodest. C. de proba. ad probationem & extra de simo. C. per tuas in fi. ver. qm & si probata.

Atattendus est semp. modus agendi vel excipiendi ad quē finē tēdat ita dicit gl. maior ad fi. in. c. hoc quip pe. iii. q. vi. quā appellat Bal. valde sing. in. l. papiniaus pe. col. C. de sen. & in. c. pastoralis extra de excep.

Allegans impedimentum non excusatur probando im-
pedimentum nisi probet se adhibuisse diligentiam: &
non potuisse actum expedire: inno. in. c. ex transmi-
sa. & ibi sequunt oēs extra de prescrip. & glo. in. c. cu-
piētes. §. q. si per. xx. in verbo proposita de elec. in. vi.
Accusator in quinq; peccare potest, aut errore decipit
aut temeritate seu calore iracundie ad accusandū pro-
uocatur, aut calumniatur, aut preuaticatur, aut tergi-
uerfatur: sed in omnibus his casibus si desistit impetra-
ta abolitione quacumq; non punitur nec infamis est
vt. C. de abol. l. i. & ii. item si non impetrauit aboli-
tionem paritur ei in duobus primis casibus, vt in. c.
si quem penituerit. §. notandum. ii. q. iii. secus si est vel
calumniator, vel tergiuerfator: calumniator tenetur
ad penam rationis. vt ea. ca. & q. c. ii. & iii. Preuatica-
tor postea neminem potest accusare ex extra ordinē
punitur vt in. d. §. notandum in fi. Tergiuerfator pu-
nitur in quinque libris auri. ff. de preua. l. iii. in fi.

Actor & reus si concurrant in probando probationes
actoris prius recipiūt Spe. de proba. §. i. ver. xi. Bal.
in. l. exceptionē. ii. col. C. de proba.

Ad questionem facti non respondet iuriscōsultus. ff. de
iudi. l. eum quem temere contra de. l. aretu. ff. de sta.
ho. vide hoc qualiter intelligatur per Decium in. c. pa-
storalis col. ii. de rescrip.

Appellatione pecunie omnis res signatur. ff. de calum-
niato. l. i. & C. de consti. pecu. l. receptitia. §. & nemi-
nem. & de iure canonico est tex. in. c. totū q. c. d. i. q. iii.

Appellatione filii omnes liberi continentur etiam nepo-
tes. l. vxorem. §. cum concubina. de leg. iii. l. filii. ff. eo.

Allegans suam turpitudinem non auditur. C. de condi-
ob tur. cau. l. mercedem. C. de transac. l. transacione.
adde. c. inter de don. & l. si creditoribus. C. de seruo
pig. da. ma. contra de lib. cau. l. i. C. sol. istud admittit

tur fauore libertatis. vt glo. ibi.

Adigniori res denominari debet. l. cum ex aliqua. ff. de acquir. re. do. & l. queritur. ff. de sta. homi. l. non quicquid. §. si inter partes eo. ti. l. & si non sint. §. perueniamus. ff. de au. & ar. lega. c. quod in dubiis de conse. ec. vel alia. contra quia coniunctio maris & femine de nominatur a matre quia dicitur matrimonium & non patrimonium. insti. de nup. in principio.

Auctoritates philosophorum & poetarum sunt tenende & allegande. l. septimo mense. ff. de sta. homi. l. si pater. ff. de solu. Adde. l. fulinius. ff. ex qui. cau. in pos. ca. tur. & l. si vxor. ff. de adul. contra. ff. de rap. l. necessarium. C. de contrahen. emp. & ven. l. si. cōtra de. l. si societatem. ff. pro socio. C. de do. pro. l. iiii. & vide que alias copiose differui in repertorio meo ad Franciscum de Aretio.

Argumentum de contractibus ad vltimas voluntates valet. l. seruum filii. §. eum qui cum. l. sequenti. l. qui cyrographum de leg. i. vide de isto argumento Decium in. l. in testamentis. ff. de re. iur. & l. as. in. l. si. in. vi. col. C. de pac. idem l. as. ponit septem differentias in quo differunt contractus & vltima voluntas. in. l. diuisionis in prin. ff. de pac. ar. insti. de le. fu. ca. tol. in gl. contra de. §. impossibilis insti. de inuti. stip.

Ad ea que frequenter accidunt iura se adaptant. & non ad ea que raro. l. nam ad ea. ff. de leg. & l. iura cum. l. seq. & l. iiii. ff. de fidu. lib. c. sepe de resti. spo. Barba. in l. cum acutissimi in. xcvi. col. C. de fidei. contra de. §. insula. insti. de re. diui.

Argumentum ab identitate rationis in odiosis non valet etiam si omnimoda similitudo esset Ioan. and. in regu. odia de reg. iur. Anto. de But. in. c. fi. de cōsue.

A voluntate procedit causa vicii atq; virtutis. lvi. dist. c. nasci. & c. sciendum. viii. q. i. hinc dicit tex. in. c. non

est. xvi. q. i. Nemo tenetur ad culpam nisi propria voluntate deflexerit: & in. c. displicet circa medium. Nemo damnatur nisi merito male voluntatis.

Afflictio non est danda afflictio. c. ex parte de cle. egro. l. diuus in prin. ff. de offi. presi. & ff. d. iurisd. om. iudi. l. si idem & l. nau. ff. ad. l. rhodi. de fac.

Aduocatus cogitur ferre patrocinium gratuitum pro pauperibus. Feli. in rubrica de offi. ordi.

Ad quem spectat onus & emolumentum. xii. q. ii. charitatem & c. quicunque & c. ecclesiasticis. & l. fm natu ram. ff. de re iudi. & l. si. §. sed cum. ff. de fur. & non est ferendus is qui lucrum amplectitur, onus autē subire recusat. C. de cada. tol. l. vna. §. pro secundo.

Ablatus in consequentia ponitur & habetur pro condictione. l. a testatore. ff. de condi. & de l. euctis. ff. de vsuris.

Nullus amor vincit paternum. l. cum furiosis. §. i. C. de cura. furi.

Ars imitatur naturam. §. minorem insti. de adop.

Annua si debes tunc inspicias caput anni. l. i. & ibi no. C. quan. di. le. ce.

Annua si debes in fine teneberis anni. l. qui hoc an. & ibi no. ff. de ver. ob.

Actio proprie dicitur personalis tunc petitio in rem persecutio vtriusque causa vt. ff. de ac. & ob. l. actioni genera. & l. actio in personam. ita dicit Azo in summa. C. de eden. Bar. in l. vxorē. §. agriplaga. ff. de le. iis.

Aut causa dicatur actio sicut apud dialecticos propositio assumptio & conclusio dicitur argumentum. Azo disputat & tenet q. non in summa. C. de eden.

Si quis habet auxiliū cōmune non debet ei concedi extraordinariū. l. in cause la. ii. & ibi no. ff. de mino. xxv.

Non est inconueniens q. duo remedia extraordinaria concedantur circa idem. l. cum filiis familias & ibi not.

ff. si cer. pei

Altare vnum non debet discooperiri vt aliud coo-
peratur. l. si. §. sed & si quis. & ibi Bal. in. ii. col. in ver. no. q.
non debet. C. cōsa de leg. Bal. in auc. nifi in. ii. col. in
prin. super tex. in ver. alimentis. C. ad treb. glo. in auc.
quomodo oportet. episcopos. §. sed neq. effusas. l. si. aūt.
§. si. ff. de aqua plu. ar. adde Bar. in. l. assiduas in. i. col.
in ver. no. ex. §. exceptis. C. qui potio. in pig. ha.

Amicus clam de amico conqueratur. Car. in cle. i. §. i. de
iureiu.

Amor paternus vincit omnem alium. l. isti quidem. §. si.
ff. quod me. cau. in Specu. de procu. §. ii. ver. sed quanta
do. l. si. in prin. C. de cura. furi. quod est verum etiam
si sint inimici inimici. Cy. in. l. propter insidias. C. qui
accu. non pos.

Antiqui possūt corrigere minores de malis moribus. l. i.
C. de emen. ppin. & Bal. in. l. si filius. C. de patri. pote.
Punif affectus sicut effectus. l. si quis suo. C. de fur. Quic
quid agunt homines intentio iudicat omnes.

Argumentari quando liceat ab auctoritate Bar. in. l. i.
circa medium. ff. si cer. pe.

Accusare ponitur pro agere. l. qui accusare. C. de eden.
& e contra agere pro accusare: vt ibi not.

Interdum a doctoribus adducitur auctoritas auctori
& scribentium in humanitate. vt facit. d. las. in. l. qui
accusare. C. de eden. gl. in. l. gallus in pri. Bar. in. l. bar
barius. ff. de offi. pretoris.

Alternatiue natura est q. ponat inter diuersa. l. hec ver-
ba ille. ff. de ver. signi.

Nemo sine actione experitur. l. si pupilli. §. videamus. ff.
de neg. ge.

Appellatiōe rerum mobilium & immobilium non ve-
niunt actiones & iura. l. a diuo pio. §. in venditione. ff.
de rei iudi.

Inanis est actio creditoris quam inopla debitoris exclu-
dit. l. natura is. ff. de dolo.

Arg. de separatis ad coniuncta. no. Soci. in l. i. in. xxxix. A.
col. ff. de vul. & pup.

Antiquius preferitur inst. de re. diu. §. singulorum. ergo
dignius facit. l. semper. ff. de iure immu. non tamē sem-
per preferitur antiquius neq; est dignius. Auc. de mo-
nachs. §. si. in prin. col. i.

Apertius dicitur qm redditur ratio. l. a testatore & ibi
no. ff. de condi. & demon.

Affectionis rō habet etiam in iudicii stricti iuris no. in
l. & tancum. §. i. ff. de seruo cor.

Abundans cautela non nocet. l. testamenti. C. de testa.

Ius accrescendi est irreuocabile nec potest accrescere
reuocabiliter. l. si ex pluribus. ff. si pars here. peta.

Alterum vnum ex duobus. & non eundem sed alium ex
eis. Alterutrum de duobus quem velit. & eundem. &
aliū gl. in l. se ex toto. §. i. ff. de leg. i. & ibi Bar. no. eā.

Adiectiuum refertur ad omnia precedentia licet sit di-
uersi numeri si conueniat omnibus. l. heres meus. §.
pe. ff. de leg. iii.

Antichristo nasciturū ponit pro re certa sicut diē mor-
tis gl. in l. si pupillus. §. se sub condictione. ff. de noua.

Propensiores esse debemus ad liberandum & absoluē-
dum q̄ ad condemnandum. l. arrianus. ff. de ac. & obli.

l. respondendum. ff. de penis no. in. c. fi. de transac. san-
ctius est impunitum relinqui. facinus nocentis q̄ inno-

centem damnare. l. absente. in prin. ff. d. penis no. in. c.
fi. de postu. cauendum est ne pretextu nocentis inno-

centes puniatur. l. ii. C. de his qui latro. occulta. in fi.

Amicus dicitur frater vel habet tanquā frater. l. nemo
dubitat. ff. de here. insti. fa. l. late culpe. §. amicos. ff.

de ver. signi. vbi amicus dicitur esse ille qui honestis
rationibus familiaritatis est. coniunctus. quāuis est

arg. contra. ff. e. de ver. sig. l. massurius vbi tractato
de amico.

Aduocatus pessimam causam facit videri bonam & e.
contra. l. quod si nolis. §. culpam omnē. ff. de edi. edic.
vbi no. & dicit Abbas in gl. vel probe. decre. in prin.
q. sinistra suspitio ortur contra diffusius & plura q.
necesse sit allegantem & facit videri iniustā causam.

An annuum debeat in initio cuiusq. anni an in fine tex.
in. l. nec semel dicit considerandam esse mentem tes-
tatoris cuius causa talem legati dilationem fecit: vt
si videatur voluisse releuare heredem teneat in fine, si
vero voluit providere legatario teneatur in initio.

Quando relinquatur annuum sunt plura legata sed si sti-
pulamur est vna stipulatio. l. seruat. §. si ff. de do. cau-
sa mor. plures rationes assignat Azo in summa. C. de
contra stip. in. ii. col. sed illa bona quia in stipulatio-
ne cadit semel dies ad hoc vt debeat. l. si fili iussa. ff. de
ver. ob. in legato cadit singulis annis. l. cum in annos
l. nec semel. ff. quando di. le. ce.

De litera. B.

Beneficium principis debet cōcedi sine alterius pre-
iudicio. ff. ne quid in lo. pu. l. ii. §. si quis a principe. C.
de eman. li. l. nec auus. Contra: ff. ex qui. cau. ma. l. sciē-
dum. ff. de relig. & sum. funerū. l. si quis sepulchrum.

Bona fides in contractibus est seruanda. C. de pos. l.
bona fides: & C. de actioni. & obliga. l. bona in fidē.
Contra de. l. in cause. & l. iii. §. penulti. cum ibi jalleg.
ff. de mili. tes.

Bona vsurarii an sint tacite hypotecata pro vsurarum
restitutione: & qñō & qualiter distribuuntur & an
possint alienari. Bal. in. l. executorum. C. de execu. rei
iudi. in. i. col. q. sic. Item quid de emptis ex pecuniis
vsurariis: vide idem Bal. vt supra.

Bonum voluntarium est magis premiandum quam cel-

testarium. ff. de oper. lib. l. iiii. & l. mater. Contra de. l. si fideius. §. si necessaria. ff. qui satisfidare cogantur.
 Bona fides non patitur ut bis idem exigatur. ff. de re. iu. l. bona fides. & eo. ti. li. vi. Contra inst. si qua. pau. fe. di. §. si.

Beneficium principis est latissime interpretandū. ff. de const. prin. l. si. adde Per. de rau. in alphabeti suo in ver. beneficium. Contra de. l. si quādo. C. de inof. test. cum alleg.

Boni iudicis interest lites dirimere. C. de iudi. l. prope. randum. & l. si quidam. ff. si cer. pe.

Bonus presumitur qui de bono genere natus est in autē. de referē. colla. ii. in si. no. glo. ff. de ali. & ciba. l. cū vnus. adde tex in. l. q. si uolit. §. qui mau. ff. de edil. edic. & ibi gl.

Beneficientibus nobis Benefacere tenemur. Nam beneficii receptor naturaliter obligatur ad antidota. l. sed & si lege. §. cōsuluit senatus. ff. de pe. he. vide Pet. de rau. in suo Alpha. in ver. beneficienti.

Bene autem vniuersa geruntur & competenter si rei principium fiat decens & amabile deo. in autē. quo oporteat epis. & cle. ad sa. or. colla. i.

Bona ecclesie sunt bona pauperum in autē. de amphi. contrac. colla. ii.

Boni mores preualent diuitiis. l. scire oportet. §. cum reliquis. ff. de tu. & cu. & prouer. c. xxii.

Benignius est dare q̄ accipere. No. glo. ff. commo. in rubrica. Adde tex. in. c. predicator. xvi. q. i. & c. cū mar. the. §. sane. de cele. mis. & ibi gl. ponit sibi versus. temporibus nostre quicunq; placere laborat det, capiat querat plurima pauca nihil.

Bona presbyterorum vel clericorum sine herede descendentium ecclesiis debēt assignari. l. si quis presbyter. C. de epi. & cle.

Bonum quanto cōmuniū tanto melius vel dignus in
autē. de testi. & ea que parit in. xi. mēse. §. liceat col.
iiii. C. de cadu. tol. l. vnica. in fi.

Benignior sententia est in dubio preferenda. ff. de reg.
iuris. l. benignior.

Bene merentibus premia tribui oportet. vt. C. de sta-
tuis & imagi. l. & virtutū premia cum ibi alle.

Benignius leges interpretāde sunt vt voluntas earum
conseruetur. ff. de legibus & sena. l. benignius.

Bonum est coartare iuueniles calores ne cupidi debiti
tristem exitum sentiat. C. de bonisq; libe. l. cum non
solum. §. ipsum autem.

Breuitate gaudent moderni. l. i. in glo. ff. q̄ me. cau.
cum ibi alle.

Bonum est habere bonum nomen. C. de summa. tri. &
fi. ca. l. i. §. hanc enim legem. vide gl. in prohe. cle. &
prouer. xxii.

Benignitas rigori prefertur. l. fi. in fi. ff. de offi. pre. & C.
de iudi. l. placuit. & ff. de pac. l. maiorem.

Bonum initium est spectandum: iusti. de vsuca. §. diutur-
na. & C. de vsu. trans. l. vnica.

Bonum publicum & commune preferendum est priua-
to. in autenti. de non ali. & permuta. §. oportet enim
colum. ii.

Boues magis armentorum q̄ iumentorum generis ap-
pellantur. ff. de ver. sig. l. boues

Bona fides tantum possidenti prestat quantū veritas
quoties lex impedimento non est. vniuersali iur. ff.

Bis factum dicitur si frequenter factum & ter factum di-
citur sepissime factum Rochus vbi plura alleg. in. C.
fi. in. lvii. col. in fi. de consue.

Bene velle sufficit licet non possis bene posse vt. C. de
appel. quoniam iudices.

Bononienses aliud ore. aliud corde gerunt. glo. in. l. ob

seruandum. ff. de offi. presi.

Bononia, id est bona per oia gl. in cle. i. de magi. Barto.
Bolo, in auc. habita fol. xl. col. ii. in fi.

Bartolus fuit subtilis homo & doctor meus: tamē semper tenebat opiniones multum placentes laicis, ita Bal. in. c. i. in. v. col. de succe. feud. in vlt. feu.

Beneficia ecclesiarum propter officia diuina constituta fuerunt. xii. q. ii. cōcessio. xvi. q. v. generaliter. & .l. q. ii. c. vlt. arg. C. de mili. test. l. penul. & .xxi. q. iii. c. Cyprianus.

Bonus nō est qui malos nō tolerat. xxiii. q. iiii. hec autē vira. & .c. tu bonus.

Beneficium non confertur in inuitum. l. fi. C. vnde leg. & .l. nec emere. C. de iu. deli. vide glo. in. c. clericis de vi. & ho. cle. que alleg. bona iura. & limita vt per Abb. consi. xci. nu. xxi. pri. parte. sed contra hoc videtur facere. l. seruus. ff. de ver. obli. & .l. non soluendo. ff. de neg. ges.

¶ De litera. C.

Ciuius sapientia est sacratissima philosophia. C. de his qui. vt indig. l. i.

Ciuius sapientia precio non est estimanda. ff. de va. & extrabr. cogit. l. i. §. pro inde.

Ciuius sapientia omnia decem domini mandata am-
bit. ¶ Primo deum credere iubet. C. de summa trinitate & fide catho. l. i. ¶ Secūdo qd verat assumere nomē domini in vanū. C. de re. cre. & iureiurando. l. iurisu-
randi. ¶ Tertio cum reuerentiam parentibus presta-
re mandat. ff. de in ius vocan. l. parentes. ¶ Quarto
adminiculum iustitie diebus festiuis verat facere. C.
de festis. l. actus & .l. festos. ¶ Quinto quemq̃ interfi-
cere prohibet q̃q̃ vilem. ff. ad. l. cor. de sic. l. i. §. prete-
rea. ¶ Sexto furta committere contemnit & famosi-
tatem omnimodo vt. C. de fur. & ser. corrupt. l. in cia

ciuilem &. ff. de fur. l. si pignore. §. species. Vnde Ca-
tho. Alienum noli concupiscere. Idē Catho. Propria
iuuant: furtiua nocent. ¶ Septimo adulteros non im-
merito corrigit & illos qui mechantur coherceri iu-
bet: vt. C. de rap. virg. l. i. Adde tex. opti. in. l. i. ff. de
extraor. cri. ¶ Octauo falsa testimonia omnino pro-
hibet vt. ff. ad. l. corneliam de sicca. l. i. §. pretereā.
Ciuilius obligatio ciuilia iura corrumpere potest: natu-
ralia vero non vtiq;. instit. de legitima agnatorum tu-
tella. §. fina. Contra de. §. cum autē instit. de capi. dimi.
Cuiuslibet permittitur sanguinem suum redimere. ff. de
bo. co. l. i. &. ff. de preuarica. l. si.
Contractus non debet claudicare. l. labeo. ff. de ver. sig.
l. si cum dies. §. penul. ff. de arbi.
Contra insti. de au. tu. §. i. &. ff. de ac. emp. l. iulianus. §.
si quis a pupillo.
Conditio debet esse de futuro non de preterito non de
presenti. l. institutio. §. ii. ff. de condi. insti. Contra de.
l. quibus diebus. §. ii. ff. de condi. & demon. quia lega-
tur sub ista conditione si moritur.
Conditio de futuris vide in nota. q. Anto. in. iii. parte sū
me fol. cclxxxvi. in fi. col.
Culpa similis est tam prohibita discere q̃ docere. l. cul-
pa. C. de male. & mathe. Contra de. l. quicunq;. C. de
here. & manicheis.
Cui licet quod maius est nō debet quod minus est non
licere. l. non debet. ff. de reg. iu. l. marcellus. ff. de do.
cau. mor. Contra quia maius est dānare in metallis:
q̃ de portare: quia primum inducit maximam capi-
tis di. secundum mediam insti. de ca. di. §. media. &. §.
maxima: & tū preses prouincie potest dānare in me-
tallū & non potest deportare. l. illicitas. §. vniuersas.
ff. de of. presi. iuncta. l. i. §. dispositione. ff. de le. iii.
Cui damus actionem multo fortius damus exceptio

nem. l. cui damus. ff. de re. iu. sed arguitur contra de.
l. si quis conductionis. §. locati.

Culpa est immiscere se rei aliene ad se non pertinenti.
l. culpa. ff. de reg. iu. Contra de le. Nam & senilis. ff.
de neg. ges. quia negociator se immiscet alienis nego
ciis: & tamen non est culpabilis.

Cessante causa impedimenti cessat impedimentum. l.
libertorum. §. i. ff. de his qui no. in fa. l. si thorus. ff. de
lega. iiii. §. si. contra de. l. ii. ff. de mi. l. si serui. ff. de adi.
le. & ff. de postu. l. i. §. sexum.

Clam delinquens magis punitur q̄ qui palam. ff. de ad
mi. tu. l. non existimo & ff. de ritu nup. l. si. C. de sūma
tri. & si. ca. l. nemo. & C. de seruis fugitiuis. in autem.
ibi posita sed nouo iure.

Caritas ordinata incipit a seipso. C. de ser. & aqua. l.
preses: extra de preben. & dig. c. dilecto. in antiquis.
Cōtra. ff. q̄ me. cau. l. isti. quidā. & instituti. de noxa.
ac. §. si. cum al.

Clausula generalis plura cōtinens ad omnia refertur. l.
talis scriptura. ff. de legatis. i. & C. de li. pre. velexhe.
l. i. Contra. ff. de in ius vocando. l. si. & ff. de verbo.
obligatio. l. doli clausula.

Conuentio partium est seruanda. ff. de po. leg. i. §. fina.
conuenerit. & C. de op. lib. i. Contra. ff. de pac. leg.
nouissima.

Consuetudo vincit legem. C. de edifi. priua. l. an in to
tum: & contra. C. que sit lon. consue. l. ii. & ibi vide se
cundum legem.

Circuitus est vitandus. ff. de condi. inde. l. dominus tes
tamento. & C. de adop. l. si. Cōtra. ff. ad. l. ro. de iac.
l. ii. in prin. & ff. de usufruc. & quemadmodum ea. l. si
usufructuarius in prin. ad de cle. auditor de rescrip.

Calus fortuitus non liberat homines ab obligatione.
C. de pignoraticia acti. l. que fortuitis & ff. eodem. l.

- h. creditor. Contra. ff. de furtis. l. subtrahtis. & ff. de
condi. inde. l. cum quidam. & ibidem vide.
- Causa debet precedere effectum. l. neg. C. de furtis. &
ff. que res pig. pol. l. ticius.
- Consulte agit qui precepto legis obtemperat. C. de fur
tis. l. in ciuilem. & de colla. l. filie. licet.
- Crescente malicia crescere debet & pena. C. de ser. fu
gi. l. quicumq. & c. qm. §. si. vt lit. non contest.
- Commodum eius esse debet cuius est periculum. in l. i.
de contrahen. emp. §. si post. in fi. & C. de furtis. l. fi.
sed cum in secundam in fi. adde regulam in contra
rium q. si decreuit emolumētum & onus decreuit.
l. fi. §. si. ff. de leg. iiii.
- Causarum merita partium assertionem panduntur. C. si
p vim vel alio modo. l. fi. & c. tā literis de i. inte. resti.
- Communio parit discordiam. l. cum pater. §. dulcissi
mus. ff. de legatis. ii.
- Casus omisus dispositioni iuris cōmunis relinquitur. l.
voluntatis. C. de fideiuss. & ff. de li. & post. l. commo
distime. & l. cū preor. cum suis si. ff. de iudi.
- Contra maiorem nemo presumat honorem. No. glo. ff.
de alie. iu. mu. causa facta. l. ill.
- Cuiuscunq. rei principium potissima pars est. vnde no.
glo. dimidium facti qui bene cepit habet. ff. de origi
ne iuris. l. i. in prin.
- Cui plurima dedit deus facilliter dare debet. in auten.
de non ali. aut permut. i. e. ec. §. finimus.
- Concesso vno conceduntur omnia sine quibus non per
uenitur ad illud. ff. de iuris. omib. iu. l. ii. & no. in. §. fi.
de ser. ru. pre. & ibi vide glo.
- Conditio sexus etas discretio fama. Et fortuna fides
in testibus ista requirunt. No. glo. in l. i. testium. ff. de
testibus.
- Contra verbosos noli contendere verbis.

Sermo datur cunctis animi sapientia paucis.

No. glo. de al. mu. iudi. causa fac. l. ii. adde. l. quisq.

C. de postul. & l. quoniam. c. de testa. & l. quidā. ff. de ser. obli.

Consuetudo est alterata natura. No. glo. ff. de li. & postu. l. si quis postu. super verbo consuetudo.

Cum homines dediti sunt ad malum nihil est quin intueant. in auten. de eo qui rem ec. super verbo dudum alle. est in ti. de nō ali. aut pmu. §. lex. col. ii. & ē tex. expressus in auc. vt q obli. q. se hab. phi. res mi. i prin.

Culibet experto in sua scientia credendum est. l. septima. ff. de sta. ho.

Clerici debent esse audaces ad defendendum legem dei in aut. de non ali. aut permu. re. ec. §. diligen. col. ii.

Comparatiuus presupponit positium. l. cum fur. ti. ff. de condi. furti.

Caput est principale membrorum hominis. ff. de reli. & sum. fu. l. cum in diuerso.

Considerari non debet illud quod veraciter euenire nō potest vel non solet, & maxime si sit odiosum. ff. de contrahen. emp. & ven. l. in emptione. §. liber eam & insti. de inuti. sti. §. i.

Clementia nos facit pares deo in quantum nostre fragilitati possibile est. No. glo. de nup. l. iperiales & C. de do. iter vi. & vxō. l. si. in fi. ptra. ff. de postu. li. §. sexū.

Cum sancto sanctus eris: & cum peruerso peruerteris. Not. glo. in l. si finita. ff. de dam. infe. §. sed si in plures super verbo vnica.

Certi debemus esse de facto proprio. l. quisquis. C. de rescin. emp. l. de acqui. he. l. sed & si de sua. & l. cū falsum. Contra immo aliquādo est iusta ignorantia in facto proprio. ff. de condi. & de l. sed & si ius. ff. de pac. l. inter. §. i.

Consuetudo patrie est attendenda. ff. de le. l. i. l. seruus

ple. in fi. & ibi vide glo.

Cum lex in preteritum indulget in futurum vetat quod
indulgit: vt. ff. de legi. & senatus. l. cum lex.

Contrahentes licet inter se decipere. ff. de mi. l. in cau
se. §. penulti.

Censeri idem est q. constituere vel precipere. l. censeri.
ff. de verb. sig.

Constat plus valere veritatem q. similem gestum vt.
C. plus valere quod agi. l. i.

Conatum fieri non nocet vt effectus sequatur. ff. de re.
iudi. l. si se. §. damnatum.

Coacta voluntas excusatur. C. de sepul. vio. l. si seruus.

Cum iudicatur rem meam esse simul iudicatur illius nō
esse. ff. de procu. l. pompo. scribit.

Cum pretor vnum ex pluribus vetat ceteris committe
re videtur. vt. ff. de iudi. l. cum pretor. Cōtra. C. ad.
l. iul. de adul. & stu. l. i. in fi.

Crimen legis cor. de sicca. committitur cum contrahis
tur si voluntas nocendi intercedat. l. i. C. ad. l. cor. de
sicca. & ff. e. l. iii. §. diuus. & l. diuus: & l. infans: & ar.
ff. de iniur. l. iniu. & insti. de ob. que ex de. Nat. §. pla
cuit: & ff. de pen. l. respiciendum.

Culpa sine voluntate delinquendi committitur. l. qui
occidit. §. pe. ff. ad. l. acquil. & ff. de mi. l. ex causa. §.
similiter cum.

Calliditas non debet alicui prodesse & alteri nocere. ff.
ad exhi. l. sed si hereditas. §. interdum: & ff. si quis
cauti. l. si duo in prin. & ff. de dolo. l. i. & ff. pro socio
l. verum. §. tempus.

Conuentio duorum est lex. l. ea. lege. C. de cōdi. ob cau
sam datorum.

Cōtractus ex conuentione legē accipiunt. l. i. C. cōmon
dato. & ff. de po. l. i. §. si conuenerit. & facit. ff. loca. l.
si domum. & ff. de contra. emp. l. si quis fundum. C.
contractus

contraclus de re. iu. lib. vi.

Calamitas matris non debet nocere ei qui in utero est
l. & seruorum. §. fin. ff. de sta. ho. & insti. de ingenuis,
§. contrario.

Cuiuslibet habere concubinam licitum est nisi sit minor
annis. l. i. in fi. ff. de concu.

Coniuncti loco vnus habentur. No. glo. si foreidiano
C. de leg. & C. de cadu. tol. l. si vero quidā, & §. finan
tem disunctum, & ff. de le. i. l. si pluribus.

Curator furiosi nullo modo libertatem potest prestare,
l. si. ff. de cura. fu.

Ciratio sine die non valet, ar. l. ita. ff. de ver. ob.

Ciratio facta die non feriato vt fiat actus die feriatio
non valet. ar. l. pro parte. ff. de serui. quia res perue
nit ad talem casum a quo incipere non potest.

Contractio est animotio de loco ad locum. l. iii. §. si rem,
ff. de acqui. pos.

Coniunctio disiunctiua posita inter personas pro eo
iuncta habetur. l. pe. C. de verbo. signifi. vt si testator
diceret titium aut meuium instituo heredem ista cō
iunctio aut habetur coniuncta: & sic vterq; esset he
res. Secus autem si poneretur inter res: quia tunc ha
beret vim suam: ut in eadem. l. cum quidam.

Cum quid impeditur propter vñ eo remoto, collitur
impedimentum. ff. de diuor. & repud. l. penult. in glo.

Coniunctio disiunctiua aliquando ponitur pro copula
tiua. l. generaliter. C. de insti. & substi.

Clerici sunt digniores militibus, C. de summa tri. & fi.
ca. l. nemo.

Cui plus committitur ab eo plus exigitur. l. presbyteri.
C. de epi. & cle.

Consobrini de iure ciuili possunt coniungi per matri
monium insti. de nup. §. duorum autem fratrum.

Cum principalis causa nō sit nec etiā ea que sequuntur
Flo, Le, C

IVX
tur. ff. de regu. iur. l. cum principalis causa.

Cum rex iussus sederit super sedem suam non aduersa-
bitur sibi quicquid malignum: in epistola inter claras
circa prib. C. de sum. tri. & fi. ca.

Con sanguinei sunt qui ex eodē patre nati sunt, & nō ex
eadem matre. insti. de leg. ag. suc. §. i.

Conditio videtur esse adimpleta ex quo non remanet
per eū qui eam vult adimplere. l. dedi. §. fi. ff. de cond.
ca. da. causa non secū.

Conditio fortitua est rei perfectio. l. i. C. de condi. fur.

Cum quid conceditur & oīa sine quibus esse nō potest.

l. ii. ff. de iurisd. om. iu. & C. de or. iu. l. i. & C. de iudi.

quotiens: & ff. de alimētis & cibariis legatis. l. legatis.

& ff. de offi. eius cui mādāta est iurisditio. in fi. & ff.

quemadmodū testamēta aperiantur. l. ii. §. inspectio.

& ff. de vsh. fruct. l. i. §. i. & ff. de seruit. ru. pre. l. i. §. qui

habet. & ff. de procura. l. a die. & l. ad legatum.

Cui mādantur precedētia & sequētia vidētur mādāta.

C. de procura. l. inuitus. & ff. de cōdi. inde. l. indebitū.

Causa est illius ad quem pertinet emolumentum. l. dā-

num. §. in propria. ff. quando appellandum fit.

Causa est addenda quotiens fit aliquid. ff. de transf. l. cū

hi. §. in causa. C. de test. & ff. de suspēc. tu. l. iiii. §. fi.

Confessio in carcere facta non valet. l. qui in carcerem.

ff. q. me. causa. & ff. de questionibus. l. i. §. diuus. & §.

questioni. potest tamen facere testamentum. ff. de te

sta. l. qui a latronibus.

Contumax dicitur ille qui ternis edictis citatus est vel

vno perēptorio pro omnibus copiam sui facere vt

contēmit. ff. de re. iudi. l. contumacia.

Cauendum est de eo quod faciendum in futuro. l. in

omnibus. ff. de iudi.

Causa affectionis suspicionem remouet. ff. de ritu nup.

l. non solum. §. de vno.

Conductor non tenetur de casu fortuito, insti. de loca-
tione & conduc. §. q. pro usu. vide. supra casus fortuitus.
Consentaneū est verbis factam obligationē posse aliis
verbis dissolui. insti. qui. mo. tol. obli. §. quo genere
& ff. de reg. iur. l. nihil tam na.

Commentariē. dicit princeps carceris qui ponit alios
custodes sub se. No. glo. l. penul. C. de custo. re. & debe-
ret puniri si captiui fugerent quos in custodia habeo-
bat quia capitaliter puniretur si per doli suum effuge-
rint vel per culpam. Si autem casu fortuito etia serine
carcerem non tenebitur.

Crimina & infamia respiciunt corpus delinquēris, iniu-
ria bona solummodo. ff. de accu. l. ex iudiciorum pu.
Cessante legis ratione cessat lex vel ipsum ius. ff. ad fil-
ley. l. si. ff. de adul. & l. si maritus. §. scripti. & C. de pre-
scrip. lon. temporis. l. si.

Consuetudo dat ordinariā iurisdictionem. l. inspeximus
in glo. super verbo consuetudinem. C. de emanci.

Cui debetur aurum vel argentum potest solui pecunia.
l. si quis argentum. C. de dona. & ff. de au. & ar. le. l. i.
§. si. Contra. ff. de solui. l. pau.

Cum res ad eum casum venit a quo incipere nō potest
talis actus non valet. l. pro parte. ff. de serui.

Clericus est miles celestis. insti. de excu. tu. §. idem in mi-
lite. in glo. super verbo nolens.

Coacta voluntas est voluntas. ff. q. me. cau. l. ante pe-
nul. in glo. super verbo volumus.

Ciues non debent alias q̄ per portā ingredi. Alioquin
capite punientur. l. si. ff. de re di.

Conditio debet adimpleri in forma specificata & reali.
l. merius. ff. de condi. & demon.

Cum tēpus in testamento adicitur credendū est pro he-
rede adiecto, nisi alia mēs fuerit testatoris sicut in si-
pulationib⁹ pmissoris grā tēpus adicitur, regula ē iur. ff.

Cum amplius solutum est q̄ debeatur, cuius pars nō in-
uenitur, que repeti possit, totum esse indebitū intel-
ligitur manēte pristina obligatiōe, regula est iuris. ff.

Conditio habetur pro causa. l. cum ad presens vbi Bar.
ff. si cer. per. & l. titio & ibi Bar. ff. de ver. ob. & lason
in. d. l. cū ad presens, quod facit ad declarationem. l.
iuris gentium. §. sed cum nulla. ff. de pac.

Certum est q̄ is committit ip. l. qui legis verba comple-
ctens contra legis nititur voluntatē de re. iur. lib. vi.

Cum non stat per eum ad quem pertinet quominus cō-
ditio impleatur haberi debet perinde ac si impleta
fuisset regula lib. vi. contra vt ibi per Dy.

Cum quid vnavia prohibetur alicui ad id alia nō debet
admiti. c. tue de procu. de re. iur. li. vi. cum quid.

Cum quid prohibetur prohibentur oīa illa que sequun-
tur ex illo regula lib. vi. & l. oratio. ff. de sponsa.

Cū quis succedit in ius alterius iustā ignoratiē causam
habere presumit. ff. de re. iur. q̄ in alterius co. ti. li. vi.

Certitudo dummodo habeatur non curatur de modo.
l. quoties. §. si quis nomen & ibi Imol. ff. de here. insti.
l. item veniunt. §. a quo de peti. here.

Consensus tacitus limitatur secundū actum ex quo col-
ligitur. l. si. C. ne vxor pro ma. & quod no. Bar. in. l. i.
§. si quis hoc interdico in si. ff. de inter. acti. Decius
in. c. pri. xxvi. col. de iudiciis.

Causatum sapit naturam sue cause. §. i. insti. de perpe.
& tempo. acti.

Cautiois euentus est incertus. l. pupilli. ff. q̄ cū sal. tu.

Cautio supvacua dicit. l. hec stipulatio. ff. vt leg. no. ca.

Compensatio est ficta solutio. l. iulianus. ff. de condi.
& demon. l. si pecculium. §. i. ff. de sta. libe. vide Io.

de montefer. in repe. l. omnes populi fol. xii. in. ii. col.
Clamor impedit animum ne possit cernere verum. ff.
de appel. si constat & ff. qui & a qui. si puocatus Bal

in .c.li. de elec.

Complacencia non eget verbis tex. iuncta glo. & doc.
Bar. in .l. triticum. ff. de ver. ob.

Causa mediata est proximior causa remota. l. cum qu
ritur de excep. rei iudi. l. si mulier. ff. rerum amo. Bal.
in .l. prima. in .iii. col. sol. mat.

Coram dicitur esse aliquis quando se ostendit. l. nemo
dubitat. ff. de he. insti. vide tamen tex. qui videtur fa
cere in contrarium in .c. cupientes ibi coram nobis
personaliter de elec. li. vi.

Caritas prima incipit a seipso. l. preses. ff. de ser. & aqua.
Comendaticie litere & familiares non censentur emisse
animo obligandi sed comendandi. l. dominos. que est
fi. C. quod cum eo qui in alie. por.

Caute tamen & si non caste, est vulgare Io. An. in .c. vlti.
de accusa.

Consensus est substantia contractus. l. iii. ff. de contra
hen. empti.

Concesso principali conceditur accessorio. viii. di. quo
iure & .xvi. q. i. si monachus. & ff. de iuris. om. iu. l. ii.
& ff. de re iudi. quedam. C. vbi & apud quos. l. vlti. &
extra de resti. spo. causa.

Concesso facta aliquibus, debet intelligi de habilibus.
l. gradatim. §. lege. ff. de mu. & hono. & inhabiles &
odiosi in dubio censentur exclusi, ut late per illud tex.
dicte Iaso. in .l. ii. §. pretor. in pri. notabili qui satis
cog. facit tex. in .l. lucius de leg. ii. & l. testamento cen
turio. §. cum ita. ff. de manu. testa.

Communis usus loquendi derogat proprietati voca
buli ut dicit Bar. in .l. labeo. ff. de suppl. lega. & Fel.
in prohe. grego. col. i. vsq. ad. vlti.

Contractus in dubio magis ex forma q. a denominatio
ne cognoscitur. l. insulam. ff. de prescrip. ver. l. si vno
in prin. ff. loca.

XXX
Causa viduarum non spectat principaliter ad ecclesiam,
nisi quo ad protectionem & defensionem extra de ver.
fig. super quibusdam. lxxxvii. dist. c. i. & ii.

Consuetudo & lex quantum ad obseruantiam & decisa
sionem negotiorum parum vim obtinent. l. de quib.
bus. §. inueterata. ff. de legi.

Cessante necessitate debet cessare quod urgebat. i. q.
vii. quod pro remedio. l. liberorum cum gl. ff. de his
qui not. infam. Bar. in. l. i. ff. solu. mat. c. de syracusane.
xxviii. dist.

Cupiditas discendi est optima ratio viuendi. l. apud iu.
lianum. ff. de fidei com. liber.

Cui non conuenit res disposita nec conuenit dispositio.
l. hos accusare. §. omnibus. ff. de accu. & l. iiii. §. toties
ff. de dā. infe.

Causa pauperis est tractanda prius q̄ diuitis. vt. xvi. q.
vi. de lapsis. & C. de epis. & de. si quis ad declinādā.

Consuetudo cuius initii memoria non extat vim habet
priuilegii. etiam in quolibet solo priuilegio.
c. super quibusdam de ver. fig.

Consuetudo est pactum tacitum ciuicum ideo non extē
ditur sicut nec pactum. l. si vnus. §. ante omnia. ff. de
pac. ita Bal. in. c. i. ad si. principii de feudi cogni.

Causa super rebus que breui tempore corrumpuntur
terminari debet iudicio adeo celeri q̄ res non cor
rumpantur. Bar. in. l. si prius. x. q. ff. de ope. no. non.

Concilium prouinciale non potest pronunciare Episco
pum esse deponendum. Abb. in. c. non potest. de sen.
& re iu.

Compromissum fieri non potest super censuris. Abb. in
repe. c. per tuas. xlii. col. de arbi.

Cito crescit mulier. sicut mala herba. glo. in. l. ii. C. de
his qui veniā etia impetra.

Causa naturalis potentior est q̄ causa accidentalis. l. iiii.

§. i. ff. de test. tutel. Bar. in. l. proconsul. ff. de offi. pro
cō. & leg.

Communis error facit ius. ff. de offi. presi. l. Barbarius.
ff. de suppl. lega. l. iiii. Adde rex. not. qui loquitur in
filio familias qui reputabatur paterfa. dicit tex. qnō
habet locū macedo. l. si quis patrē. ff. ad mace. cōtra.
ff. de le. l. q. nō ratiōe. ff. de au. & ar. leg. l. ornāmētū.
Citatio alternatiua uale. Imo. in cle. causam. viii. col.
ibi ad secundum de elec. vt si iussit iudex citare ad
domū vel personaliter. sed citatio debet esse certa.
Citatio uerbalis non potest fieri per partem absq; com
missione iudicis glo. not. & ibi Abb. in. c. cum sit ro
mana de appella.

Conuersatio nimia parit odium & contemptum. l. ob
seruandū de offi. presi. lxxxvi. di. quādo. & c. si iudeos
de iude. ubi Abb. dicit uerum inter iusticos. quia in
ter prudentes auget amorem & amicitiam. l. iiii. de
pecu. Nam nihil tam amicorum propriū est. q̄ simul
uiuere. vt sentit Aristoteles lib. viii. Ethicorum. &
per Feli. in. d. c. si iudeos.

Culpa est immiscere se rei ad se non pertinenti. in Spe.
de aduo. §. i. ver. item q. non habet.

Coniuncta persona potest agere pro coniuncta ea in
uita quando agitur de interesse suo. l. i. ii. & l. iii. ff. de
lib. cau. l. non tantum. ff. de appella.

¶ De littera. D.

¶ Duo impedimenta plus impediunt q̄ vnum: & due
rationes plus operantur q̄ vna: & duo vincula for
tiora sunt vno. insti. de adop. §. sed hodie & C. qui te
sta. fa. pos. l. discretum. Contra. ff. de his qui sunt sui
vel alie. l. patre furioso: & l. nam & si parētibus. ff. de
inoff. test.

C iiii

Dispositio temporis inhabili facta si tēpore habili offeratur valida reputatur. ff. de ver. obl. & de ser. expor. l. si minor. contra de. l. q. sponse. C. de do. an. nup.

De se confessio non creditur super crimine alieno. C. de accu. l. si. Cōtra. C. de confes. l. vnica & C. de fal. mo. l. i. in prin.

Dispositio facta sub conditione non exitura cōditione pura reputatur. ff. de noua. l. si pupillus. Contra de. l. quibus diebus. ff. de condi. & de.

Delictum patris filio nocere nō debet. ff. de in ius vo. l. adoptiuum. in fi. & iusti. de inge. §. i. Contra. ff. ad. l. iul. ma. l. quisquis. §. Item delictum debet nocere de. l. inquēti. C. de pe. l. sancimus. Modo pater & filius eadem persona censetur vel esse reputantur: vt. l. si. C. de impu. & aliis substi. & in autē. iure iu. colla. vi.

Digniora sunt preponenda. No. glo. institu. de iu. na. gen. & ci. §. si. Contra quia testamētum militis est dignius testamēto paganorū. Iē difficiliora sūt digniora facilioribus: & tamen de facilioribus determinat vel premititur. institu. de iusti. & iure. §. hīs igitur.

De casu legis non plus facienda est questio. C. de furtis. l. ancille: & ff. de consti. pec. l. i. §. depul. Contra quia imperator in ti. de pac. facit questionem in. l. si quis in conscribendo. C. de epi. & cleri. & ita potest opponi de aliis legibus similibus.

Duo non possunt esse domini eiusdem rei in solidum. ff. cōmo. l. si vt certo. §. si duobus vehiculum. Et. ff. de leg. ii. l. meulus. §. duorum: & ff. de re iud. l. quidā. §. prouide. Contra quia si loco tibi rem emphiteosim ego sum dominus & tu etiā quia habes rei ven. ergo & c. ff. si ager vec. pe. l. i. & ff. de superfi. l. i. q. ait. l. si iuncta. l. in rem. ff. de rei ven.

Duo non possunt eandem rem possidere simul. ff. de acq. qui. pos. l. iiii. §. ecōtrario. in prin. & ff. cōmo. l. si vt cet

to, §. si duobus. Contra de, l. si duo, ff. uti possi. & in, l. possideri, §. e contrario, vers. sabinus de acqui. pos. & l. clam possidere, §. qui ad mundinas: quia ille qui est absens retinet possessionem & si eman. eam ago, si. pos. tunc eam vlucipiam, ergo, &c.

Due prepositiones vniuersales contrarie & cōtradictorie non possunt esse simul vere: sed bene false, ff. de re iudi, l. qui ducēta, §. vtrum. Contra, nam promissi plures stare in iudicio sunt oēs pretervnum, l. dicit q̄ ista prepositio est vera omnes stantes non esse, ergo nulli steterunt, ergo due contrarie sunt simul vere, itē nullo modo quis obligatur & aliquis obligatur, ff. de fio de, l. grece, §. illud, iuncta, l. i. §. si, ff. de verb. obl.

De modico non est curandum, ff. de ole. lega, l. si oleū, §. si, cum, l. se, & ff. cōmo, l. in rebus, §. possunt: & ff. de in integrum resti, l. scio: & ff. de cōtrahen. emp, l. res. Cōtra, ff. de iudi, l. si debitor, in glo. & ff. de dam. in sec, l. si proprietarius, & §. gallinarum insti, de re. diui.

Due negationes equivalent vni affirmationi, l. duobus, ff. de ver. sig. & ff. de iudi, l. nunq̄. Cōtra, ff. de lega, l. iii. fideicomis, & C. de ser. fugi, l. i. & de, §. seruus, insti, de inuti, l. ii. & de, c. & si Christus de iu. iur.

Donare est perdere, ff. de do, l. filiussa.

Dubū enī nō est eī qui inferēde eius volūtate p̄cesserat iure cessum videri, C. ad, l. cor, de siccā, l. si vt allegas.

Dispositio videt̄ facta in locū in quo eius cōsequit̄ effectus, l. cōfirmatur, l. concupisce, ff. de ac. & ob, & ff. de bo. auc. iudi, pos, l. iii. Contra, ff. de consi. pe, l. eī qui.

De duobus malis minus est eligendum, ff. de re. iur, l. quoties cū ibi alleg. contra ad, l. acquiliā, l. ita vulnerata.

Deus non vult mortem peccatoris sed vt conuertatur & viuat, in auten, vt non lux, ho. contra, na. col, vi, & C. de nuptiis, l. imperialis.

Dignitas filii & gloria est laus patris, in auten, constitutur

XXX
tio que de dignitati.col.vi.

Durū est & inhumanū rei familias detegere paupertatem. C. quando & qbus quar. pars deb. ex bo. l. ii. li. x.

Discipulus debet opinionem sui magistri excusare. ff. de arbi. l. equalē. §. nūc vidēdū. & c. cū beatissimus. xxiii.

Difficile est assuetū relinquere. ff. de. edil. edic. l. p̄cipua.

Defensor proprie salutis in nullo peccasse videtur. l. si vt allegas. C. ad. l. cor. de sicca.

Dispositio sup iure favorabili validius inducit suū effectū q̄ super odioſo. ff. de condi. inde. l. qui exceptionē.

Domini membrorum suorum nemo videtur. l. liber homo. ff. ad. l. acquitam.

Debitor est seruus feneratoris. No. glo. ff. de le. iii. l. fidei cōmissi. si rem. super verbo accidere.

De non apparentibus & non existentibus idem est ius dīcium. ff. de contrahen. emp. l. in lege.

Dispositio facta in vna coniunctorum ad reliquum extenditur. C. de fur. l. ancille.

Dolo petit qui petit quod restitutus est. ff. de excep. do. l. dolo. c. dolo. de re. iu. li. vi. Contra de. li. §. rediguntur. ff. quorum lega.

Difficilior est p̄gressus de nō esse ad esse q̄ de esse ad esse p̄fectus. ff. de here. insti. l. talem. Concor. ff. ab eo. ff. de contrahen. empti. l. iiii.

De his que raro accidunt miraculum est in autē. de cōsulibus colla. iiii.

Diligentem non est verisimile errare. ff. de pro. l. cum de indebito. in glo. cum ibi alle.

Deceptis & non decipientibus iura subueniunt: vt. ff. de pig. act. l. si rem. §. omnis pecunia. glo. fi.

Doctor debet aliqua habere vltra illa que dixit suis scholaribus. No. glo. in proemio. ff. §. his igitur super verbo peritria. & ibi vide.

Dat galen^o opes: dat sanctio iustiniana. Ex aliis palcas.

existis collige grana. No. glo. in proemio. ff. §. nos ve
ro: super verbo doctissimi. Item si modo pauper eges
ne plus egeas lege leges. Grandia lucra leges fertilis
illa leges.

Difficile est plures in vñ cōuocare. ff. de iust. & iur. l. ex
hoc iure: & ff. de ar. Item. l. si vnus. l. si. ff. & inst. de iu.
na. gen. & ci. §. senatuscon. & ibi vide.

Dignitas & fama custodiri debent. ff. de ven. in spi. l. i.
Decipi non reputatur ille qui scit se decipi. ff. de edi. e.
l. i. §. intelligitur: & ibi vide.

Domus est cuiq; tutissimum refugium atq; receptaculus
est. l. i. pleriq; ff. de in ius vo.

Detior dolus eius qui interruptam litem deseruit q̃ q;
semel acceptam derelinquit: vt in autem. de iudi.

Dolus cum dolo compensatur. l. de vno. ff. sol. ma. & l. si
ambo. ff. de compen. & l. si duo. ff. de dolo.

Dolus alicuius non debet alicui esse damnosus. l. elect.
§. pe. in fi. ff. de noxa. cum alle. pro hoc in. l. iii. ff. de
transac. Contra de. l. si. C. de po. & facit pro & con
tra. ff. de inoffi. test. l. si quis in suo. §. si.

Doleior ē fruct? post multa picula ductus. No. glo. in. l.
nō moritur? C. de cōtrahē. & cōmittēda stipulatiōe.

Deus est solus scrutator cordium. No. glo. in. l. i. in fi.
ff. de interro. ac. tex. in. c. nouit de iudi.

Deus iudicat de voluntatibus & sensibus nec violatur
castitas vt de consensu mentis. xxxii. q. v. in prin.

Destruo principali destruitur accessorium. ff. de pec.
leg. l. iii. cum principale. ff. de re iudi.

De quibus non habet transigi nec stipulari. l. si quidam.
C. de contrahen. emp. & vendi.

Delegatus delegare non potest. ff. de iurif. om. iu. l. mo
re maiorum: & C. de iudi. l. a iudice.

De presenti presumitur in futurum. l. si qui adulteris. in
glo. C. ad. l. iul. de adulce. & C. de na. l. cum quis: & in

111X
autē. de testi. & ea q̄ pa. §. verū. si qdā: & §. mulier enī
& in autenti. vt nulli iudices. §. si quis vero accusatus.
Due res valent vnam. insti. de ac. §. sed hodie: & C. de
edic. di. a. tol. l. si. nisi vna sit melior q̄ due. ff. de inoff.
test. l. nam si pa. & in autenti. de consangu. & vterius
fra. §. si. colla. vi.

Deportatus pro mortuo habetur. ff. de bo. poss. contra
tabulas. l. i. §. si quis alium.

Deportatus tanq̄ peregrinus capere non potest. l. i. C.
de he. insti.

Duo testes sufficiunt ad probādum aliquid vbi vnus tes
stium de iure non addicitur. ff. de testi. l. vbi.

Duo homines non faciunt turbam: nec tres: sed decem
vel. xv. ff. de vi bo. rap. l. pretor ait. §. i.

Debitor alternatiuus potest eligere quā rem voluerit
ad dandum suo creditori. C. de condi. inde. l. pe.

Datum ob causam. causa non secuta potest retractari. l.
ea lege. C. de condi. ob. causam da.

Delictum patris non debet nocere filio. C. ne si. pro pa
per to. & de in ius vo. l. adoptiuum.

De modicis expensis non est curandum. ff. de impen. in
re. doc. fac. l. omnino.

Due vices faciunt cōsuetudinem & delicta iterata plus
puniuntur. l. iiii. in fi. C. de epi. audi. & ff. de iure pa. l. i.
& ff. de pe. l. autē. dāna. §. quisquis: & C. de ser. fug. l.
quecunq̄. Contra de. c. cum ecclesia surrina de cau.
pos. & pprl. vbi due vices nō faciunt consuetudinem.

Difficile dignosci potest liber homo a seruo. l. liberi. in
fi. & ff. de contrahen. emp. & ven.

Dies naturalis cōtinet. xxiiii. horas: & incipit mediā no
cte vsq̄ ad mediā noctem sequentem more romae
no. l. more. ff. de feriis.

Domum suam vnicuiq̄ reficere licet inuito altero: dum
tamen non officiat alteri edificio in quo ius non ha

bet de re. iu. l. domum.

Donari videtur quod nullo iure cogente conceditur. ff. de re. iu. l. donari.

De apicibus iuris non est curandum. ff. man. l. si fideius. for. §. quidam tamen. ff. ad. l. acquil. l. ita vulneratus.

Donationes causa mor. legatis comparantur. ff. de do. causa mor. l. illud.

Dignitas & auctoritas seruanda est quantum ad munus. ff. de post. l. ii. in glo. & ff. de offic. presi. l. obseruandum. & ff. de ven. in spi. l. i. §. si seruus facit tex. in c. i. de ma. & obe. Non quo ad deum ibi omnes sint equales. vt ar. in auten. de mona. §. i. colla. i.

Dubitantes de suo statu vel errantes non possunt facere testamentum. ff. de testa. §. de statu.

Dum defunctus habet defensorem bona sua non debent vendi. insti. de eo cui liber. cau. §. hoc.

Defensor idoneus est qui de solido cauet. in eodem. §. prealleg.

Depositarium & commodatarius non possident. insti. de interdic. §. possidere autem.

Dos non constituit nuptias sed cōiunctionum affectus in auten. de trien. & se. §. sed nec. col. iii.

Dubitare de singulis non est inutile. No. glo. C. de sum. tri. & si. ca. l. nemo super verbo requirens.

Duo simul esse non possunt. ff. de sta. ho. l. aretusa & l. se. & de acqui. pos. l. iii. §. e contrario.

Donatio inter virum & vxorem non valet. l. i. ff. de do. inter vi. & vxor.

Domine nuper audias me patienter. ff. de his qui in testa. delen. l. proxim.

Differentia est inter mulctam & penam. ff. de verb. sig. l. si qua pena: que est ante penul.

Dies incertus conditionem facit in testamento. l. die incertus. ff. de condi. & de. & l. extraneu. C. de here. insti.

Domus tuta debet esse. ff. ad se. con. clau. l. i.
 Dignus est vt cuius precellimus munere illi oīno parca-
 mus in opatiōe: in ti. de pace te. & eius vio. i. pri. col. x.
 Desit esse miles seculi qui factus est miles Christi. c. vni
 co de vasallo mi. q. arma bellica deposuit. col. x. in fi.
 Deserti enim veniam petentibus damus. l. manicheos
 C. de here. & mani.
 Desolatis & tristibus est consulendum. l. i. in fi. C. de his
 qui ante aper. ta. heredi. trans.
 Dignus est fraudē in sui auctore retorqueri. l. penul. C. de
 leg. vnde Cuius. Discat in auctore pena redire suū.
 Deus ē totius operis presul. l. i. in princ. C. de ve. iu. enu.
 & per eum omnia facta sunt. l. ii. §. omnia. C. eo.
 Derogare est aliqd legi in parte subtrahere. l. derogare
 ff. de ver. signi. Prorogare est legem pro ferre seu pro
 mulgare. Subrogare est in parte legi aliqd detrahē
 & in parte adicere. Abrogare ē in pte legi aliqd adiu-
 cere nihil detrahē. Obrogare ē penitus legē tollere.
 Difficilius tollitur ius cōmune q̄ priuilegium: q̄ difficil-
 ius inducitur: in autē. de rebus ali. nō ali. §. sed q̄a verius
 simili. l. fi. l. eius militis. §. militia missus. ff. de mili. test.
 Destruere aliqua in dedecus alterius: & que sibi nō pro-
 sunt hominibus non est permittendum. l. pro volunta-
 riis circa si. ff. de impen. in re. do. fac. & est tex. & ibi
 not. gl. in l. senatus. §. in arcellus. ff. de leg. i.
 Duo principalia habentia vnum effectum quantūcūq;
 ponant diuersimode & in diuersis nominibus debent
 habere nihilominus eundem effectum. tex. est iuncta
 glo. in l. neg. ff. de impen. in re. do. fac.
 Dapifer quando nō potest aliud cinerem furripit. Mar.
 Anto. Baue. in repeti. l. cum filio col. fi. in. fi. ff. de leg.
 i. alleg. illud Virgilii. Quid domini facient. Claudent
 cum talia fures: & alia plura gl. magna circa fi. in. l. iu-
 lianus de acti. emp.

Debitum naturaliter non dicitur proprie debitum sed
abusiuū. l. fideiussor obligari. §. fideiussor. ff. de fideiu.

Due excusationes imperfecte non faciunt vnā perfectā
l. ii. in. fi. ff. de excusa. tuto. & l. spadonē eo. ti. c. quo
rundam. xxiii. de hoc est verum si sunt diuerse speciei
secus si eiusdē. Bar. in. l. admonendi in. x. col. de iur. iu.

Due presumptiones faciunt plenam probationem glo.
ib. l. ii. §. remittit in ver. legitimis. ff. de excu. tuto.

Denominari debet res a causa pxima. l. quisquis. §. hec
verba. ff. de vul. & pu.

Donare sepe est melius q̄ vendere. l. tutor ad vtilitatem
ff. de admi. tuto. Bal. in rub. de procu. in. ii. col.

Dispendium enim quis pati non debet vnde premium
meretur. c. ii. de fideiussor.

Doctor perdit memoriā in consulendo vel legendo si ei
debitum salarium non soluatur. Vnde versus Mune/
ris infundas oleum fuge nomen auari: Sic egredienti
poterit medicina parari ita Car. in cle. i. §. excellentis
finium de reli. & vene. sanc.

Diuinare nos cogit difficultas contrariorum. ita Bar.
in. l. ita stipulatus in fi. ix. col. ff. de ver. obli.

Dictum non restringit rationem generalem sed non est
nouū q̄ ratio generalis restringatur per dictum spe/
ciale tex. est & gl. vnica in. §. fratres insti. de nup. & q̄
dictum aliquando sit generalius ratione Cor. consi.
xiii. in litera B. iiii. vol. alleg. l. prospexit. qui & a qui/
bus. cum aliis.

Decipi quis nō debet. l. auctē. l. i. C. de his q̄ ve. eta. ipe.

Diuiditur aliquid haberi q̄n habet vsq; ad mortē. l. pa/
ter filium. §. iulianus agrippa. ff. de leg. iii.

Dolosa persuasio plus est q̄ violenta coactio. ff. de libe.
ho. exhi. l. iii. §. si quis volentem. ii. responso. & de ser/
uo corrupto. l. i. §. persuadere gl. est etiam que hoc ad
ducit in. c. certe. xii. q. i.

IIIIXX

Dignitas vbi est maior prioritas temporis non attendit
 glo. in. c. placuit i ver. Isidorus. xvi. di. not. in. c. statuti
 de ma. & obe. per Feli. in. c. clerici in. iiii. col. de iudi.

Dolus dicitur esse delictum tex. bo. in. l. i. §. nunc tracte-
 mus versi. plane. ff. de tut. & ratio. dist. & l. i. si ex causa
 §. nunc videndū. ff. de mino. l. i. §. si apud. ff. de posi.

Doctor cum est sibi contrarius in duobus locis: illa opi-
 nio sequenda est vbi plenius scribit. l. diui. ff. de iu. pat.
 not. Abb. in. c. bone col. si. de post. prela.

Dissimilia videntur contraria Bal. in. l. filie. ff. de colla.

Dubitanti potius est impurandum q̄ ignorantī quia du-
 bitas potest inquirere quis dubitationem soluat: sed
 ille qui errat seu ignorat credit illud firmiter sic esse
 quod non est: ita Bal. in. c. i. §. personam: per quos fiat
 inuesti. in vfi. seu.

Dominica dies incipit a vespere sabbati quoniam tunc
 incipit dies fin. canonicam computationem: siue quo
 ad officium extra de fer. quoniam & l. xv. dist. in. q̄ a
 patribus.

Discretio est mater. omniū virtutum. i. q. v. presentib
 c. i. de offi. custo. & cle. pastoralis. §. verum de re. iu.

Debilitas vel infirmitas corporis non impedit iudiciū
 animi tex. in. l. ii. §. debilitas corporis. ff. de vaca. mu.
 & in. c. i. de renuncia. Vbi est notabile vnum dictum
 Bal. quem vide: ad idem Phi. Deci. post Bal. in. c. si p
 debilitate de offi. deleg. contra de. l. i. C. de sa. san. eco
 cle. l. quoniam. C. de testa.

Doctorum auctoritas vbi deficit lex pro lege seruanda
 est. l. si idem cum eodem. ff. de iu. om. iu. vbi Ang. hoc
 notat & Hostien. in. c. inquirendi de pecu. cle. & vide
 latissime in tracta. Canonicorum regularium in se-
 cunda parte principali titu. vii.

Detraçtio vel adiectio facit vnum ius transire in speciē
 alterius. l. ius civile. ff. de iust. & iu.

Doctor

Doctor debet esse breuiloquus. gl. in. c. cñ sit ars de eta.
& quali. & ē rex. in auc. de referen. circa fi. vide Abb.
in prohe. de cre. in. ii. col.

Docendo quis sit peritior. l. i. C. de excu. ar. li. x. tenet
Abb. in prohe. primo Gregorii in. ii. col. vbi ponit
verius quos ibi ponit glo.

Doctor non debet esse ita breuis & non perfecte dicat
vel non intelligatur. glo. in cle. cōstitutionem in ver.
denouo in fi. de elec. & quod no. Io. An. in. c. bone de
confir. vti. vel inūti. & illud Horatii Breuis esse labor
ro obscurus fio.

Dos nulla dicitur soluto matrimonio. l. i. in fi. ff. p. dote.

Dos aēs alienum dicitur. l. labeo. ff. pro socio.

Dos nisi deferuiat oneribus matrimonii nulla est. l. si is
qui stichum & l. si pater. ff. de iu. dotum.

Dignitas doctoratus nō liberat a patria potestate Bar.
in. l. item in potestate in fi. ff. de his q sunt sui vel alie.
iur. Adde. l. si maritus, & ibi Bal. C. de pa. po. Bal. in
l. iii. C. de cast. pecu. li. xii.

Deus constituit de celo imperatoris ad hoc vt per ora
eorum diuinitus leges conderet. §. quia igitur in auc.
de inst. cau. & fi. & ideo ab imperatore dicitur leges
emanare diuino quodā motu. l. fi. C. de pres. lon. tēpo.
Delictum superueniens, vel nouam causam non vitiat
legitime factum. xxx. q. i. nosse. & c. dictum & l. v. dis.
precepta. xxxii. q. vii. hi qui. i. q. v. quicung & q. vii.
si quis omnem.

Dignitates & matrimonia non debent esse venalia. l. q.
vii. sancimus. ff. de do. inter vi. & vxor. l. ii. & l. i. ff. ad
l. iul. & ibi gl.

Delegatus non habet plus iurisdictionis q̄ delegans siue
par sit alias delegatus. c. i. xciii. dist. ar. ff. de dam. in
se. q bona. §. vlt. siue sit maior. ff. de offi. eius cui man.
est iuris. & si pretor, quandoq̄ tamen habet minus

quis si ex delegatione cognoscat q̄ si ex iure suo ex
tra de offi. delega. super questionum. §. si vero. C. de
procu. maritus.

Due vel plures rationes veniunt vñā. Spe. in titu. de feu.
§. ii. vers. xvi. Bal. in. l. i. vers. sed cōtra. C. de legiti.
here. Panor. in. c. suggestum in fi. de iure patro. Iason
in. l. re conuincti de lega. iii. ff.

Duo specialia circa idem non debent concurrere. l. i. in
fi. cum glo. C. de dotis promissione gl. in. l. cum post.
§. gener. ff. de iure dotium.

Dictum doctoris debet intelligi secundū textum quem
allegat. Bar. in. l. non solum. §. liberationem. ff. de lib.
lega.

Dignus est mercenarius mercede sua. ff. de do. l. si pater
& ff. q̄ me. cau. l. metū. §. sed licet. & Mathei. x. adde
tex. in. c. i. de sepul. & c. quicūq. xii. q. i. & c. quoniā.
lxxxviii. di. & tex. bonus qui loquitur de premio su
dii in. l. i. C. de assesso.

Distingue tempora & concordabis scripturas. l. apud
antiquos. C. de fur. in glo. §. si nautem. super verbo di
sereris. vide gl. in. c. habeo. xv. di. & tex. in. c. si peccat
uerit. ii. q. i.

Damnum quod quis sua culpa sentit sentire non vide
tur. l. quod quis. ff. de re. iur. alias dicitur. sibi debet
imputari & non alii de reg. iur. lib. vi. c. damnum.

Delegati iurisdictioni expirat sententia lata & executio
ni mandata. c. in literis de offi. delega. itē finitur mor
tuo iudice cui proprio nomie scribitur. c. quoniā. Ab
bas. a contrario sensu. itē per mortē illius contra quē
litere impetrantur re integra. de rescrip. significauit.
itē reuocato mandato. ff. de iudi. iudicij soluitur. &
per secundas litteras expressam facientes mentionē
de primis de rescrip. ceterū. Itē si iudex remittit cau
sam superiori de offi. leg. traneñ. Itē elapso termino

comissionis de offi. deleg. de causis. Item si re integra
moriatur delegas de offi. deleg. gratum & c. licet. Itē
per legitimā recusationē de fo. cōpe. licet. & d̄ appel.
secundo requiris. Itē per appellationem legitimā ex/
tra de appel. vt debitus. Itē per delationē appellatio
nis arg. extra de appel. sepe. & c. interposita.

Deus non potest facere ea que implicant contradictio
nem. Bal. in. l. eam quam verfi. circa autem quintum
genus. C. de fideicō.

Deliberandum est post somnum & stomacho ieluno in
Spe. de pe. sen.

Delinquens in vno factus est omnium reus in Spe. de te
sti. §. i. ver. item quod in aliis.

Deliberandum est in dubiis in Spe. de aduo. §. iii. ver.
habito.

Diuinare non est in potestate nostra, vnde annunciare
que futura sunt solius dei est. Maria. Soci. in consi. vi.
inci. predicta consultatio ver. ad cuius clariorem cir
ca me, in prima parte.

Diuinatores nō sunt consulendi. l. nemo, vbi Sali. C. de
ma. & mathe.

Diuinatorem qui consuluit comparatur homicide &
cui libet criminoso in Spe. de accus. ver. Item q̄ est ho
micida.

Diuinare per inspectionem iecoris animalium nō licet,
sub pena capitis. l. ii. C. de sacri. paga.

Damni datus causam damnum fecisse videtur. C. sicut
de testi. & attesta. lxxxvi. dis. pasce. ff. ad. l. cor. de
fidei. nihil interest. ff. de offi. presi. illicitas. §. sicuti.

Declaratio iuramenti, siue interpretatio cum de ipso
dubitur pertinet ad papam de iureiu. c. quanto de
ecc. edifi. c. vlti. de elec. venerabilem ad fi.

¶ De littera. E.

¶ Ex conuersatione equali nascitur contentio digni

tatis. ff. de offi. presi. l. obseruandum. Error in nomine non viciat actum qui geritur. C. quem admodum test. apert. l. si nomine. Contra. ff. de here. insti. l. quotiens. & facit pro utraq. parte. & vide eā. Exteriora indicant interiora insti. de re. di. §. pannonum. & l. si. in ciuile. C. de fur. & l. non codicillum. C. de testa. Contra. ff. de offi. presi. l. obseruandum & l. emancipare. ff. de adop. Extra territorium ius dicenti impune nō paretur. ff. de iust. omniū iudi. l. si. & l. preses. ff. de off. presi. Contra de l. emancipati. ff. de adop. & l. ii. de offi. p. consul. & l. Effectus est aliquando dignior sua causa. ff. de op. lib. l. quod ex liberta. & insti. de ingentus. §. i. Cōtra in auten. constitu. que de dignita. §. ergo col. iiii. & C. ad l. iul. ma. l. cum quis cum sua glo. Erubescimus sine lege loqui. in autē. de trien. & se. §. consideremus. col. iiii. & C. de consul. l. si. li. xii. adde. l. illā C. de colla. l. qui filium. §. fabinus. ff. ad trebel. Cōtra de l. eum qui. ff. de do. & de omnibus legi. de quibus arguitur a contrario sensu. Exitus acta probat. l. quedam. ff. de re. du. & C. de his qui. vt indig. l. cum filleyanum. & ff. de publ. his qui & C. de iudi. l. rem non nouam. §. si. Ex diuersitate locorū non debet oriri diuersitas iurium nisi ex diuersitate locorū oriatur diuersitas actionis. Eius est periculum cuius est commodum: insti. de contrahen. emp. & ven. §. sed si post. & C. temp. in integ. restit. l. lupuacua. & insti. de usu. in prin. in glos. Cōtra ff. de eo. q. certo loco. l. ideog. & l. ii. ff. d. off. p. consul. & l. Ecclesia non claudit gremium redeunti. C. de sum. tri. & si. ca. epistola inter claras: in fi. contra. C. de apoe sta. l. iiii. & ibi vide. Ex vna re eademq. causa non dñt oriri diuersi effectus C. vnde vi. l. meminerint. & ff. de so. l. qui hominem.

Contra de. l. innumeratibilibus. eo. ti. l. ab innumerabilibus.

Ei qui dicit incumbit onus probandi. ff. de proba. l. et qui. & C. de l. actor. contra de. l. faciliter. C. de abo. & de. l. siue possiden. C. de proba. l. si in iudicio.

Expressa nocent non expressa non nocent. l. expressa. ff. de re. iu. l. non nunq. ff. de condi. & demon.

Expressa non prosunt que non expressa non prode-
runt. C. de noua. l. si. & in auten. de. duo. rei. §. hec ita
& C. de insti. & substitu. sub condi. fa. l. si. iuncta. l. pre-
cipimus in prin. & aliis subditis. Contra vtrunq. ff. si
cer. pe. l. cum quidam.

Exemplis non est iudicandum sed legibus. l. nemo. C. de
senten. & interlo. om. iudi. contra. ff. q. quisq. iuris. in
rubro & in nigro.

Ex his que a nulla proueniunt causa non potest impu-
tari. C. de lib. prete. l. maximum viciu.

Euentus iudiciorum sunt dubii. ff. de pac. leg. quod des-
betur.

Exempla ponimus non vt vera sint: sed vt sciant qui
adiscunt. ff. de ac. & ob. l. obligationum sub. in fi. & ff.
de col. bo. l. pretor. §. videamus.

Expense faciente sunt fm statum suum a quocunq. siue
facultatis siue secundum suam nobilitatem. de admi-
tu. l. cum plures. §. cum tuto. & ar. l. qui vlti. ff. de neg.
ges. & in auct. vt deter. sit nu. de. §. cū deo vero ama-
bilis in fi. col. i.

Eadem res non debet diuerso iure concedi. ff. de vsuca-
l. eum qui edes.

Ea que sunt contra leges pro non factis habentur. l. nō
dubium. C. de legi. C. de sacrā. eccle. l. iubemus. §. pre-
dia autem.

As nostrū est quod nobis ab aliis debetur: as alienum
est quod aliis debemus. l. credere diem. ff. de ver. signi.

Ex conuentiōe partiū tractus legē accipiunt. C. de con-

di, ob eam da. l. ea lege. & ff. de positi. l. i. §. si pueniat.
Ex eodem facto non debet quis penam & premium habere. ff. de neg. ge. l. siue hereditaria. & de interdi. & re. l. relegatorum. §. si. adde. ff. ex qui. cau. ma. l. si. & l. ita demum. ff. de arbi. contra. ff. de ex. tuto. l. sed & cui licet. §. sed ignominia. c. inter de spon. & ma.

Ecclesia non potest pati damnum perfectum plati. C. de facto sanct. eccle. l. iubemus: in gl. super verbo corrigimus.
Ea que sunt in domibus non possunt per alios explicari quam per illos de domo. l. consensu. C. de repu. contra. C. de testi. l. & ab.

Ex persona actoris ius in re vitimur. l. pomponius. ff. si pars hereditatis petatur.

Edicta actio speciem future litis demonstrat: ut. C. de eden. lib. ii.

Ea que de facto fiunt non sortiuntur effectum. §. si, in fi. de ingenuis.

Equissimum est laborem cuiusque digna recompensatione remunerari: quia cum labor est in damno mortalis crescit egestas: ut ait Catho. C. de allu. l. fina. §. similiter.

Error false cause ratione boni finis non defenditur. C. de usu. pro do.

Error false cause usucapionem non parit. C. de usu. §. error.

Expoliatus fortunis suis non debet in solidum dambari insti. de ac. §. ultimo.

Equitas preferitur rigori. ff. si pars hereditatis peti. l. i. §. si ego. & C. de iud. l. placuit.

Edicta pretorum non debent esse illusoria. l. si pretor. ff. de iud. & l. si. ff. ne quid in lo. pu. fi.

Error communis facit ius. l. i. C. de testa. & ff. de off. presi. l. fina. in fi.

Ex nudo pacto non oritur actio. ff. de pac. l. iuris gentium §. sed cum nulla.

Ea que primò dicunt postea repetita esse vident. ff. de
 ver. obl. l. ticia. §. respōdet. & ff. si certū petat. l. lecta.
 Error pprii nominis nō viciat actū dū tamē de corpore
 agat. l. si frumentū. & l. idē pomponius. §. penul. ff. de
 re. vēdi. & C. quēadmodū testa. aperiant. l. si in noie.
 Cōtra. ff. de leg. i. l. iiii. & de hoc habet. insti. l. quoriēs.
 Ex maioritate delicti maior pena imponitur. C. ad. l.
 iul. de vi. priua. l. i. & insti. de interdi. §. qui autem.
 Eius est nolle qui potest & velle. ff. de reg. iur. l. iiii.
 Ea que impossibilia sunt vel q̄ in rerū natura nō sunt p
 nō abiectis habent. ff. de reg. iur. l. ea q̄ impossibilia.
 Ex qua persona quis lucrum capit eius factum prestare
 debet. ff. de reg. iur. l. ex qua.
 Eadem mulier duobus viris nupta esse non potest insti.
 de nup. §. affinitas.
 Etas impuberū ignorat qđ viderit. l. i. i fi. C. de fal. mo.
 Ea que ab hostibus capiuntur nostra sunt. No. glo. l. ho
 ste. ff. de ver. sig. & insti. de re. di. §. item ea.
 Extrinsecus actus probat intrinsecum animū. ff. de tut.
 & cura. da. ab his. l. hi qui.
 Eruiisti animam meā de inferno inferiori. No. glo. ff. de
 ver. obl. l. conductio in preteritum.
 Est pila pes pontis pila pes ludus pila taberna.
 Pila terit pulres in bellis pila geruntur.
 Qui terit est pilus; pilus est in fronte capillus.
 Ad tractum pili mille ruere pili.
 Ista metra no. glo. l. item mella. in prin. ff. ad. l. acqui.
 Ere luo pignus cruce penas luce tenebras.
 Dicitur & luere quando salitur eius.
 No. glo. l. licet certis. C. de lo. & conduc.
 Emprio tam pure q̄ sub cōditione cōtrahi potest insti.
 de emp. & ven. §. emptio causa sub.
 Ex sententia transfertur dominium. insti. de offi. iud. §.
 si. Contra insti. de excep. §. his quoq̄.

Exceptio competens principali competit fideiussori. l. tam manda. C. de non nu. pec. cum ibi no.
 Exemplaribus testamenti non creditur. l. i. §. si quis duobus. ff. de secundis nup. in glo. i.
 Exiguum munus cum det tibi pauper amicus.
 Accipito placide plene laudare memento. Not. glo. quif quis circa medium. C. de postu. in. l. Exceptio debet esse de regula & sub regula continetur. l. quod liquido. ff. de pen. leg.
 Eadem est ratio finis & eorum qui tendunt ad si. l. oratio. ff. de spon.
 Exemplum pessimum est feminino vocabulo etiam masculos contineri. l. si ita scriptum. ff. de le. ii.
 Ex duobus contrariis sit optimum temperamentum. no. glo. l. ii. §. si quis: tamen. ff. si quis cau. & l. continuus, §. si quis insulam. ff. de ver. ob.
 Est homo Math. vitulus Lucas: Leo Marcus: ibi aut. iuraturandum quod prestat &c. in prin. col. ii.
 Excoicati eieciuntur a gremio matris ecclesie: no. gl. i. pe. C. de sac. san. eccle. super verbo a crimonia.
 Exas incipit ab equinoctio vernali & finitur in equinoctio autumnali. Et ita senis mensibus estas atq; hyems diuiditur. l. i. §. estatem. ff. de aqua. co. & c. ii.
 Excommunicationis sententia siue iusta siue iniusta tibi menda est. xi. q. iii. c. i. & c. ii.
 Erroris in labyrinthum incidit qui iudicat priusq; intelligat. c. sciendum. vbi domi. xxix. di. Deci. in. c. cum venerabilis in gl. ii. de excep.
 Expressum si non valet nec tacitum. l. iii. §. qui habet in si. ff. de ser. ruti. predi. l. si sponsus. §. si maritus. ff. de do. inter. vi. & vxo.
 Exigere est ab invito extorquere. l. si dei comissa. §. in rem de leg. iii. contra de. l. si pupilli. §. si. ff. de neg. gest. l. iso. in. l. non solu in. iii. col. solu. mat.

Ex eo nō debet quis fructum cōsequi quod nixus est im-
pugnare. c. ex eo. de re. iur. li. vi. Contra. ff. de his qui.
vt indig. l. post legatum.

Exceptionē obiciens non videtur de intentione aduer-
sarii confiteri, regula. iur. in. vi. est tex. in. c. cum vene-
rabilis de excep. l. non vt q. ff. de excep.

Excusatio necessaria non est vbi aliquid non tenet ipso
iure. l. scire oportet. §. diui. ff. de excu. tuto.

Excipiens dicitur controuersiam mouere. l. si contro-
uersa. ff. de epic.

Extraiudicialis denūciatio non constituit aliquem in
mala fide. l. pe. ff. pro emp. Alex. in. l. de pupillo. §. nū-
ciationē in. iii. col. ff. de ope. no. nūn. Decius in. l. iiii.
in. ii. col. de re. iur.

Exceptionē non opposita possumus sine actione expe-
diri. l. posthumi. ff. de inoffi. test. l. cum putarem. ff. fa-
her. Hiero. but. in. l. postq. C. de pac.

Extimatio non est omnino vera venditio Areti. in. l. si
rem. ff. de acqui. pos.

Emendans subtiliter factū laudabilior est eo, qui prius
inuenit. l. i. §. q. autē ver. nam qui. C. de vete. iur. enu.

Exēpla omnia mala sunt orta de bonis rebus gl. in rub.
C. ne liceat por.

Exempla maiorum imitanda sunt. l. apud Iulianum. §.
Antistia ad trebel.

Emendans subtiliter factū laudabilior est eo qui prius
inuenit. l. i. §. q. autē ver. nā qui. C. de vete. iur. enu.

Exceptio litis finite ita demum repellit agentem si op-
ponatur ad processum, secus si ad merita cause. Bar.

in. l. cū querebatur in si. ff. iudi. sol. tenet Hiero. but.
in. l. postq. liti. C. de pac.

Extimatio incerta est gl. in. l. rei iudicate. ff. sol. mar.

Expresio cum adiectione alicuius qualificatis non dicit
propriale sed improprie Bar. in. l. lucius. §. quesitū

XIXX
ff. de leg. iiii. vbi dicit q̄ appellatione fratrum non ve-
niunt fratres patruales pprie cū illi nō appellentur fra-
tres simpliciter sed cum illa adfectione patruales.

Exceptio est de regula fm̄ quid non quo ad omnes eius
partes. l. i. nummis. ff. de in lit. iuran.

Exceptio est contra regulā tex. est notabilis in. l. in his
vbi glo. & Bar. ff. de legi. & in regula catontana. Con-
tra de. l. nā q̄ liquide. ff. de suppl. lega. vide Decium
in. l. i. in. ii. & iii. col. ff. de re. iur.

Expresso vitiatō non viciatur tacitum eque p̄ncipale
l. si fideiusor in prin. ff. de leg. i. & l. i. §. i. quibus mo-
pig. vel Hipo. sol. & hoc vbi nō est eadem ratio Alex.
in. §. l. hoc edicto. §. nunciatio in. ix. col. ff. de ope. no-
nun. cōtra de serui. rust. predi. l. item. §. qui habet.

Ex separatīs nō recte inferit. l. papinianus. ff. de mihori.
Ea que sunt superflua non sunt in legibus inferenda tāq̄
nullius vtilitatis. l. i. ff. q̄ me. cau. insti. de actio. §. in p-
sonam. vbi Ang. & las. in ver. superuacua.

Emendatus presumitur qui post peccatū operat̄ boni
viuēs laudabiliter cū possit peccare. Pe. de Ana. i regu-
la semel. vi. col. vers. iiii. quero. Bal. in. l. nō ignorabat.
C. ad exhi. & Bar. in. l. ii. de bo. pos. fur. infan. & dela.

Expressum dicitur illud quod sit specialiter per verba
clara & aperta non p̄ signum & verba generalia. c. ii.
de res. li. vi. i cle. appellati de appel. p̄po. in. c. tue. i. iiii.
col. de spōsa. l. si. C. de noua. l. nō ignorās. C. de dona.

Emptio frequentior est aliis contractibus. l. iusto. ff. de
vsucap. gl. in. l. ii. ff. pro empto. de mutuo quod sit fre-
quentior est tex. in. l. certi conditio. §. si nummos: ibi
cum quotidie credituri. ff. si cer. pet.

Extraordinarium dicitur illud quod officio iudicis ex-
peditur. l. pecunie verbum. §. p̄secutionis. ff. de ver.
fig. Decius in rub. de iudi. in. viii. col.

Emens scienter rem alienam nō habet regressum de em

prilone. l. si fundum. C. de euic. contra de. l. si. C. cōia de
leg. & l. i. C. si ven. pig. ac.

Epistola alicuius facit p̄sentiā eius. C. nō debet. lxx. di.
Extrema generalia declarant media. l. si seruus plurium
ff. de leg. primo. l. si idem cum eodem vbi moder. ff. de
iu. om. iudi. l. iiii. ff. de libe. & posthu.

Exempla sepius repetita restringunt regulam glo. dio
cesanos in cle. l. de iu. pat. gamma. in trac. permu.

Equitas non scripta prefertur rigori scripto videlicet si
pro ea est presumptio. gl. pe. in. c. suscitara de resi. in
inte. fm Domi. in. c. disciplina. xlv. di.

Exempla regulam non restringunt. l. damni infecti. ff. de
dan. infec. regula. ff. de iur. & fac. igno.

Ea que sunt infirma & minus valida per confirmatio
nem pape recipiunt firmitatem. c. l. de transac.

Eligendus potius est qui peccauit & penituit: q̄ qui
nunq̄ peccauit: quia magis scit compati peccatori
bus. c. considerandum. l. dist. & c. sequē. nam infirmus
fortior refurgit de pe. di. iiii. ille rex.

Episcopum oportet sacrarum litterarum habere peris
tiam: vnde in veteri testamento inter cetera orna
menta Pontifex Rationale ferebat in pectore in quo
scribebatur manifestatio: & veritas: quia in pectore
pontificis manifesta debet esse cognitio veritatis: nō
enim sufficit prelati bona conuersatio: & morum ho
nestas: nisi addatur scientia doctrine: textus est ita di
cens in. c. Qui ecclesiasticis. §. ecce in prin. & in versi.
ex quibus omnibus. xxxvi. distin.

Ex alicuius nomine seu appellatione: non vnq̄ pro eius
vel stultitia vel prudentia sumimus argumentū: vt di
cit Panor. in. c. Cum fm col. ii. de p̄bē. & est bo. tex. cū
glo. in. l. facta. §. si vero nominis ferendi. ff. ad trebel.

Excōicatus potest appellare & prosequi appellationē:
& omnis legitima defensio sibi in iudicio reseruatur

c. significauerunt extra de excep.
Longum iter est per precepta, breue & efficax per ex-
pla inquit Seneca ex his enim exemplis res fit magis
clara & manifesta: vt in l. pretor. §. quoties, ff. de col-
bo. & insti. de gra. in §. hactenus.

¶ De littera. R.

¶ Filius potest corrigere patrem. ff. de condi. causa da-
causa non se. l. iiii. §. si quis: contra. in auten. de nup. §.
rea: & §. fm statutum col. iiii.

Frangendi fide fides frangat eide. l. cū pponas. C. de pac.
& ff. de inoffi. te. cum qui. §. i. & extra de iureiuran. p-
uenit: cum ibi not. Contra de transac. l. cum mota.

Futurum ius remitti potest. l. i. C. de pact. Contra. ff. de
succes. edic. l. i. §. decretalis: & ff. de pac. do. l. pactum.

Frustra fit per plura quod potest fieri p pauciora. l. iiii.
ff. vet. de dy. in prin. & l. generaliter. C. de institu. sub
conditio. fac. l. in dona. C. de dona. & insti. quod cum
eo q in aliena potestate: i pti. cōtra insti. de le. §. i. & C.
de episco. & cleri. l. raptores. C. de rap. vir. l. raptores.

Fraus etiā dolus prodesse alicui & etiā nocere simpliciter
rati alterius nō debent. ff. de do. l. i. & l. ex dolo. C. de
leg. l. si in fraudē. Cōtra. ff. de mi. l. in cause cognitione:
& l. sequēti. & l. si p̄cio. §. quēadmodū. ff. loca. & cōdu.

Frustra expectantur euentus cuius nullius sortitur effe-
ctus. C. qui admī. ad bo. pos. l. fina. & ff. de iudi. l. non
videtur. Contra de. l. quibus diebus. §. ii. ff. de condi.
& demon. & l. iiii. §. i. eo. titu.

Femininum non concipit masculinum. l. si ita scripto. ff.
de le. ii. contra. ff. de iurepa. l. adigere.

Facilius impeditur acquirendū q̄ impediatur acquisitum
ff. de his qui sunt suiuel alie. in. l. patre furioso: & ff. de
posu. l. i. §. casum. Contra de. l. non distinguemus. §.
sacerdotio. ff. de arbi. & ff. de relig. l. sunt persone.

Finis actus est attendendus vide glo. in c. scientes de cen

fi. C. ad filleyanum. l. cum filleyanum. & C. de no. eo.
 compo. l. i. in. princ. Contra immo principum. ff. de
 ori. iur. l. i. C. de pign. ac. l. creditor. l. si quis a multis
 ff. de noxalibus.

Favorabilia sunt amplianda & odia sunt restringenda
 l. cum quidam. ff. de li. & posthu. & ibi vide de hoc. C.
 de edic. di. Adri. tol. in fi. & insti. de. vsuca. in. prin. in
 gl. contra. ff. de his qui no. in fa. l. ii.

Facienda est interpretatio vt magis actus valeat q̄ peo
 reat. l. quotiens. ff. de verbo. obli. & ff. de re. dubis. l.
 quotiens: contra. ff. de re. dub. l. sunt. l. contraxisse. ff.
 de testa. tu. l. duo sunt ticii.

Factum vnus alios non debet trahere in periculum. ff.
 ad. l. acqui. l. si seruus seruum. §. ceterum si alius: & ff.
 de of. presi. l. illicitas. §. sicut.

Filiusfami. non potest facere testamentum. C. qui tes. fa
 cere pos. l. seruum quidam. §. filium: Contra quia fi
 lius quo ad ea que sunt publici iuris habetur pro pa
 trefa. ff. de his qui sunt sui vel alt. iur. l. filius: sed testa
 mentum est publici iuris. l. iii. ff. de tes. ergo &c.

Fauorabiliores sunt vltime voluntates cōtractibus. ff. de
 regu. iur. l. in testis: & ibi vide pro conecor. l. q̄ conditio
 ff. de conditio. & demonst. & l. q̄ insulam. ff. de verb.
 ob. Contra q̄ vltima voluntas conditionalis nō trās
 mittitur ad heredem & contractus sic insti. de verb.
 ob. §. ex conditionalis iuncto. §. si autē. & C. de cadu.
 tol. l. vnica. §. si autē iuncta. l. si pactum. ff. de proba.

Falsa demonstratio viciat actum qui geritur. l. si sic. ff.
 dele. i. C. de here. institu. l. si pater. Contra de. l. falsa
 demonstratio. ff. de condi. & demon.

Falsa causa non viciat actum que geritur lege demon
 strante. ff. de condi. & demon. & l. in suam. §. illud. ff.
 eo. tit. & C. de fal. cau. adie. l. i. & C. de pac. l. si cō te.
 Facies humana ad similitudinem faciei diuine est facta

C. de pe. l. si quis in metallum.
 Fines mādati sunt diligenter obseruādi. ff. mādā. l. diligē-
 ter. §. si iter si. Cōtra. ff. quēadmodū ser. amit. l. si cul.
 Fatua facta non sunt sequenda: sed deridendum est de
 his. C. de legi. l. si. in glo.
 Fidelitas preualet diuitiis. ff. de verbo. ob. l. si quis stipu-
 latus. §. si ita. & ff. de tuto. & cu. da. ab his leg. scire
 oportet. §. cum reliquis.
 Fortune euentus vel effectus sunt tollendi siue boni si-
 ue mali. ff. de aqua plu. ar. l. ii. §. apud naturalem.
 Facta prudentissimos homines fallunt. ff. de iuris & fac.
 igno. l. ii. in fi.
 Filius non est homo integer sed pars patris. l. cum sci-
 mus. C. de agrico. & censu. li. xi. circa princi.
 Frustra precibus impetrat quod iure cōi cōceditur. C.
 de thesaur. li. li. x. & C. de edic. prin. l. si vt proponis.
 Forma est q̄dat esse rei & p̄seruat eā in esse. ff. ad exhib.
 Iulianus scribit. §. sed si quis & ff. de au. & ar. lega. l.
 sepe. & l. is qui q̄draginta. §. quedam. ff. ad. l. falci.
 Frustra inuocat legis auxilium qui in eam cōmittit. l. au-
 xilium. in fi. ff. de mi. & autē. nauigia. C. de fur. Pet. de
 Ancha. in. e. i. in prima. col. de ref. li. vi.
 Fratrum dura est separatio. l. possessionum. §. i. C. com-
 muni: vtriusq; iudici. tam fami. her. q̄ communi di.
 Fides veritatis verborum adminicula non desiderat.
 C. si mu. se ab here. absti. l. i.
 Furtum est contractatio rei aliene fraudulosa. i. stitu. de
 ob. que ex qua. de. nas. §. furtum.
 Furti osus non potest facere codicillos sicut: nec testa-
 mentum. l. nec codicillos. C. de codicillis.
 Fama preponderat emolumento pecuniario. ff. de re.
 iu. l. si duobus.
 Fama est de foro clerici. C. de epi. & cle. l. ii.
 Fides est facienda iudici. l. i. C. de condi. ob. tur. cau. C.

de eden. l. procurator.

Furiosi vel eius cui bonis interdictum est nulla est voluntas. ff. de re. iur. l. furiosi.

Fere in omnibus penalibus iudiciis etati & imprudētie succurritur. l. fere. ff. de re. iuris.

Factum a iudice quod ad officium eius non pertinet nō est ratum. l. factum. ff. de re iudi.

Furtum a furno. i. nigro dicitur: quia clam & occulte fit insti. de ob. que ex quasi ma. nal. §. i. idem no. glo. ff. de ven. inspi. l. i. §. luminaria.

Factū alicuius ipsum iudicat. ff. de pba. l. cōprobatio.

Fructus & ptus futuri recte emunt. l. nec emptio. ff. de cōtra. hen. emp. & oblig. ff. de pigno. l. & q. nundū in prin.

Fideiussor fide iubendo pro minore tenetur nec habet actionem mada. cōtra minorem. ff. de ap. l. in cause.

Fides est credelitas sperandarum rerum & argumentum non apparentium: pro hoc glo. super rub. C. de sum. tri. & si. ca.

Furiosus loco absentis est. ff. de iu. codi. l. ii. §. si.

Furor aliquē excusat: nā si quis furiosus hoīem occiderit nō tenet. l. diuus Marcus. ff. de of. pfi. & ff. ad. l. cor. de sic. l. infans. & ff. ad. l. pompeiam de pari. l. penul. in fi.

Furtum facit is qui iumenta sibi cōmodata longius duxerit vel alio modo inuito domino vsus fuerit. ff. de fur. l. q. iumenta: & insti. eodem. titulo. §. furtū aūt.

Fideiussor in penis non tenetur. l. libertus in fi. ff. ad mu.

ticipales.

Fama plus ē custodiēda q̄. ocl. l. ifamia. C. de dcuri. li. x.

Furtum sine affectu furandi non committitur. l. furtum. ff. de vluc. & insti. e. §. item si is ad quem. Cōtra de. l.

qui factum: & l. fullo. §. qui ancillam. ff. de fur. & ff. de condi. ob. cau. l. cum seruus.

Favorabiliores sumus ad libera ndum q̄ ad obligandū. l. arrianus. ff. de ac. & obli. & ff. de regu. iur. l. favora.

biliores.

Fortis philosophi cum est temperamentū. l. fideicom. §. si re super verbo forte: & ff. de le. iii. vbi sub dubio forte respondet sepe periti: & i autem, quomodo oportet epi. §. semel super verbo forte, col. i. & ff. de ar. l. si duo.

Ficta ignorantia nemine excusat. C. de bo. li. l. si liberti. Facere actus suos immoderate in iure reprobatur. ff. de neg. gest. l. sed ante ultio. §. si cum. l. sequen. & ff. de pig. l. seruo. Alias de pig. ac. l. in seruos.

Furiose matris curatio ad filium pertinet. l. furi. ff. de cur. furio.

Filii non debent esse castigatores patrum: & in autem, de nup. §. sed quod sancitum est col. iiii.

Fallit iuracem iuratio facta per artem. No. gl. in auc. iur. iur. quod prestatum ad his: circa prin. col. ii.

Falsa causa non est causa. ff. de ver. sig. l. paulus.

Fiscus semper presumitur locuples soluedus & idoneus successor. ff. de fun. do. l. si.

Falsus procurator non est procurator. ar. l. paulus. ff. de verb. sig.

Falsum sine dolo non committitur. l. nec exemplum. C. ad. l. cor. de fal. l. impuberem. ff. ad. l. cor. de fal.

Fictio seu presumptio non operatur nisi in eo in quo veritas potest locū habere. ff. lo. & condu. l. qui ad certum: & C. loca. & condu. l. legem.

Felix quem faciunt aliena pericula cautum. Casus de mentis correctio fit sapientis: glo. allegat istos versus in. §. titu. in autem, de mada. prin. colla. ii.

Fiscus est persona imaginaria in paucis equa, & in multis rigorosa.

Fraus debet in suū auctore retorqueri. l. pe. in fi. C. de le. ga. vnde Quidius. Discat in auctore pena redire suū.

Fieri quod debet nocet omisum. ff. de transac. cum hi. §. si pretor, & C. arbi. tut. quicquid contra. ff. de adop. his

his verbis. ff. loca. fundum meum. C. de his qui. vt in
dig. non oportet.

Facti que sunt ad alios non transeunt. l. vnica. §. ne aut.
C. de cad. tol. ff. de sta. liberi. l. statu liberi. §. si quis sti-
chum. & §. si. & l. qui heredi. ff. de condi. & demon.

Facit quis quod non vult. C. de testa. mili. l. si rufius. ff.
qui. mo. pig. vel Hipo. sol. l. i. §. i. ff. de neg. ges. at si. &
ff. de condi. inde. quidam. §. si. contra de. l. in ambiguo
fi. de re. dub.

Facti causa potius attenditur q̄ ipsum factum. xxiii. q.
viii. occidit & q. iiii. si ecclesiam & vii. q. i. scias. Con-
tra q̄ illud qd̄ est dignius debet attendi. l. cū diuerso
ff. de relig. & sup. fu. sed factū ga dicitur effectus est di-
gnus causa. l. quod ex liberta. ff. de ope. liber. §. i. isti.
de ingenius igno. factum debet attendi.

Furtum vnum magnum equipollet tribus & ideo pro il-
lo fur suspendi potest. Bal. per illum tex. in auc. sed no
uo iure in si. pe. col. C. de ser. fugi. per tex. singularem
in. l. si is qui tres. §. pe. ff. de excu. turo. tenet las. in. §.
ex maleficiis in. ii. col. insti. de actio.

Falsus rumor non solet obesse. l. si. ff. de here. insti.

Factum quod est pro non facto habetur: nihil interesse
an quid non fiat an inutiliter. l. q̄ is qui. ff. de ver. ob-
li. xxiii. q. v. notificasti. ff. qui sat. cogan. quoties. &
l. de die. §. que mulier. C. de libe. cau. nec si volens.
Contra quod non est factum habetur pro facto. ff. de
contrahen. emp. labeo. ff. pro socio. l. ii. ff. de adop. his
verbis. C. de inoffi. tes. si matre.

Frater appellari potest qui diligitur fraterna dilectio/
ne. l. nemo dubitas. §. i. ff. de here. insti. d. Abb. in. c. co-
ram in gl. i. de offi. deleg.

Facere intelligitur quod non debet: qui non facit quod
facere debet. ff. de edil. edic. quid sit. §. idem & §. si.
lxxvi. di. non satis.

Flo. Le.

E

Fieri quod debet non quod fit attendendum est. ff. de
offi. presi. sed licet, extra de elec. cum causam, & l. fi.
ff. de iusti. & iu.

Factum iudicis censetur factum ab ipsa parte. l. si ob cau
sam, C. de euic.

Fictio idem operatur in casu ficto q̄ veritas in casu ve
ro. l. certum. ff. locati.

Frustra precibus imploratur quod alicui iure cōmuni
conceditur. l. vnica, C. de thesau. lib. x.

Forū sortiri & statutis ligati a pari procedunt. c. ii. de
consti. lib. vii. per Phil. Decium latius in. c. ii. in. xxv.
col. de iudi.

Frustra velociter currit qui priusq̄ ad metas perueniat
deficit de peni. dist. iii. c. in cassum.

Familiaritas nimia parit contemptum. l. obseruandū.
ff. de offi. presi. quod est verum inter fatuos. lxxxvi.
dist. c. quando, ita not. Abb. in prohe. Gregorii el. ii.
in prin.

Fortuna cōmunis est. l. filiussa. §. diuus seuē. ff. de leg. ii.
Fortune verbum accipitur in malam partem tex. est in.
l. reddant. C. de p̄fesso. & medi. li. x. l. licet. C. de pac.

Fieri ab alio non sufficit quod facere teneor. l. si opus.
ff. q̄ ui aut clam. l. locum. §. condemnatum. ff. de tab.
exhi. & l. ticio. ff. ad municip.

Fauori pro se introducto potest quis renunciare. l. ticio
centum. ff. de condi. & demon. Contra de. c. si diligen
ti de foro compe.

Fraus & dolus nemini patrocinari debet. c. sedes de res
scrip. l. in fundo. ff. de rei vendi.

Forma dat esse rei, & vbi mutatur forma intelligitur
etiam esse mutata res. l. iulia. §. sed & si quis. & ibi no.
ff. ad exhi.

Faciens actum videtur se astringere legi de illo actu lo
quēti, Bal. in. l. si duo, per illum tex. ff. de acqui. here.

Facientes & consentientes pari pena constringuntur, c. quia questu de officio delega, sic, ii, q. i, notu, lxxxvi, di, facientes ar. contra q. magis puniuntur consentientes q. agentes, xxiii, q. iii, qui aliorum, & xi, q. iii, qui consentit, l. quidam, ff. de his qui no. infu, & insti. de fur, §. hi. Ad hoc no. q. quadruplex est consensus, s. negligentie, consilii, cooperationis, & auctoritatis seu defensionis. In primo casu, s. negligentie minus peccat consentiens q. faciens, nisi forte negligentia nimis crassa fuerit, vt in plato vt. i. q. i. qcqd inuisibilis & lxxxiii, di, consentire, & c. nihil. In secundo casu, s. consilii, minus punitur, plus tamen q. negligens, ar. lxxxvi, di. ca, ta. In tertio casu cooperationis equaliter peccant facientes & consentientes, & secundum hoc intelliguntur omnes auctoritates que dicunt q. equaliter puniuntur. In quarto casu auctoritatis siue defensionis magis peccat consentiens defendendo & auctoritate prestando q. faciens, & magis puniendus est, xxiii, q. iii, qui aliorum, & xi, q. iii, qui consentit.

Factum legitime irritatur delicto superueniente, i. q. vii, si quis, xxvii, q. ii, qui dormierit, xxx, q. i, de eo, & c. ad limiba, Contrarium vide supra in littera, D, in ver, delictum.

Familiares inimici sunt pestiferi, ar. C. de dolo lata, c. i, xciii, di, unde Boetius, Nulla pestis efficacior est ad nocendum q. familiaris inimicus.

Filius impugnare potest testamentum patris allegando ipsum fuisse manifestum vsurarium, Signorol. de h. modeis contr. xiii, quidam Bartholomeus, & ad hoc facit tex. in. c. quanq. de vsur. in. vi.

Facta pro infectis haberi nequeunt, l. in bello, §. facti, ff. de capri, & postlimi. reuer, §. i.

Fili comitum viuente patre dicuntur comites, glo, sing. in. c. fi, xxiii, q. i.

Forus conscientie est forns boni & equi, & tribunal veritatis & non fictionis, nec in eo apices excusant, Ita Bal. in. l. vnica in. iiii. col. C. de confes.

¶ De littera. G.

¶ Gaudent breuitate moderni. Nota. glo. l. i. ff. q. meo tus cau. & l. ampliore. §. in refutatoris. C. de appellatio. facit gl. in. l. i. ff. de offi. prefe. preto.

Genus mulierum auarissimum est. ff. de donatio. inter vi. & vxor. l. si stipulata.

Grex ad minus continet decem oues. ff. de abigeis. l. oues.

Genus dicitur quod predicatur de pluribus differentiis. Spe. secundum Porphyrium. No. gl. l. ii. ff. de re. cre. & insti. de iu. na. gen. & ci. §. plebiscitum super verbo plebs autem. l. si quid earum. §. inter. ff. de leg. iiii. Bar. in. l. i. de re. ca.

Generale dictum generaliter est intelligendum. ff. de ser. vi. pre. l. si seruitus. ff. de publi. l. de precio. Adde. c. i. xix. dist. & c. sunt nonnulli. i. q. i. c. solite de ma. & obe. Contra. ff. de in ius vo. l. quamuis limita. vt per Cepol. in. l. si de certa in prin. c. de transac.

Generalitas non trahitur ad futurum nisi exprimat. l. si a colono. ff. de ver. obl. nec ad ea que verisimilia sunt. ff. de pig. l. obligatione. Contra. C. qui res pig. ob. pos. l. si.

Gratificationi locus est. ff. de reli. l. si. in prin. & ff. ad fil. le. l. iiii. §. si quis cum omnes: & de lega. ii. l. si quis seruus. §. inter duos. adde tex. in. l. si chorus. ff. de leg. iiii. l. actione. §. renunciare. ff. pro socio & l. i. de pecu. Contra. C. de lega. l. si duobus: in prin. & l. quotiens. ff. de usufruc.

Generi per speciem derogatur. ff. de re. iur. l. in toto. & ff. de leg. iiii. l. seruis vrbani. de fundo. instruc. l. cum delationis. §. cui fundi. & §. sequen. Contra. ff. de sup. pe. le. l. legata. & de ali. le. l. verba. vide gl. de hac ma

teria dicitur. l. cōmuni cū. §. pe. ff. de fundo instruc.
 Generale tantum valet in omnibus quantum singulare
 in singulis. ff. de ad. ru. l. si duo ar. ff. de le. ri. l. vñs ex
 familia. §. quos. Contra. ff. de acqui. hered. l. si mihi
 bona. §. sed vtrum siquis. l. sed & si rei capitalis. §.
 communium.

Generalibus specialia insunt. No. glo. ff. de ser. vr. pre. l.
 si seruitus.

Glo. non debent pro tex. allegari. Nor. glo. ff. de offi.
 presi. l. sed licet.

Graue est naturam in fallere. C. de inof. tes. l. siquis suo.

Graue est fidem fallere. ff. de consti. pec. l. i. in prin.

Gallici sunt subditi imperatori. C. de of. prefec. pre. afa
 tri. in. l. nomine domini. §. iubemus.

Generaliter verba emissā causa cōmendandi non obli
 gant dicentes. ff. de edi. edic. l. sciendū tamen. in fi. &
 de ac. & ob. l. obligationum substantia. est tex. in. c. cū
 venissent extra de insti.

Generalis ratio preualet speciali. No. glo. inst. de vsuc.
 §. quod autē dictū super verbo vsucapio. & de nup.

§. affinita. & soctu. Contra. ff. de edendo. l. quedam.
 vñdē q̄ ibi oratio generalis procedit a lege & specia
 lis ab hōmine in. §. q̄ aut dictū vtq̄ procedit a lege.

Grāuius est offendere eternā maiestātē q̄ temporālē. vr
 in autē. gazaros. C. de hereticis. c. vergentis extra
 de here.

Generaliter cum de fraude disputatur, nō quid habeat
 actor. sed quid per aduersarium habere non potuit.
 considerandum est. ff. de reg. iur. l. generaliter.

Genus quod non potest verificari nisi in vna specie ha
 betur pro specie. l. ii. & iii. ff. de libe. & posthu. c. ex
 parte. l. de offi. deleg. & c. quoniam eo. ti.

Geminatio mandati nihil operatur ar. l. cum procura
 tor. §. si dominus. ff. de no. ope. nun. Bal. in rubrica de

procu.in.iii.col.

Generaliter & regulariter quid differat. Decius late in. l.i.in.fi.&.iii.col. ff. de re. iur. Prepo. in. c. sinodii. xvii. dist. Abb. in. c. venerabilem de elec. & c. quoniam ut lit. non conte. vide omnino appostillam ad Dy. in pro he. de re. iur. li. vi. in prin.

Generi per specie derogatur. c. generi de reg. iur. in. vi.

C De littera. H.

Humana natura quodammodo labitur ad delicta in auc. de mo. §. si vero. col. i. c. omnis etas. xii. q. ii.

Homo est dignissima creaturarum. l. i. iustissime. ff. de edil. edic.

Honor est preferendus omni comodo pecuniario. C. de insti. & substi. l. reprehendenda.

Homines sunt faciles ad discendum. ff. de arbi. l. non cogendum: cum ibi alleg. & Ias. in. d. l. sed & si. §. pretor ait ubi late.

Homo non habet facere aliis quod sibi fieri non vult. ar. ff. de solu. l. i. & ff. q. qui q. iur. per to.

Heres conveniendus est ubi defunctus debuit. l. heres absens. ff. de iudi.

Heretici sunt excommunicandi. C. de sum. tri. & si. ca. l. ii. §. quia vero: & §. i. & ii.

Herba mala cito et escit. l. omnes. C. qui ve. eti. impe. in glo. & l. est enim.

Honor onus habet inst. de iure natu. §. sed qd principi.

Hominis hominem beneficio affici interest. ff. de ser. expor. l. servus ea lege.

Hominis gratia omnes fructus natura comparuit. §. in pecudum: insti. de re. di.

Hosti fides est servanda. ff. de legatio. l. si.

Honestum necessarium & possibile equiparantur. ff. ex quibus cau. ma. l. in eadem. §. si. & l. necnon. §. si.

Habundans cautela non nocet. C. de testa. l. testatur: & l.

testamentum. Contra. ff. de re. iu. l. actus.

Honus secundū emolumentū regulatur. C. de fur. in fi.
 §. cum in secūda: & ff. ad se. con. trebel. l. i. Contra in
 tit. de le. pa. tu. in fi. ff. de procura. l. qui proprio.
 Heres heredis est heres primi testatoris. l. qui liberis. C.
 de here. insti.

Hostes sunt quibus bellum popu. Roma. decreuit vel
 ipsi populo Ro. l. hostes. ff. de cap. & possli. re. & l. ho
 stes. ff. de verbo. sig.

Homini hominem insidiari nephas est cum inter nos
 cognationem quādam natura constituit. l. vt vim. ff.
 de iusti. & iu.

Heredis appositio non solū ad proximū heredem refer
 tur: sed etiam ad vltiorē. l. heredis. ff. de verbo. sig.

Heres est successor lucri & viciorum defuncti. l. an vict
 um: & l. cum heres. ff. de diuer. & tēpo. prescrip. & l.
 apud de exce. do. §. exactorum: & §. fi.

Honorum augmentum non ambiciose sed labore cōtin
 git ad vnum quemq; deuenire. C. de neg. ne militāt.
 i. contra publica. lib. xii.

Honesti viri debent esse in suis domibus nocte adueniē
 te. ff. de ori. iur. l. ii. §. & quia magistratus.

Honestus modus est seruandus nō immoderata cuiusq;
 luxuria. l. ex dampni. §. i. ff. de dam. infec.

Heres & defunctus eadem persona reputantur in auc.
 de iure iur. §. presti. circa prin. & col. v. C. de impu. &
 ali. substi. l. fi. in fi. Contra. ff. de pac. l. qui in futurum:
 & l. qui libertis. §. hoc verbo. ff. de vul. & pu. substi. eo
 q; heres heredis est heres testatoris. C. de here. insti.
 l. fi. §. sed si idem.

Honestus amor pendet ex animo non ex lucro: no. gl. l.
 hec ratio in prin. ff. de dona. inter virum & vxō. Sic
 etiam dicitur ad cor respicit deus: vt. ff. de ver. obl. l.
 si stipulatus fuero in fi.

Hereditas nihil aliud est q̄ successio in vniuersum ius qd
defunctus habuit rpe mortis. ff. de reg. iur. l. hereditas.
Honorat defunctum qui voluntatem eius adimplet in
autem. de nup. §. onde sancimus. col. iiii.
Homines non debent procedere ad litigandum. in sti. de
pe. te. li. in prin. Nam boni iudicis interest lites diru
mere. ff. si cer. pe. l. quidam.
Humanitatis habenda est ratio. ff. ex qui. cau. ma. l. si
cui in prouincia in fi.
Homo non debet esse mitior lege in autem. de iudicio
bus. §. oportet.
Homines inferioris dignitas maiori persone detent res
uerentiam exhibere gl. in. l. i. §. sicut autem. ff. de aqua
plu. arcen.
Honor est esse heredem. l. iulianus scribit. ff. si quis omis
sa cau. testa.
Humana natura appetit discere. l. legatis. §. ornatrix
bus. ff. de leg. iiii.
Habendus est quis prout in ciuitate estimatur sua. l. i. ff.
de questio. tenet Abb. in. c. postq̄ in vlti. no. per illum
tex. de elec.
Honor maior debetur principali q̄ administratori. l. sed
& si. §. si. ff. de in ius vo. quod facit ad intelligen. c. las
ne el. ii. de offi. dele. vbi vide Decium.
Humilitas dum nimium seruatur regendi frangitur au
toritas. c. quando. lxxxvi. dist.
Honestum & iustum si concurrent simul potius attendi
debet quod est iustum tex. est in. c. bone el. ii. circa fi.
vbi Abb. in pe. not. de postu. prela. sed vbi concurrat
honestum & licitum potius attenditur honestum gl.
sing. in. l. in cōtractibus. ff. de re. iur. & est tex. in. l. sem
per. ff. de vi. nup. & tex. quem ibi no. Abb. in. c. iiii. de
sponsa. Barba. in ru. de offi. deleg. in pe. col. Decius in
c. ii. in prin. de iudi. & ibi etiam vide que dicit. d. meo

us Ludouicus Gomeſius.

Homo ſimpliciter non eſt homo ſed ſignificat hominē
gl.in ſti. de actio. in prin. tenet Bar. in. l. Meuius. §. duo
buſ tu. ix. de leg. ii. prepoſ. in. c. fi. de conſan. & aſſi. in
formatiōe arboris col. xii. verſi. Iaco. Butri.

Homo mortuus non eſt proprie homo gl. in. l. i. in prin.
ff. de pac. tex. in. l. ſeruū. manumiffum. ff. de cōdi. inde.

Honor & vita equiparantur. l. iuſta cauſa ff. de manu.
vin. & ita licet defendere honorem ſeu famam ſicut
vitam facit glo. in. §. ſuſpectus autem in ver. ob culpā
in ſti. de ſuſpec. turo. quod eſt verum de honore ma
gno ſecus de leui. l. iniuriati. §. ſi qd de honorib. ff. de
inir. vide Iaſ. in repe. l. ad mouendi in. xcvi. de iur. iu.

Hereditas coacte adita non confundit actionem tex.
ſing. in. l. debitor. ff. ad trebel. quod no. ad intelligendū
dum: & limitandum. l. debitori. C. de pac. vbi Hiero.
But. vide in ſimili ſing. l. non iuſtam. C. ad trebel.

Heres pro ea parte pro qua eſt inſtitutus repræſentat
perſonam defuncti gl. ii. in. l. ii. ff. de preto. ſtip.

Honor ex grauamine non reſultat. l. non quaſi. §. ſi plu
res. ff. de fideicō. lib. l. ab eo. C. de fideicō.

Heres mariti non tenetur vltra q̄ facere poteſt p̄ dote
etiā legata vxori vt tenet Alex. in. l. etiā in fi. pri
cipū. ff. ſolu. matri. per. l. q̄ ſi maritus de conſti. pecu.

Honor omni lucro eſt preferendus. vt. l. iulianus. & ibi
glo. ff. ſi quis ob. ca. te.

Honores gradatim conferri debent. ff. de mune. & ho
no. vt gradatim: & qui promouetur de minori ad ma
ius promoueri debent. xciii. di. legimus in fi.

Habitus ſolus ſine profeſſione non facit monachum ex
tra de reg. porte ctum & qui cle. vel vouen. c. cōſultit.

Hereticus poſt mortē p̄ ſententiā declarari poteſt hereti
cus. c. accuſatus ad fi. ver. in eo vero caſu. de here. in
vi. & ibi glo. in ver. poſt mortem.

C De littera. I.

CIn nomine dñi nostri Iesu Christi: hec verba scripta sunt in. l. in nomine dñi. C. de offi. pref. preto. af.

Ignoratis principis ignoratur & ars. ff. de iusti. & iu. l. i. in princi. & in auc. de nō alie. iud. §. scimus nō. per Dy. in regula nullus de reg. iu.

Iuramentum contra bonos mores prestitum nullum est in auc. de iureiur. a mo. pref. propter mensuram substantie. §. non solum col. v.

In re sua quilibet est moderator & arbitrer. C. de mā. l. in re mandata: & l. polla. C. de his qui. vt indig. Contra insti. de his que sunt sui vel alie. iur. §. i.

Iuniores sunt habiliores ad q̄cūq; artificū quā senes l. precipiunt. ff. de edil. edi. facit. §. i. in auc. de inst. cau. & fi. Contra. C. de postu. l. prouidendum.

Imperator est lex animata in terris in auc. de consu. in prin. col. iii.

Imperator est dominus totius mundi. ff. ad. l. rhodiam de iac. l. deprecario. C. de quadri. prescri. l. bene a zeronēs: contra quia tunc essent duo domini eiusdē rei puta rei mee. s. imperator: & ego quod est contra legem si vt certo. §. si duobus ve. ff. commo.

Iustitia est constās & perpetua voluntas ius suum vni cuiq; tribuens insti. de iusti. & iu. in prin. & ff. eo. titu.

In alternatiuis est electio promissorum. l. si in emp. §. emprio: de contrahen. emp. ff. de eo quod certo lo. l. non vtiq; primo respon. & potest mutare voluntatem. ff. de verb. ob. l. eum qui. §. fi.

In alternatiuis rei est electio. ff. de iur. domi. leg. pleorung. §. fina.

In alternatiuis sufficit alteram partem adimplere. l. generaliter. C. de insti.

In pari causa turpitudinis potior est causa possidentis l. ii. in fi. C. de condi. ob turpem cau. C. de transac. l. si

ob turpem cau. ff. de re iu. l. i. pari. ff. nequid in lo. pu. l. i.
 ait pretor. §. idem. ff. de calum. l. in heredem de do. ex
 l. apud celsum. §. marcellus.

In pari causa turpitudinis melior est causa prohibentis
 l. fabinus. ff. communi diuidundo.

In genere stipulationis est electio promissoris: institu.
 de act. §. hinc autem.

Ingenuus est qui statim vt natus est liber est institu. de
 ing. in prin.

Incertitudo vitiat actum. l. si frumenti al. & l. idē pom-
 po. ff. de rei ven. §. si. & insti. de leg. §. incertum.

Initium litis fit per contestationem. l. i. C. de pluspe. de
 iudi. l. apertissimi: & C. vbi de crimie agi oportet. l. i.

In testamentis plenius voluntates testantium interpre-
 tamur. l. in testa. ff. de reg. iuris.

Is damnum dat qui iubet dare. Eius vero nulla culpa est
 cui parere necesse est. ff. de re. iu. lib. vi. ne.

In penalibus causis benignius interpretandum est. l. be-
 nignius. ff. de re iudi.

Illi debet permitti penam petere qui in penam non in-
 cidit. ff. de re. iur. e. l.

In penis vno soluēte alter non liberat. ff. de iurisd. om.
 iudi. l. si quis id. §. fina. & l. seq. & ff. ne quis eū q in ius
 vo. est. l. penulti. §. fina. & l. si. & C. de condi. fur. l. i.

In contractibus alternatiuorum rei est electio. ff. de iur.
 re do. l. plerūq. §. si. sed i iudicis actoris. ff. de no. op.
 nū. l. stipulatio. §. i. & i dubio dcō ē. ff. de iudi. l. si qs.

Illi qui iudicem recusant sunt compellendi vt eligant ar-
 bitros. C. de iudi. l. apertissimi.

In dubiis benigniora pferēda sūt. l. semp. ff. de regu. iur.

In generali sermone non continetur persona loquentis
 l. i. in fi. ff. de sena. C. de solu. l. ingitio: & ff. de actio.

emptio. l. si mercedem. §. fina. & ff. communi predi-
 quicq. l. contra. ff. de edil. edic. l. quod si noli. §. i. & ff.

de in diem adie. l. q. si suo: & l. ante penulti. & ff. de
pig. l. pau. §. si. vide gl. in. c. si non. xxiii. q. v.
Iudex debet omnino inquirere veritatem. l. is apud. C.
de edendo.

Illud quod meretrici datur repeti non potest. ff. de con/
di. ob. tur. cau. l. ite si ob stuprum. §. sed & q. meret. de
do. l. affectionis.

In maiori summa minor inest. ff. de verbo. obliga. l. i. §.
stipulanti: & de inter. ac. l. si defensor. §. q. interrogatis.
Cōtra institu. de inutili stipu. §. preterea: in prin.

Inter patrem & filium nulla exceptio contrahi potest.
l. inter patrem. ff. de contrahen. emp. sed de rebus ca/
strensibus potest: vt in. eo. l.

Interest rei publice ne crimina mabeant impunita. ff. ad
l. acquil. l. ita vulneratus. ff. de iudi. l. si longius. §. i. &
ff. de po. l. bona si. ff. nox. l. iiii. §. cum dominus. ff. de fi/
de ius. l. si a reo. §. si. C. de pen. l. si operis. ff. de solu. l. si
sticu aut paphilu l. si. primi rñ. & C. de dñen. ci. l. p oēs.

In venditionibus nō debet considerari affectio venden/
tis: sed debet estimari q̄tum res cōmuniter valet. Nā
precia rerum secundū veritatem non ex affectiōe sin/
gulorum vel utilitate sunt estimanda. ff. ad l. fal. l. pre
cia. & l. prece. ff. ad l. acquiliam. l. si seruus. §. vi.

In toto & pars est. l. si qs cū totū. ff. de excepti. rei iudi.
In omnibus obligationibus in quibus dies non ponitur:
presenti die debetur. l. in omnibus. ff. de re. iu.

In personam seruilem nulla cadit obligatio. ff. de reg. iu.
l. in personam.

Inuito beneficium non datur. ff. de re. iu. l. inuito.

Impossibile nulla est obligatio. ff. de reg. iur. l. impos/
sibile: & l. si stipuler. ff. de verbo. obli. Contra. ff. de
condi. & de. l. metuis. §. i. & instit. de his que sunt sui
vel ali. iu. §. ei expedit.

Inter si & cum non debet esse aliqua differentia. ff. de

ver. obl. l. quicumque: contra. C. quando dies le. ce. l. ex
 his. ff. de condi. & demon. l. quibus diebus.
 Inuitus nemo cogit defendere. ff. de regulis iur. l. iuitus.
 In multis iuris articulis deterior est conditio feminarū
 quā masculorū. l. in multis. ff. de stat. hom. & vide glo.
 Imperfectum testamentum sine dubio nullum est: insti.
 qui. mo. test. infir. §. nam imperfectum.
 Inter dominum & eum qui in potestate nō nascitur ali/
 qua obligatio: insti. de noxa. §. si seruus.
 Inter patrem & filium nulla lis esse potest nisi ex castrē/
 si peculio. l. lis nulla. ff. de iudi. & vide glo.
 Iurisdictio est iudicis dandi licentia. ff. de iurisdictionē
 om. iu. l. iiii. in fi.
 Iure & non vi debitor conueniendus est. ff. q. me. cau. l.
 extat: & C. de ac. & ob. l. negantes.
 Iniuria que sit ex emptori venditorem non debet con/
 tingere. ff. de euic. l. si per imprudentiam.
 Iuste possidet qui auctoritate pretoris possidet. l. iuste
 ff. de acqui. poss.
 Ius publicum pactis priuatorum mutari non potest. ff.
 de pac. l. ius publicum.
 Institutio & substitutio non habent locum in codicillis
 l. non codi. C. de tes.
 Infans dici minor septē annis. l. si infanti. C. de iur. deli.
 Ignorantia facti aliquem excusat. l. nihil. §. sicut filius
 ff. de inoff. testa. quia erranti succurritur.
 In cōtractu emptionis & venditionis requiritur cōsen/
 sus: & ideo furiosus non potest contrahere emptionē
 nec venditionē. C. de contrahen. empti. & vendi. l. ii.
 Inuidia reprobatur: insti. de le. fu. ca. circa prin.
 Iuste deprecantibus nihil debet denegari. ff. de his que
 sunt sui vel ali. iu. l. si dominus. §. sed dominorum: in/
 sti. eo. §. dominorum.
 In eo qd plus est semp inest minus. ff. de reg. iur. l. in eo.

In toto etiam pars continetur. ff. de re. iu. l. in toto.
Imputat ei q se ponit i piculis. ff. ad. l. ac. l. ite mel. in pri.
Illud qd semel approbatur non debet reprobari: na qd
 approbo non reprobō. ff. de nego. ges. l. pompo.
Ius ē ars boni & equi cuius merito nos quis sacerdotes
 appellat. ff. de iust. & iur. l. i.
Ius est lex firmissima quo ad mūdum: inst. de re. di. §. san
 cte quoq; res.
Ius est res sanctissima quo ad aiam: ga eius pcepta con
 cordat cū diuinis. ff. de iust. & iu. l. iustitia. §. iur. pre.
Iuris pcepta sūt hec: honeste viuere: alterū nō ledere: ius
 suū nī cuiq; tribuere: inst. de iusti. & iu. §. iu. precepta.
Ius publicum est quod ad statum rei romane spectat in
 stiru. de iusti. & iu. §. pe.
Ius priuatum ē quod ad singulorū pertinet insti. e. §. eo.
Ius naturale est quod natura omnia animalia docuit: in
 sti. de iure natu. gen. & ci. in prin.
In cognitione iudicii maiori questio minori pferitur. l.
 prima. C. q ac. nō pos. hoc est verū nisi minor sit prei
 dicialis maiori: vt. C. ad. l. iulīa: de adulte. l. quoniam.
Inspicendū est qd euenire potest: instit. de re. di. §. illud
 questitū. ff. ad. l. fal. l. in quāritate. §. magna. ff. de iuris
 di. om. iu. l. si idem: circa fi. ff. loca. l. si quis domū. adde
 tex. in. l. seruo cū libertate. ff. de admi. leg. & re. in. §.
 itaq; & ibi gl. insti. de sing. re. per fidei. relic. vide su
 pra in littera. F. futura sunt pcauenda. Cōtra de. l. iter
 stipulātē. §. sacrā. ff. de ver. ob. & isti. de inutil. sti. i pri.
Iuramentum obtinet locum probationis. ff. de re. cer. l.
 sed & si possessoris. §. fi.
Iustus pretoris aliquē excusat. ff. de iurisd. om. iu. l. si q
 id. §. doli mali. ff. de mi. l. ait pretor. §. quid tamen.
Iuramentum factū in pacto a iure cōmuni remoto non
 est obseruandum. ff. de pac. l. iuris gen. §. fi.
Illa pacta videntur inesse in cōtractibus bo. fi. que dant

legem contractui, i. que ingressu contractus facta sunt
ff. de pac. l. iurigen. §. idem marcel.

Ius dicitur locus in quo ius redditur. ff. de iust. & iur. l. fi.
Iure nāli oēs hoies liberi nascebant. l. manumif. ff. eo. ti.

Iure nomē a iusticia appellat. l. i. in prici. ff. de iur. & iure.

Ius publicum in sacris, in sacerdotibus, in magistratibus
constitit. ff. e. l. i. §. publicum.

Ius gentium ex quo gentes humane vtuntur. l. i. §. fi. ff.
de iusti. & iur. l. omnes in fi.

In ciuilibus vel criminalibus causis non admittitur iura
mentum. No. glo. l. maritus. ff. de pen.

In omnibus hominibus terminus vite est mors, in autē,
de he. & fal. §. sed allegatur col. i.

In multis similia sunt iudicia & arbitria. ff. de arbi. l. i.

Ipsis rebus & non verbis legem imponimus. C. cōmunia
delega. l. ii. in fi. & de vsuris. l. fi.

Infans tuetur innocētia. l. ifans. ff. ad. l. corneliā de sicca.

Infelicitas furiosum excusat: in eadem. l. infans.

In ius iudicis aliquem excusat. ff. de aqua plu. arc. l. q̄q̄

aḡt. ff. de iurif. om. iur. l. si quis id. §. doli mali: & de his
q̄ no. in fa. l. furti. §. q̄ iussu. ff. q̄vi aut clam. l. iiii. §. non

iure. ff. p̄ cō. sal. tuto. aut. l. iterdū. Cōtra d̄ appe. l. qm̄.

In diem acceptilatio facta nullius est momēti. l. in diem
ff. de acceptil.

In incertis & non certis locus est coniecturis. l. conti
nuus. ff. de verb. obli. §. cum ita in fi.

Illud quod fauore aliquorū introductum est non debet
ad eorum lesionē retorqueri. l. quod fauore. C. de le.

Imperator reprobatur audaciam. C. vii. vi. l. si quis in tan
tam. Contra. ff. de lib. & posth. l. gal. §. nunc vidēdum.

Ius ciuile est qd̄ in totum a iure natura. vel gen. recedit:

nec per omnia ei seruit. ff. de iusti. & iur. l. ius ciuile.

In ambiguis rebus humanior sententia est proferenda

ff. de re. du. l. si fuerit in fi.

In necessitatibus nemo liberalis extitit. ff. de adi. leg. l.
rem legatam in fi.

Interpone tuis interdum gaudia curis. No. gl. in prohe-
mio. ff. §. ne autem tertii anni.

Iudex non iure pronunciatuſ facit iniuriam: insti. de in-
iur. circa prin. ff. de eue. l. si per prudentiam.

In re propria furtum committi potest: insti. de ob. que
ex male. §. interdum.

Iusta ignorantia & probabilis debet excusare: insti. de
manda. §. sed utilitas.

Illud possumus quod comode possumus insti. de inuti.
sti. §. si in glo. c. facit. xxii. q. ii. l. nepos pcul. de ver. sig.

In alternatiuis est electio debitoris: insti. de ac. §. si qs
ita. ff. de iud. l. plerumq. in fi.

Infamis potest esse procurator: insti. de execu. §. si. & c.
arbitri. ff. de arbitri. l. pedius & pomponius scribunt.

Iudices & alii duces debent large de rebus suis distribu-
re: & maxime ecclesiis in aut. de eo qui ecclesiasticam
parua pensione. §. quid enim cauſetur: colla. ii. alias
est aut. de non alie. aut permu. re. eccle.

Interest iudicis subiectos habere locupletes: ita aut. vt
iudices sine quoquo suffra. §. consideramus enim col. ii.

Iurans debet tenere & tangere sanctuariam siue libræ sup
quo iura. in aut. iusiuram. qd pstat ab his in pri. col. ii.

Ius ciuile est quod legibus plebiscitis senatusconsultis
decretis principum auctoritate prudentum. ff. de iur.
sti. & iur. l. ius ciuile.

Ius pretorium est quod pretoris introduxerunt adiuua
di supplendi vel corrigendi iuris ciuilis gratia ppter
utilitatem pu. & honorarium dicitur ab honore pre-
toris. ff. de iur. & iur. l. ius autem ci. in fi.

Ius autem honorarium est quasi vna vox iuris ciuilis. l.
nam ipsum. ff. de iusti. & iure.

Ingenui sunt qui ex matre libera nati sunt. ff. de stat.
homi.

homi. l. & seruorum. §. ingenui.

In rebus nouis constituendis euidentius esse debet utilitas
ut recedatur ab eo iure, quod diu equum visum est. ff. de
consti. prin. l. in rebus.

In re non possessa furtum committi non potest. ff. si quis
inte. l. iustus esse fuerit. §. sceuola.

Illud est perfectum quod ex omnibus partibus suis con
stat. l. i. §. i. ff. de origine iuris.

In ciuile est nisi tota lege inspecta aliqua eius particula
proposita iudicare vel respondere. l. ciuile. ff. de leg.

In conditionibus testamentorum potius voluntatem quam
verba considerari oportet. l. patri semen. ff. de condi.

& de. ff. de leg. i. l. penul.

Iudex non debet aliquem sine causa citare vel accus. l.
cum hi. ff. de tran.

Interdictum unde vi requirit violentiam. l. cum queres
batur. C. unde vi.

Illud verbum idem est quod tamen leg. armorum. ff. de verbo. signifi.

Inter priuationem & habitum non est dare medium. ff.
de verb. signi. l. hec verba. Contra de. l. i. §. sciendum:

ff. de tribu. & ibi in glo.

In finitum in iure reprobatum. C. de sac. san. ecc. l. si. extra
de rescrip. c. cum in multis. lib. vi. Contra. ff. de in lit.

Inter sacroilegi est disputare de principis potestate. C.
de cri. fa. l. ii.

Iustum est ut ille qui aliquid decipere credit suam sentiat ia
cturam in autem. de Emphi. contrac. §. si qui colla. ii.

Ius naturale est immutabile: insi. de iure natura. §. si.

Contra. ff. de vac. re. l. ii. & ff. de condi. inde. l. nam na
tura: & insi. de vsuca. in prin.

In ambiguis orationibus accipienda est mens proferen
tis. l. inter stipulantem. §. i. ff. de ver. ob. & de re. iu. l. in

ambiguis. Contra. ff. de pac. l. veteribus. cum al.

Flo. Le.

F.

Instrumentum exemplarem copiam non probat. C. de
diuer. rescrip. l. sancius: autem. si quis in aliquo docu-
mento. C. de eden. contra. C. de test. l. publicari autē
vt fratrum filii. §. illud. col. ix.

Illa qui sunt eadem non debent diuersis nominibus nun-
cupari. C. de codi. l. si idem. Contra idem est codicil-
lus & testamentum: & tamen diuersis nominibus nun-
cupantur. C. de testa. mi. l. si. & C. qui testa. face. pos.
l. hac consulti. §. i.

Iudex quilibet potest de qualibet causa cognoscere: ga-
ille potest &c. cuius officium est altissimum. l. vbi au-
tem non apparet. §. i. vbi & cum appositionem: & ff.
de ver. ob. modo officii iudicis est altissimum. ff. de iu-
ris. om. iu. ergo quilibet iudex potest &c. per. l. i. de do-
na. Cōtra. l. de magistratus: & l. ii. ff. de iurisd. om. iu.

In facto quod se habet ad bonum & malū magis de bo-
no q̄ de malo presumitur. ff. pro socio. l. merito pro
solutione: & l. quintus mutius. ff. de dona. inter vi. &
vxo. ad. l. si defunctus. C. ar. tu.

Idem est iudiciū de toto quo ad totū: & de parte quo ad
partem. ff. de rei ven. l. que de tota. ff. de ver. obli. l. a-
titio. contra. de. l. haue. & l. mille. ff. de euic. & l. si. de
in ius vo. vt eant aut satisfierit.

Ignorantia peccatum excusat. C. de ser. fug. l. quecunq̄
l. in omni parte. ff. de iur. & facit contra. C. vnde vi. l.
si quis in tanta.

Illa q̄ ad vñ finē ordinant nō debēt cōtraria operari. C.
de leg. l. qd̄ fauore: & iuncta ratioe illius. §. fortissimi.
Anna si debes &c. insti. de verb. ob. §. ac si ita: & de in-
uti. l. si. §. qui hoc anno: contra. ff. q̄ quisq̄ iu. in rub. &
nig. & insti. de au. tu. §. neq̄.

In habentibus symbolum facilior est transitus: insti. de
adop. §. si. sed hodie: & l. hac consulti. §. ex imperfe-
cto: & §. si. C. de test. & l. si in rem. §. sed si quecunq̄

ff. de rei vendi, Bal. no. is. Contra quia maiorē habet
conuenientiā frumentū q̄ moneta ga naturaliter con
ueniunt in forma naturali: sed moneta in forma acci
dentali: quo nō est tāta: & tamē si immisceas frumētū
tū cum meo non erit cōe: quāuis secus in pecu. ar. l. si
alieni. ff. de solu. iuncto. §. q̄ si frumen. in li. de re. di.
Ita impedit animum ne possit cernere verum. No. gl. in
autē. de ad. §. iiii. in fi. col. iiii.

Idem est de his que non sunt & que nō apparent. l. in le
ge. ff. de contrahē. emp. & ven. vide infra in littera. N.
Interest rei pu. ne sua res quis male vtatur: in li. de his
que sunt sui vel ali. iur. §. sed maior in fi.

Iustus dolor in aliquo excusat. C. ad. l. iu. de adul. l. gra
chus: & ff. ad. l. cor. de sic. l. i. & ff. de adul. l. si adulte
rum. §. imperatores.

Inabit ē actio q̄ excludit iopia debitorū d̄ dolo. l. nā his.
Initiū ē spectandū. l. pōponius: le. secū. ff. de nego. gest.

Inuidiosus ego nō iuidus esse laboro. Not. glo. in. l. vnica

C. de cadu. tol. circa principi. super verbo inuidiosum.
In maleficiis voluntas expectatur nō exitus. ff. ad. l. cor.
de sic. l. diuus adrianus.

Iniquū est vt maritus pudicitia ab vxore exigat q̄ ipse
non exhibeatur: vr. ff. de adul. l. si vxor. §. iudex.

Ius naturale nō cōstituitur p adoptionē. ff. d̄ adop. l. q̄ in
adoptri. nec p eplam. C. de pba. l. nō nudis & l. si eplis.
Imperator est pater legis: in autē. de incestis nup. §. du
bitatum itaq; col. iiii.

Iudex debet sententiam ferre in scriptis. l. statutis. C.
de sen. experi. reci.

Iracundia excusat a culpa. No. glo. in. l. iiii. ff. de diuor.
& re. Item minuit delictum. C. de adulte. l. grachus:
& C. de aboli. l. ii. Item contractū rescindit. ff. de pu
blicanis. l. licitatio: & l. q̄q. ff. de reg. iu. Contra. C. de
in iur. & si non conuicci. §. si in rixa.

111X
Ignorans regulariter de vicio non tenetur. ff. de act.
emp. & ven. l. iulianus. §. item qui furem nisi in quib.
casibus enumeratis in glo. illius. §.

Ingratitudo est prima causa feudi amittendi: vt in. i. ca.
in prin. que fuit prima causa seu. amit. colla. x.

Iuramentum non tollit ius commune. l. vi. C. de non iur.
pec. & de transac. l. si ex falsis.

Iudex non debet esse mitior. l. in autenti. de iudici. §.
oportet.

Iudex potest suum errorem corrigere si male sit interlo-
cutus. l. quod iussit. ff. de re iudic. extra de appella. c.
cum cessante de sen. excom. c. sacro. & de accu. c. qua-
liter & quando. quod facit contra aduocatos & con-
siliarios principum qui suum errorem sustinent.

Iniurie inde nasci non debet unde iura nascuntur. l. memi-
nerit. C. vñvi: & extra de accu. c. qualiter & qñ. Nota.
Abb. in. c. cñ inter in vlti. notabili de excep.

Ignorantia presumitur nisi scientia probetur. ff. de proba.
l. verius cñ ibi no. licet ar. contra. l. cum de indebito:
in eo. ti. in fine primi Rñ. & no. in. c. ad audientia no-
stra: extra dñ rescri. c. fi. & vide tex. ptra i. l. fi. de spōa.

Inspectio oculorum est reprobata. l. in deorum. C. quā-
do tu. vel cu. esse desi. & insti. qui. mo. tu. fi. in prin.

Iura sanguinis nullo iure ciuili dirimi possunt regula est
ff. de re. iur.

Imaginaria venditio non est precio accedente regula.
iur. ff. eo.

In omnibus causis p facto accipitur id in quo quis aliū
perhorrescit quo minus fiat. ff. de re. iur.

Iurisconsultus aliquando faciendo legem ad eius deci-
sionem seipsum allegat: vt puta cum lex sit Pauli po-
test dici in ea. Paulus respondet: & sic loquitur idem
Paulus de seipso in. iii. persona. l. iiii. §. cato. ff. de ver.
oblig. l. liber homo. §. i. ff. de stipu. ser.

Inducta ad vnum finem non debent contrarium effectum inducere. l. qui hominem. §. si. ff. de solu. vbi solutio non debet operari obligationem. l. si certis. C. de pac. contra de. l. innumeratibus. ff. de solu.

Is damnum dat qui iubet damnum dare eius vero nulla culpa est: cui parere necesse sit. Quod pendet non est pro eo quasi sit. ff. de re. iur. is damnum.

In contrahenda venditione ambiguum pactum contra venditorem interpretandum est. Ambigua autem interpretatio ita accipienda est: vt res salua actori sit. ff. de reg. iur.

Iurare se quis potest ex eo quod impugnauit quando est error. Bar. in. l. post legatum in. iiii. col. ff. qui. vt idig.

In contrahentibus mens & voluntas contrahentium magis debet attendi quam verborum conceptio. tex. form. l. in. l. si. C. que res pig. ob. pos. l. ason in. l. in conuentionibus in prima col. de ver. ob.

Institutus quando aliquid de nouo statuit vitur longa prefatione & ista est consuetudo sua. Crotus in. l. si constante vbi alleg. tex. in. viii. solu. ma.

Ius patronatus habens non dicitur locupletior. l. nemo potest. §. i. ff. de reg. iur. l. plane. §. si. ff. de leg. i. Crotus in. l. si constante in. xxv. col. solu. ma.

Ineueritudo causat tolerantiam contractus. c. nauigan/ri de vsur. l. si ea. C. eo. Barba. in. l. cum acutissimi in lxxxvii. col.

Imperitia culpe adnumeratur regula iur. ff. in malis promissis fidem non expedit obseruare de reg. iur. lib. vi.

Imputari non debet ei per quem non stat si non faciat quod per eum fuerat faciendum de reg. iur. li. vii. ibi vide contraria per Dy. & ff. de condi. insti. l. que sub conditione. §. quoties.

Id argumentum trahi nequeunt que propter necessitas

E. q. ii

tem aliquando sunt concessa de reg. iur. lib. vi.
In generali concessione non veniunt que quis non esset
in specie verisimiliter concessurus eo. titu.
Irritum idest irritandum tex. iuncta glo. in. l. non om-
nia. ff. de mino. in. l. i. ff. de rescin. ven. Lancelo. Decio
us in. l. cum postq per illum tex. C. de pac.
Iurisconsulto quando aliquid proponitur presuppomi-
tur q omnia alia sunt expedita & clara glo. in. l. gal-
lus est. iii. glo. ff. de libe. & posthu. Hiero. Buti. in. l. pa-
ctum quod dotali. C. de pac. adde. l. si queramus. ff. de
test. c. i. de eta. & quali. lib. vi.
Iurisperitus quandoq errat. l. iii. §. Neratius. ff. de ac-
qui. pos. & in. l. mutuis & ibi no. ff. pro socio. Alex. in
l. i. in. v. col. ff. si cer. pe. facit tex. in. l. est differentia. ff.
in. qui. cau. pig. ta. Contra. & l. sed an vltro. §. si. ff. de
neg. ges.
Ius commune in dubio presumitur non privilegium. l.
q. C. de testa. mli.
Inspicimus in obscuris quod est verisimilius est vel
quod plerumq fieri consuevit de reg. iur. in. vi.
Inspicimus ea que aptitudine esse possunt licet actu
non sint. l. si quis posthumos. §. i. ff. de libe. & posthu.
Impedimentum impediens aliquem venire ad aliquod
ius: licet postea cesset ille non potest admitti tex. est
in. l. si a primo. ff. de libe. & posthu. facit. c. si eo tem-
pore de rescrip. li. vi.
Impense voluntarie mutant naturam earum ratio-
ne rei vbi fiunt tex. est in. l. q si hec res. ff. de impen.
in re do. fac.
Ignorantia in facto proprio aliquando ex intervallo
admittitur Bar. in. l. si res. ff. de leg. i. in. l. si quis de-
legauerit in si. de nouatio. non obli. c. pro illorum
de sen. excō. quia ibi fuit incontinenti: & ita intelli-
gitur. l. quisquis de contrahen. emp. ff.

Incidens in penam aliquam propter spretum aliquod
etiam incidit si effectus nullus poruisset se qui l.i.
§. si quis longo. ff. de agnos. libe.

Iudex vocatur princeps. l. si spadonem. §. si ciuitatis
ff. de excu. tuto. & dicitur viua vox iuris ciuilis. l.
nam & ipsum de iusti. & iur.

Imperfecta duo non faciunt vnum perfectum. l. si spa
donem. §. qui multa. ff. de excu. tu.

Iudex dicens aliquem debitorem videtur eum com
demnare. l. pretor in prin. ff. de fudi. & ibi Bal. l. i. ff.
de calumnia.

Ingratitudo deficiat fontem pietatis. l. si non sortem
§. libertus. ff. de condi. inde. Ange. de malef. fol. vii.
in. iii. col.

Iudei peiores sunt aliis infidelibus. c. nonne. i. q. i. Deci
us in. c. i. col. xii. de proba.

Intentio hominis comprehendit casus futuros etiam
si de illis de presenti non cogitauit. l. qui iure mis
litari. ff. de test. mili. Decius in. l. i. col. iiii. C. de eden.

Ignorantiam allegans non tenetur eam probare: sed
aduersarius tenetur probare scientiam. l. si. C. de spō
sa. Contra de. l. qui cum alio contrahit. ff. de re. iur.
& l. ii. in. fi. ff. de fideiū. vide Alex. in. l. ii. in. vi. col.
solu. mat.

Institutus ubi non adiit hereditatem substitutus dicit
tur directo heres testatori gl. in. l. ex duobus in ver.
adiit. ff. de vul. & pupil.

Ius canonicum dicitur diuinum. c. nimis de iur. iu. & c.
qualiter el. ii. de accusa. Feli. late in prohe. decre.
in prin.

Itali dicuntur miseri. l. i. & ibi glo. C. vsuca. transfor.
Intellexisse quem ita verisimile est vt verba eius sonāt
l. nemo dubitat in glo. ff. de here. insti. l. labeo de
sup. lega.

Ius accrescendi idē operatur quod principale. l. si titio.
§. vñmfructum. ff. de vñfruc. vbi dicitur q̄ portio ac
crescit portioni: vt alluuiō : ad idē. l. interdum. §. i.
ff. de vñfruc. accres. & est tex. no. in. l. pē. ff. vt leg. no.
vbi fideiussor qui stricte obligatur tenetur non solum
pro parte legati pro qua fideiussit: sed etiam obliga
tus intelligitur pro alia parte que virtute iuris accre
scēdi acquirit. Decius in. l. edicta in. vi. col. C. de edē.
Inspiciendum non est cum quo quis loquitur: sed in quē
dispositionis effectus dirigatur. l. eum pater. §. dona
tio. ff. de leg. ii. Rochus in. c. si. in. cxviii. col. de cōsue.
In baculo inest dolor. ff. ad l. aquil. l. si ex plagis. §. ta
bernarius.

Iniquum est cum qui non fecit teneri. l. super. §. apud fe
rorem. ff. de aqua plu. arcen. Contra de. l. iiii. §. cato
de ver. obli. vbi las. in. iiii. no.

Impunitas continuum affectum tribuit delinquendi. l.
si quis. C. de fur. c. vt clericorum de vit. & ho. cle.

Inconstantia permittitur. ff. de act. emp. l. si sterilis. §.
qui domum in glo. contra. ff. de precur. in caule in
prin. & ibi gl.

**Intellectus noster plerūq; est tanq̄ oculus noctue ad lu
cē diei.** ii. Metha. refert Ang. i rub. in. si. de iusti. & in.
**Iudex potest prohibere alicui ne ppter inimicitias trā
seat per domum meam.** Bar. in. l. q̄ iussit. ff. de re iudi.
**Iudicandum est idē de re mea quam sum alii resti
tuturus q̄ de re aliena.** l. in bello. §. si quis seruo. ff. de
cap. qui est singu. & secundum Hiero. Buti. in. l. debi
tori. C. de pac. est tenendus menti ad intelligen. l. de
bitor ad trebel. que ita debet intelligi.

**Iudicis male iudicantis dolus preponderat culpe non
appellantis.** Bar. in. l. i. in si. prin. ff. q̄ quisq; iur. Hie
ro. Buti. in. l. cum postea q̄. C. de pac.

Iuuenis rixosus si non appareret per quinquēnium presu

mitur mortuus. Alex. confi. iiii. in. vi. col. in. ii. volu.
 Hiero. buti. in. l. licet. C. de pac. Bar. in trac. de teste.
 Immemor salutis eterne nemo psumitur. l. fi. C. repet.
 Ius in re & ad rem quid sint, tex. in. l. sciendum. §. cum
 fundus. ff. qui sat. cogan.

Iuro suo renunciare presumitur qui iuri suo contrariū
 facit. c. gratū de offi. de lega. de testi. cum venisset de
 ap. sollicitudinem de hīs que fi. a ma. par. ca. ex ore.
 de vi. & ho. cle. c. vlti. C. de iu. do. imp. l. ii. & ff. de mi
 no. si filius. ff. de inoffi. test. si exheredatus & l. si pro
 ponas. §. i. & l. xlii. di. cum Adrianus.

Impeditus non dicitur is qui de facili impedimentū re/
 mouere potest. Bal. in. l. sed & si p pretorē. §. i. vers.
 sed nec ad nos. ff. ex qui. cau. ma. & idem Bal. in. l. quī
 bus diebus in prin. de condi. & demon. per tex. in. l.
 q potest facere. ff. de reg. iur. & est tex. vbi no. Abb.
 in. c. fi. de elec.

Iudici non est obediendū, si euidenter iniquum est man
 datū ipsius, siue cōtra ius. xxiii. q. i. quid culpatur &
 xi. q. iii. non semper, & ii. cap. sequen. & l. di. si quis
 preposera.

Imperator proprie dicitur imperator post triplicē co
 ronā susceptā. s. ferream in Alemania, coronā argen
 teā in mediolano, & Aureā, de quibus per glo. in cle.
 de iure iu. ante autē coronationē vocatur Rex, vt. c.
 venerabilem extra de electi.

Iudex ratione amicitie potest remittere penam. c. nisi.
 de offi. lega. l. di. clerico! & xxxv. q. ix. veniam, licet
 precio non possit eam remittere extra de simo. ne
 mo. & i. q. i. nullus.

In generali permissione ea non veniunt que specialiter
 quis non concederet. ff. de pecu. qui peculii.

Iudex non dicitur nisi sit iustus & cū iustitia iudicet. c.
 ius generale, i. dist.

**Iurare coguntur presbyteri in sex casibus, quos enume-
rat glo. in. c. quoties in fi. l. q. vii. hoc videlicet modo,
vt sit recta fides, vt obediat, vt bona fama, Ne verò
pereat, ne res sacra, vel data damna. xxviii. distin.
de syracusane.**

**Ignorantia excusat delictum. Bal. in. c. a nobis de exce-
ptio. Bar. in. l. si. ff. si quis te lib.**

**Iudex secularis cognoscere potest vbi in facto est du-
bium an quis sit excommunicatus, Domi. in. c. si. in fi.
de fo. compe. in. vi.**

**Iudex tenetur sequi opinionem suam non voluntatem,
gl. i. in fi. in. c. iudicet. iii. q. vi. facit. l. i. §. i. ff. ad turpil.
ibi, non secundum voluntatem iudicis, sed secundum
auctoritatem legum feratur sententia.**

**Iuramentum de restituendo potest largo modo dici
cautio pignoratitia. gl. in verbo pignoribus in. c. Epi-
scopus in synodo. xxxv. q. i.**

**In incertis non in certis locus est coniecturis. l. conti-
nuus. §. stipulatus in fi. iuncta glo. in verbo nullus. ff.
de ver. obliga.**

**Iudex est comparandus medico, qui ex tactu. vita pre-
cedenti, & vrina. iudicat de infirmitate, & ita non
semper habet liquidam causam infirmitatis sed alio
quando presumptiuā. Bal. in rub. de proba. C. col. ii.**

**Intellectus ex quo resultare potest inhumanitas est su-
giendus, & prorsus explodendus. l. furti. §. pactum. ff.
de his qui. no. in fa.**

**Imperator legitimando remouet nubeculam que dice-
batur spurietas ita not. dicit in. l. manumissiones in.
ii. opposi. ff. de iusti. & iui. Bal. & dicit etiam idem
Bal. in. l. si te parens. C. de suis & legi. q. esse spurium
est quoddam velamen quo quis impeditur succede-
re vt filius, & illud velamen legitimatione submoue-
tur, per tex. in. l. impertialis. C. de nup. ibi omni in acu**

la, per quem tex. dicit ibi Bal. q̄ per legitimitatem tollitur ōmnis infamia spurietatis, ita q̄ amplius spurius dici non debet, aut nuncupari.

Idem est iuris de toto quo ad totum, sicut de parte quo ad partem. l. que de tora. ff. de rei vendica. cum simi.

Iudeus est persona odiosa & infamis. c. cum nimis extra de iudeis. c. nulla. liiii. dist. c. constituit. xvii. q. iiii.

Introductum ad compendium non debet ad dispendium pertrahi. c. quod nonnullis extra de privileg. & c. si eo. ti. c. quod ob gratiam de reg. iur. in. vi.

Iudex ex officio repellere debet testes indignos. Abb. in. c. cum. l. & A. de sen. & re iudi. glo. i. in. c. querendum. ii. q. vii.

Iura canonica semper preualent legibus in causa matrimoniali, etiam in terris imperii, tex. est. & ibi notant Archi. & Do. in. §. hic colligitur in. fi. ii. q. iiii.

Idem operatur oppositum in opposito quod propositum in proposito. l. si. in prin. ff. de leg. iiii. l. is qui contra. ff. de vulga. & pupil. substi.

¶ De littera. L.

¶ Lex est domum dei. l. iiii. ff. de legibus.

Lex non debet fieri propter bonas feminas: quia rare sunt: sed propter malas quia multe sunt: vt in. autem. vt sine prohi. ma. & cre. §. quia vero: colla. v. Nam ex his que forte aliquo casu accidere iura non constituntur. l. ex his. ff. de legibus.

Leges sunt sacratissime & ab omnibus sciri debent. l. leges sacratissime. C. de legibus.

Leges dant formam futuris negotiis. l. leges. C. de legi.

Libertus tenetur prestare reuerentiam patrono suo. l. i. C. de obsequiis.

Licet unicuique sanguinem suum redimere. l. si. ff. de receptatoribus.

ludus tabularum est prohibitus, in autē, de san. epi,
 §. interdicimus: colla. x.
 Ludus scachorum est permissus: quia consistit in inge-
 nio naturali. No. i autē, iterdicimus, C. de epi. & cle,
 Legitimi tēpus est trienniu. l. properandū, C. de iudi.
 Leges non permittunt aliquem in paupertate vivere
 nec in anxietate mori: in autē, de he. & sal. in fi. col. i,
 Licet prefationibus uti. ff. si cer. pe. l. i.
 Legibus expressum est illicite rei iusiurandum nō opor-
 tere seruari: in autē, quod eis, C. de nup.
 Libellus est brevis scriptura narrationē actoris in se cō-
 tinens: ut, C. de appella. l. ampliorē §. litigatores & c.
 Libellorum dictatores nō debent uti verbosis ascriptio-
 nibus. l. ampliorē, §. in refutatoriis, C. de appel.
 Legem superiorum tollere nemo potest, ff. de arbi. l. nā
 magistratus.
 Legatarius nō pōt esse testis in causa testamēti, ff. de tes-
 ta. l. qui testamētorū: insti. e. §. penul. Cōtra qā nemo
 testis i sua causa & c. ff. de testa. l. nullus, C. e. l. oibus.
 Libertas oibus fauorabilior ē, ff. de regu. iur. l. libertas.
 Libertas est res inestimabilis, ff. de re. iu. l. libertas.
 Libertas est naturalis facultas ei⁹ qd cuiq; facere liber:
 nisi vi aut iure prohibet fieri: insti. de iur. perso. §. i.
 Leges ab omnibus debent obseruari, l. iiii, C. de lega.
 Leges egent armis, ff. de rei ven. l. qui restituere.
 Lex est cōmune preceptum virorum prudentum con-
 sultum delictorū que sponte vel ignorantia cōtrahū-
 tur coherctio cōmunis reipu. sponso. ff. de, l. l. i.
 Legis virtus est imperare, vetare, permittere, punire,
 ff. e. l. leg.
 Lex est qd populo Ro. senatorio magistratu interroga-
 te consule constituebat: insti. de iu. na. §. lex est.
 Lex debet esse de bono & de difficili vicem, l. labeo, ff.
 ad carbo.

Lex est sanctio facta, iubens honesta, prohibens contraria. l. nam & demosthenes. ff. de leg. cum ibi no.

Libertini sunt q ex iusta seruitute manumissi sunt inst. de liber. in prin. & ff. de sta. homi.

Legitime factum nullam penam meretur. C. ad. l. iul. de adul. l. grachus: & C. de adm. tu. l. sancimus: & ff. de re. iur. l. nemo damnum. Sed contra. C. de secūdis nuptiis. l. i. & in autenti. l. quoriens: & ne tu, vel cu. l. i. & C. rem alienam gerentibus. l. i.

Longum tempus dicitur decennium. ff. de vsu. l. cum de in rem. in glo. super verbo longe: & C. de prescri. lon. temp. x. vel. xx. an. in rubri.

Latrones possunt questionari die feriato forte die pasche: & possunt condemnari. l. prouinciatarum. C. de feriis. Contra. l. iii. C. de epi. au. vbi dicitur: omnia vincula dissoluntur die pasche.

Liberti corpus nō recipit estimationē. l. i. §. sed cū liber. & l. fi. in fi. ff. de his q de se. vel essu. x. ff. si qua. pau. feci dicatur. l. ex hac sic. ff. de re. di. §. sacra. & §. fi.

Libertas semel competens nō potest retractari: insti. de eo cui li. cau. §. hi autem quos in fi.

Longe cōmodius est possidere quā petere: insti. de inter di. §. cōmode autem.

Lapis dicitur quasi ledens pedem. Not. glo. insti. de condi. in prin.

Longa dilatio non debet esse damnosa. l. ii. §. omnes autem insti. ff. de iudi.

Leo est fortissimus bestiarum. No. glo. in auten. de nup. §. ii. colla. iii.

Largius expendit qui sperat sibi aliqua euenire. ff. de pe. he. l. sed & fi.

Legū correctio ē euitāda. C. de appella. l. p̄cibus i fine.

Legatum est donatio quedam in testamento relicta. l. legatum. ff. de leg. ii.

Licet mihi aliquis fraudem faciat nō propter hoc aliis
 facere debeo. l. si pater eius. C. de nouationibus.
 Libertas proferenda est cōmodo pecuniario insti. de eo
 cui liber. cau. bo. adiciuntur. §. hi autē. quos in fi.
 Lex est quotidiana ergo utilis. l. certe. §. si. ff. de preca.
 & materia quotidiana est melius & subtilius exami-
 nanda Bar. in. l. i. in prin. ff. de susp. tuto.
 Lex obscura nobis insidiatur gl. in. l. i. ubi legem insidiā
 tem. C. de no. co. compo. & nihil tam proprium legi
 q̄ claritas ut in auc. de testa. imperfec. §. i.
 Lex non facit q̄ ea que sunt non sint, sed fingere bene
 potest. l. ii. ff. de vii ca. re. que vñ consu.
 Labor & pecunia diuisionem recipiunt. l. scio. §. i. ff. de
 annu. lega.
 Legibus & non exemplis iudicandum est. l. nemo. C. de
 sen. & inter. om. iudi. contra de. c. afferte de presump.
 cum vulg. solu. illud procedit quando exempla non
 sunt, a principe approbata ut in contrariis.
 Leges debent intelligi secundum subiectam materiam.
 l. q̄ si quinto anno. ff. cōmo.
 Lex que facit vim in verbis est in. l. si quis sempronius.
 §. si. de he. insti. & tex. in. c. solite de ma. & obe.
 Leges nobilissimos aperiunt thesauros. §. nos vero in
 prohe. ff.
 Leges dicuntur emanasse diuino quodā motu, & subti-
 lissimo animo. l. si. C. de prescrip. lon. tempo.
 Leges ut conderent Deus de celo constituit imperato-
 res. §. quia igitur in auc. de fi. inst. col. vi. c. quo iure.
 viii. dist. c. fi. xvi. q. iii. Feli. in phe. decreti humani in
 prin. Idē in. c. ecclesia in is. & seq. col. de consti. Abb.
 in. c. super spe. in pe. col. ne cle. uel mo. Bal. in consi.
 scismatis in. i. col.
 Leges debent introducere qd sit vtile anime & auditui
 & corpori. §. cuncti hoc vbi not. Angel. in phe. insti.

Lex aliquando fit de nō dubio propter rudes, c. i. de nō
for. fide. l. quero. ff. de nat. resti.

Legi locus non est ubi hereditas soluendo non est. l. si
quis solidum de here. insti.

Leges diuinitus per ora principum fuerunt promulga-
te. l. si. ver. ideoq; enim. C. de prescrip. lon. tem. & in
autē. de si. instru. §. quia igitur in prin. col. vi. viii. di.
quo iure & clarius. xvi. q. iii. nemo.

Labor non debet esse sine mercede. c. ibi adunati. vii. q.
i. & xii. q. ii. charitatem & in aucten. de iudi. §. ne au-
tē colla. vi. ubi dicit q; labor nō debet esse sine fructu.
Legitimatus. dicitur filius abusiuius. Bal. in. l. Paulus. ff.
de sta. homi.

Lucrari dicitur qui rem ex arbitrio agit, licet dispēdiōse.
glo. si. in. l. cū seruus. ff. de cōdi. cā data cau. nō sequu.

Loca non sanctificāt homines. c. nō loca & c. si. xl. dist.
& nō satis est Hierosolymis fuisse, sed Hierosolymis
bene vixisse. c. gloria Episcopi. xii. q. ii. & nō sufficit
studuisse nisi bene, vt est glo. in. l. vnicuiq; C. de pro-
xi. sacro feri. lib. xii.

Lachrymæ debent esse arma clericorum. c. conuenior.
xxiii. q. viii.

Lata culpa est ius ignorare. ff. de ver. signi. l. late culpe.
& l. leges sacratissimi. C. de legi.

¶ De littera. M.

Medium est eligendum in autē. de cōsul. circa prin.
colūna. iiii. vnde dicitur mediū tenere beati. & facit
ad hoc. ff. de offi. proconsul. l. solent. §. i. insti. de re. di.
§. cum ex aliena materia.

Mos maiorum est seruandus. l. more maiorum. ff. de iu-
ris. om. iudi. & C. de testa. l. testamēta omnia iuncta.
l. maximum viciū. C. de li. preter. & exhe.

Minime sunt mutanda que in interpretationē semper ha-
buerunt certam. l. minime. ff. de leg.

Manumissio libertatis est datio, ff. de iust. & iu. l. manu
missiones.

Minor. xiiii. annis non potest esse iudex. l. quidam con
sulebant. ff. de re iudi.

Mutus surdus absens non possunt stipulari. l. i. ff. de
verb. oblig.

Melior est conditio possidentis. C. de rei ven. l. si. insti.
de interdic. §. comode. & ff. de verb. sig. l. si seruum.

Momentanea possessio dicitur que parti potest durare
penes possidentem: quia statim potest agi contra ipsum
iudicio possessorio, ff. de acqui. pos. l. non videtur.

Multum facit oculorum inspectio. l. satisq: in fi. ff. de in
ius vo. & ff. de acqui. pos. l. quod. §. si venditorem.

Mulier est auara. Na facilius se obligat q̄ alicui donet. l.
sed si ego in fi. ff. ad se. con. vel. & ibidem no. glo. q̄
genus mulierum est auarissimum in donando. C. de
do. ante nup. l. si a sponso. ff. de do. inter virum & vxor
rem. l. si stipulata in fi.

Mulier est sagatior. l. ii. §. feminas. C. de his qui ve. eta.
impe. & ibi no. glo. q̄ mala herba cito crecit.

Mulieres sunt loquaces. ff. de postu. l. i. §. sexum.

Mulieres sunt falie fragiles & corruptibiles. ff. de testa.
l. qui testamento. §. mulier: insti. de testa. §. testis.

Mulier minus audet q̄ masculus. C. ad. l. iul. ma. l. si. §.
ad filias.

Mulieres non possunt accusare nisi res ad eas pertineat.
l. sequi. C. qui accu. pos.

Mulieres non possunt postulare. l. i. §. sexum. ff. de postu.

Mulier non potest esse procurator. ff. de pecu. l. neq: femina.

Mulieres non possunt pro alio interuenire. l. i. ff. ad se.
co. velle. nisi i sex casib: positus in. l. i. i glo. ff. eo. titu.

Mulieres sunt remote ab omnibus officiis publicis vel
ciuilibus. ff. de re. iu. l. ii.

Mulier non potest esse iudex. l. cum pretor. §. non au
tem

tem. ff. de iudi.

Mulier non potest esse testis in testamento. ff. de testa.
l. in testamento. §. mulier.

Mulier debet prestare operas & ad illud officium deputatur. ff. de oper. lib. l. sicut.

Mulier in potestate sua liberos non habet: institui de adop. §. femine.

Mulier nullam discretionem habet. ff. de iu. l. cum pretor. §. non autem.

Maliciis hominum obuiandū est. ff. de rei ven. l. in sub.
alie. §. penul. vide omnino ornatum ad istam regulā
per Hypo. singulari suo. cxxvii.

Morte extinguit crimen. l. i. §. si re. vel accusa. mor. fu.

Minores. xxv. annis heredes scripti non tenentur vindicare mortem testatoris si testator ab aliquibus interfectus fuerit. l. minoribus. C. de his qui. vt indi. secus si maiores essent. xxv. an. quia tenerentur vindicare mortem testatoris: vt in ea. l. minoribus. §. q. si maiorum: & si vnus illorum qui interfecerūt testatorem fuerit accusatus & appelleret: tunc maiores heredes scripti tenentur defendere appellationem.

Maritus cōmittit leuociniū duobus modis. Primo quando vxorē suā vendit. C. de cōdi. ob tur. causam. l. mercale. Secūdo modo quando maritus vxorē condemnatam de adulterio habet: vel sciens eam adulteram retinet. ff. ad. l. iul. l. ii. §. i. & l. mariti. & C. eo. ti. l. ii.

Maiores. xliii. an. potest facere testamentum. ff. de test. l. qua etate: & insti. qui. cau. ma. non licet. §. cum ergo certus modus constitutus.

Mulier grauida excusatur si nō venit ad iudiciū, licet nō sit valitudine impedita. l. ii. §. si non ppter. ff. si qs cā.

Meretrix non est infamis: no. glo. ff. si quis a parētibus fuerit ma. l. panconius: quod intellige in infamia facti esse verum: secus in infamia iuris: vt ibi nota.

Flo. Lc.

G

Mutis surdus furiosus impubes non potest esse iudex,
ff. de iudi. l. cum pretor. §. non autem.

Mulieres non debent conueniri ob culpam maritorum,
l. ii. C. ne vxor pro ma.

Melius est nocentem dimittere quam innocentem puniri, ff.
de pe. l. absentem.

Melius est pauca caute agere quam multis interesse pe
riculose: in autem, de tabellio, circa medium, col. iiii.

Monachi licet dicantur oues, tamen quandoque dicuntur
lupi rapaces. No. gl. in epistola inter claras & in
illa parte redentes: ver. omnes vero sacerdotes super
verbo archimendrite. C. de sum. tri. & fi. ca.

Melius est pignori incumbere quam in personam agere,
insti. de fur. §. furti autem.

Melius est intacta iura seruare quam post causam vul
neratam remedium querere. C. in qui. cau. in inte. re
stitu. l. fi. & C. quando vnicuique licet si in. l. i. glo. in. c.
suscepimus de homi. Maria, in. c. sententia, q. xxiiii,
in fi. ne cle. vel mo.

Melius est delinquere in faciendo quam in omitiendo.
l. iul. §. i. ff. de actio. empti. & l. si sterilis. §. cum per
venditorem: eo. ti.

Mulier dānauit & saluauit: in autem, vt li. ma. & a. glo. fi.
Malum est peccare: dyabolicum perseuerare. No. glo.
C. qñ & quando iudex sen. fer. de. l. consentaneum.

Medium tenuere beati: in autem, de consul. in prin. col.
iiii. ff. de offi. pro consul. l. solent. §. fina. & institu. de
re. di. §. cum ex aliena. & institu. ex quib. cau. ma. non
licet, §. penul. glo. in. l. i. vers. labeo. ff. de aqua plu. ar.

Malum exemplum debet reprobare. l. obseruandum. ff.
de iudi. & ff. ad se. con. ma. l. i.

Multa impediunt contrahenda que non impediunt iam
contracta. ff. de his que sunt sui vel alie. iul. l. iiii. §. pa
tre furioso, adde tex. in. l. i. ff. de feriis contra de. l. no

dubium. C. de legi. & c. vides. x. dist.
Mala herba cito creascit: not. glos. C. de his que veni.
eta. impe. l. ii.

Manifesta probatione non indigent. l. si vero. §. i. ff.
qui satisda. cog. & ff. de ac. empt. l. exempto. in fi. pri
mi. Respon. & ff. de do. prelega. in fin. & C. de accus.
lea quidem.

Mulier non potest esse testis in testamēto. ff. qui testa.
fa. pos. l. qui testamentum.

Mater fa. dicitur que est note auctoritatis & honeste vi
uit in domo sua. ff. de li. exhi. l. iii. §. si. & ff. de his qui
sunt sui aut & c. l. nam ciuium.

Minor. xiiii. an. non potest testari. l. qua etate. ff. de his
qui testa. fa. pos.

Melior conditio domini per seruos fieri potest non de
terior. ff. de re. iu. l. melior.

Melius est habere actionem quam rem. ff. de reg. iur.
l. minus est.

Matrimonium est viri & mulieris coniunctio indiui
duam vite consuetudine retinens: insti. de pa. po. §. i.

Mulier que mortem filii vult persequi prius debet pro
bare se matrem. l. non ignorat. C. qui accu. non pos.

Maiores castitas requiritur in muliere q̄ in viro. C. ad
orsi. l. si qua illustri: i. auct. quomodo oportet epi. &
cle. & c. §. oportet: col. i.

Mors omnia soluit in auc. de nup. §. deinceps: col. iiii.

Miles non potest aliquem accusare nisi suam vel suo
rum iniuriam prosequatur. l. non prohibetur. C. qui
accu. non pos.

Miles non potest procurator. l. militem. C. de procur.

Miles magis scire debet arma quā leges. l. sancimus. §.
ex omnibus. C. de iur. delib.

Melius potest quis videre alienum errorem quā suum:
vt patet in ludo de schachis: nam melius videt qui

ibi assistit quam lutor. no. glo. l. error. in fin. glo. C. de
 iur. & fac. igno.
 Mandatum contra bonos mores non est obligatorium
 insti. man. §. illud quoq.
 Mandatum re integra sola reuocatione finiri potest
 insti. man. §. recte quoq.
 Mandatum debet esse gratuitum: insti. e. §. si. & l. i. §.
 mandatum. ff. eo.
 Milites non possunt esse aduocati: insti. de excep. §. pe.
 quia debent intendere vel vocare circa arma. C. de
 iu. deli. san. circa prin.
 Mulier transiens ad secundavota tria optima negligit:
 deum: defunctis memoria: & filiorum charitatem: in
 auc. de nup. §. nos autem iuramus: col. iiii.
 Minus tribuit qui nihil tribuit: no. insti. q. cum eo qui
 §. cū duas: & ff. de tribu. l. illud. §. si cuius dolo. & ar.
 de verbo. sig. l. minus: & l. verbum amplius.
 Minus peccat qui illicita docet q. qui adiscit. l. ii. C.
 de here.
 Mandatum suscipere liberum est: susceptum autem con
 sumandum est: insti. manda. §. pe.
 Milites dicuntur defensores nostri domini. l. ab hosti
 bus. C. de postli. reuer. & redem. ab hosti.
 Miles autem appellatur a militia. i. duritia: quam pro
 nobis sustinent. l. i. ff. de testa. mi. §. vlti.
 Mala electio est in culpa. l. item videndum. ff. de pe. he.
 & ff. de neg. ges. l. nam & seruus. §. si.
 Metus est inconstantis vel futuri periculi causa: mentis
 repidatio. l. i. §. metus. ff. q. me. cau.
 Multa privilegia dantur aduocatis. l. sancimus. C. de
 aduo. diuer. iudi.
 Morte nil certius est: nil vero incertius est eius hora. l.
 i. ff. de conditionibus & demon.
 Modus ita excedit in eo qd est amplius sicut in eo qd

est minus, c. custos, de officio custodis, l. i. di. qui in aliquo. xlv. di. disciplina, xli. dist. quisquis & ff. de pe. re spiciendū. C. de cu. & ex. re. si quis in fi. & de vi. & ho. cle. c. clericus, & sic media via tenenda est, unde ver sus, cum media semper gaudebam ludere forma Ma ior eni, mediis gratia rebus inest. & illud, inter verūq; vola. medio tutissimus ibis, & mediū tenuere beati. Melius est pauca idonee effundere q̄ multis inutilibus corda hominū pregruare. l. tāta. C. de vet. iur. enu. Melior conditio nra per seruos fieri potest deterior fie ri nō potest, l. seruus, C. de pac. l. melior. ff. de re. iur. Maturius mihi scribas rogo tex. in, l. miles. §. quidam, ff. de adulter.

Manus restrictio significat vnionem & signum pacis. c. fundamenta vbi glo. de elec. l. i. vi.

Mora sua cuiuslibet est nociua regula iur. h. vi.

Mutare consilium quis non potest in alterius detrimen tum eo. ti. & lib.

Melius ē nō soluere q̄ soluti repetere. l. iiii. ff. de cōpēsa.

Mulier incontinens est dedecus totius agnationis tex. est in, l. i. C. de sena. consul. clau. tol.

Mulier dum meretrix nō est inhonestum facit, si quid inhonesti faciat, sed quando meretrix est honestum facit quia ea que meretricis sunt facit. l. iiii. §. sed qd meretrici, ff. de con. ob tur. causam.

Mulier in quinquagesimo anno perdit fecunditatem. l.

si sterilis, §. i. ff. de ac. emp. contra de. l. si maior. C. de legit. here. vide Soci. consi. cxxvi. in prin. col. iiii. lib.

Mater multum amat filium. l. i. ff. de car. edic.

Mixtum sub simplici continetur. l. ii. in prin. ff. de ver. oblig. contra de. l. si ita quis. ff. de libe. & posthu.

Mandatum habēs ad petendum pecuniam videtur ha bere mandatum ad solutionē recipiendā. l. q̄ seruus & l. si seruus, ff. de solu. lason post Alex. in, l. filius i. ii.

col. C. de pac.

Magister nobilior sit per scholarem pater per filium, & preses per subiectos, in au. consi. que de dig. §. generaliter ubi glo. in ver. nobiliores, & honor est magistro habere optimos scholares gl. i phe. ff. §. accipite.
Meretrix dicitur illa que duos tantum admisit causa questus. l. palam. ff. de rit. nup. domi. Abb. in. c. cū de corem circa fi. de vi. & ho. cle.

Meretrix mater filiam meretricem exheredare non potest. l. in arenam ubi Bar. C. de inoffi. test.

Mutari dicitur testamentū ubi cūq; aliqd addit tex. in. l. idē ē. ff. de test. mili. ar. cōtra de. l. heredes. ff. de testa.

Multitudo onerosa nūc hēt honesti. c. cū sit de eta. & qli. in auc. de rese. §. i. col. ii. ptra de. c. extra sciētā. lxiii. dist. & c. prudētā de offi. delega. & l. fi. C. de fidei cō. ubi not. p ampliores hoies pfecta veritas reuelatur.

Melius ē si partē habere q̄ toto priuari insti. ad. l. falcī. §. ex diuerso.

Mens retenta nihil operatur. l. si repetendi. C. de cōdi. ob. l. si maiores. C. de transac.

Merū dicitur ab omni alia re separatū. l. q res. §. in Rome & ibi gl. ff. de solu. l. si sic ubi moder. post Ang. de leg. i. gl. in. §. i. in ver. amero. de diui. stipu. insti. p lasone in. l. stipulationū alie i prin. p illū tex. ff. de ver. oblig. Adde Pau. de ca. in. l. imperium. ff. de iur. om. iudi.

Matrimonium contrahens supponit se fortune sicut nauigans glo. i. in. c. nos nouimus. xvii. q. ii.

Malos mores infirmitas animi non excusat. l. i. C. si aduer. delic.

Mitius agitur cū lege q̄ cū eius ministro. l. & si post tres. ff. si quis cau. & l. cellus. ff. de arbi. contra de. l. si femina. ff. de arbi. & l. si tamen. §. pe. de compensa. de. l. si libertus. ff. de iure pa. ubi alienatio facta in fraudem hominis tenet, pro resolutione vide. d. Car. in cle.

cōstitutionem, §. in super in, i. q. de elec. per las. in. §.
 item si quis in fraudē in, ii. col. de actio. insti. & De
 cius format etiā perarū in. l. imaginaria. ff. de re. iur.
 Mala simpliciter sunt magis detestanda q̄ mala secon-
 dū quid. ff. de cōtrahen. emp. l. q̄ sepe. §. veneni mali.
 Mandatū intelligitur secundū q̄ dñs conlueuit manda-
 re. l. titianus. ff. q̄ cū eo. Bal. in rub. de pecu. in. iii. col.
 Monachus antiquitus habebat proprium gl. per tex.
 ibi in. l. si quis presbyter. C. de epi. & cle.
 Mille hominum species, & rerum discolor vsus velle su-
 um cuiq̄ est nec voto viuatur vno, persus est glo. in.
 l. Barbarius. ff. de offi. preto. gl. si.
 Mores boni potius & prius attendi debent q̄ diuitie &
 dignitates que non sunt ita sufficientes vt in. l. scire.
 §. cum reliquis. ff. de tuto. & cu. da. ab his.
 Mores posteriores derogant prioribus, Bal. in. l. si filia.
 ff. de inoffi. testa.
 Mors ē casus fortuitus. l. licet. C. de pac. l. interdū. ff. de
 iudi. l. ii. §. si eo tempore. ff. de admi. re. ad ciui. perti.
 Magis expresse credendū est testibus deponētibus & af-
 firmāribus q̄ illis qui non expresse affirmant iusta no-
 tata in. l. testium. C. de testi. cum simili.
 Magis credendū est testi deponenti de visu q̄ deponen-
 ti de auditu arg. eorū que no. in. l. testis. C. de testi. &
 in. c. cum causam el primo extra de testi. cum simili.
 Melius est esse popularem vnius nobilis ciuitatis q̄ no-
 bilē esse mediocris ciuitatis ita Bar. in. l. i. C. de alex.
 prima. lib. xi. p̄ illum tex. & illud dictum Bar. in. d. l. i.
 extollit Ludo. Ro. in repe. l. si vero. §. de viro in. xliii.
 fallen. ff. solu. mat.
 Multa promittunt causa necessitatis que alias nō pro-
 mitterent. c. si quis ppter de fur. cū multis simili. vt p̄
 las. in. l. i. in. xx. col. ff. de offi. eius cui man. est. iuris.
 Multius genus auarissimū est in donando. l. si a sponso.

C. de dona. ante nup. & ff. de dona. inter. vi. & vxo
l. si stipulata in fi.

Mendaciū nemini nocēs nō est punibile ita Bal. in. l. fi.
per illum tex. ff. q. cū fal. tuto. quia vt inquit Saly. in
auc. cōtra qui propriā col. iii. in prin. C. de nō nu. pe.
mendacium qd̄ alteri non nocet censetur nugatoris.

Magister debet esse humilis & benignus auditoribus, &
humiliter docere non cū austeritate & potentia vt
xlvj. di. habet hic. l. obseruandum. ff. de offi. presi. &
l. illicitas. §. ne potentiores cū no. eo. ti. & nimia seui-
tia p̄ceptoris culpe cōparat. ff. ad. l. agl. p̄ceptoris.

**Magis quis est laudandus in eo qd̄ acquirit ex sua vir-
tute & idustria q̄ in eo qd̄ naturaliter & ex successio-
ne sibi peruenit in quo nō oportet nos laudari neq̄
vituperari gl. no. est in. l. expressisset. ff. de capti.**

**Malus per penitentiā emendatus vlt̄erius malus non di-
citur. l. q̄ ita. ff. de edil. edic. & c. testimonio de testi.
& not. per. Io. An. in. c. semel malus de reg. iur. lib. vi.
quasi dicatur nouus homo renouatus. l. dist. c. ferris.**

**Misericordia ē rigori antepōnēda vt extra de sortileg.
c. ii. C. de iudi. placuit, & p̄ceptū misericordiē oibus
est cōmune vt. lxxxvi. di. vō satis. Et sentētia que mi-
sericordiā vetat fugienda est vt. l. di. ponderet. in fi.**

**Monachus qui non habet curam animarū non potest
date penitentiā alicui parrochiano etiā cum licētia
proprii sacerdotis. hoc enī pendet ex cura animarū.
Et ideo nulli sacerdoti hoc licet sine licētia proprii
Episcopi ita Archi. in. c. i. prope. prin. xvi. q. i.**

**Mulieres bone philosophis hodiernis possunt cōparari
qui rari sunt vt. l. sed & reprobari. ff. de excusa. tuto.
Magnificus dicitur rex, & magnificētia Epithetū est re-
gi cōueniens tex. est & ibi Abb. in. c. nouit de offi. leg.
& Io. An. in. c. grādī de sup. neg. prela. in. vi. Venetis
autē oēs dicunt magnifici q̄si oēs sint magnificiētes.**

Maius dignum trahit ad se minus dignum. C. quod in dubiis de conse. eccle. vel alta.

Merces felicitatis non acquiritur nisi per laborem virtutis, c. ieiunium circa principi. de conse. distin. v.

¶ De littera. N.

¶ Nobis inuitis res nostras alius detinere, nō debet. ff. so. ma. l. si filius, §. maritum in fi.

Nemo videtur dominus membrorum suorum, l. liber homo. ff. ad. l. acqui.

Nobilitas presumptio in iure est accipienda, l. merito. ff. p. socio. l. quintus. ff. de do. inter vi. & vxor. ff. de re. iu. l. semper in dubiis. Cōtra. ff. de le. ii. l. vñ ex familia. §. si.

Nemo potest esse iudex in sua causa. l. q. iurisdictioni. ff. de iurisd. di. om. iudi. & C. ne quis in sua causa iudicet: p. totū.

Nemo potest esse in sua causa, l. nullus. ff. de testi. & C. e. l. omnibus.

Nuptias nō cōcubitus: sed cōsensus facit. ff. de cōdi. & de monstra. l. cui fuerit: & ff. de regu. iur. l. nuptias.

Nemo de domo sua iustus extrahi debet. ff. de regu. iur. l. nemo conuocor. ff. de in ius voc. l. plerique intellige in civilibus secus in criminalibus: & hic tenet gl. per tex. in auc. vt nulli iud. §. quoniam. Nam domus tutissimum cuiusque refugium atque tabernaculum est & receptaculum. ff. de in ius vo. l. plerique.

Nemo rem suā emere potest siue sciat esse suā siue ignoret. l. sue rei. ff. de cōtrahen. emp. sed si ignorans emit, poterit repetere quod soluit: quia nulla fuit obligatio.

Necessitas non habet legē. l. vnica. ff. de offi. consul. & ff. de excu. tu. l. nō solū. §. si. ff. de offi. procōsul. l. aliquando: cum multis aliis. c. sicut nō alii de conse. di. i.

Necessitas officii aliquid excusat. l. quartum. ff. de in ius vo. ff. de his qui. vt indig. l. tutorem.

Nemo inuitus agere vel accusare cogitur. C. vt nemo inuitus & c. in rubro & nigro.

1113
Nemo ex alterius contractu obligatur. l. pe. in fi. C. ne
vxoꝝ pro ma. vel e contra.

Nemo ex consilio obligatur. ff. de pe. l. i. §. si vero suase/
ris: & ff. ma. l. fi & eni. l. fi. & isti. e. §. tua gfa iteruenit.
Nō nocet cogitatio nisi sequat effectus. l. i. in fi. ff. quod
quisq; iur. & ff. de pe. l. cogitatiois pena. Contra. C.
de fur. l. si quis: & C. de epis. & cleri. l. si quis nō dicam.

Non debet nocere alii qui inter alios actum est. l. nam &
postea in fi. ff. de iureiur.

Nec masculus nec femina per se sufficiens est ad propa/
gationem liberorum faciendam: in auten. de trien. &
se. §. & hec omnia in fi. colla. iii.

Nemo in necessitatibus liberalis extitit. ff. de adi. leg. l.
rem legatam in fi.

Non valet responsio que lege non pbatur. No. glo. in au/
ten. de trien. & se. §. consideramus: colla. iii. super ver
bo erubescimus.

Non potest videri defuisse habere qui nunq; habuit. l. nō
potest. ff. de re. iu.

Non debet ei succurri qui necessitatem sibi imponit. l. si
fideiussor. §. pe. ff. qui satisfda. cog. & ff. si quis: cau. l. ii.
§. si quis tamen: & ff. qui satisfda. cog. l. de die. §. si. &
C. de ac. & ob. l. sicut.

Negligētia vnus alteri nō debet nocere. ff. de euc. l. rem
hereditariam in fi. ff. de transac. l. i. in fi. ad fille. l. fi.

Non debet via aperiri maleficiis. ff. de carbo. edic. l. i. §.
sed & si quis. ff. de liberali causa. l. ordinata. ff. de li
tig. l. i. §. si inter.

Nemo ius sibi dicere debet. C. ne qs in sua causa ius nisi
di. in ru. & in nigro. ff. de iudi. l. iulianus. ff. de iurfdi.
om. iudi. l. qui iuri. & l. si qui in tantam. C. vnde vi. l.
extra. ff. q; me. cau. in fi. & ff. de ar. l. pe.

Nō debet discooperrī vnū altare vt alteri coopertat. c.
cū cām de pben. in atigs. l. assiduis. C. q; pot. & pig. ha.

Nemo alieno odio dēt p̄gruari, C. d. i. offi. test. l. figs. §. l.
 & C. d. pe. l. sancim⁷, & ē regula iur. l. vi. & d. si. c. nob.
 Non licet variare, l. si cui. ff. de serui, & ff. de aqua co. &
 est. l. fina.

Non est nouum vt lex quibuscumq; specialiter numeratis
 speciali verbo subiciat. l. si seruus seruus, ff. ad. l. acq.
 §. inquit in fi. & C. de sacro. ec. l. generaliter.

Non videtur petisse qui per exceptionem remouetur a
 petitione. ff. de reg. iur. l. non videtur.

Nihil est quod lumine clariore prefulgeat quam recta fi
 des in principe. C. de sum. trinitate & fide ca. episto/
 la inter claras in prin.

Nihil est tam studiosum in omnibus rebus quam legum
 auctoritas. C. de ve. iu. enucle. in prin.

Noia debēt eē cōsonātia rebus: iustit. de do. §. est & aliud.
 on sufficit abstinere a malo nisi fiat q̄ bonum est: in
 auc. de no. fide. for. circa medium col. x. & idem no. gl.
 ff. de iusti. & iu. l. iustitia. §. iuris. precepta: super ver/
 bo tribuere: & insti. e. §. super verbo suum, & in cle. cu
 pientes. §. i. de pen. & xxxii. q. v. c. de forma.

Nemini facere iniuriam qui suo iure vtitur. ff. de reg.
 iur. l. nullus.

Nō solent q̄ supabundāt viciare scripturas. ff. de re. iur. l.
 non solent. & l. vsuras. ff. de vsur. contra. ff. de re. iur. l.
 actus & insti. qui da. tu. possunt.

Nō pōt videri improbus q̄ ignorat quantū soluere debeat
 ff. de regu. iur. l. nō pōt videri. Cōcor. l. si residuū. C. de
 distrac. pig. & l. si testamento. ff. de condi. & de.

Non est indulgendum maliciis hominum. ff. de rei ven.
 l. in fundo alieno. §. penul.

Nemo p̄sumit iactare suū. ff. de pba. l. cū de indebito. §. i.

Non licet accusato de pari vel minori crimine reaccusa
 re. C. qui accu. non pos. l. neganda pendente cū prima
 actione nisi suam vel suorum iniuriam prosequatur.

Non vult heres esse qui hereditatem ad alium transferre
re voluit. ff. de re. iu. l. non vult.

Non debet actori licere quod pro eo nō permittitur. ff.
de reg. iu. l. non debet.

Nemo plus iuris ad alium transferre potest quam habet
ff. de re. iu. l. nemo plus.

Nō videt cōsentire qui errat. ff. de re. iur. l. non potest.

Nemo alieno nomine agere pōt. ff. de re. iu. l. nemo.

Nemo potest dolo carere vbi imperio magistratus non
obtemperat. ff. de re. iu. l. nemo potest.

Nihil dolo facit qui suum recipit. ff. de re. iur. l. nihil.

Nemo ex suo delicto meliorem suam conditionem face
re potest. ff. e. l. nemo.

Negans non tenetur probare. l. ii. ff. de proba.

Non omne qd licet honestū est. ff. de re. iur. l. non omne.

Nemo debet alteri per alterum iniqua conditio afferri
ff. e. l. non debet. C. de transac. l. transactio.

Nolenti agere non currit prescriptio. C. de inoffi. testa.
l. contra maiores.

Nemo inuitus cogitur suscipere procuratorium. l. inui
tus. C. de procu.

Non euadit quis penam delicti si mandato alterius fece
rit. C. de accu. l. non ideo.

Nemo potest hēre duas uxores. l. cū g. C. ad. l. iul. d. adul.

Non est licitum fideiussori emere rem debitoris p quo
fideiussit. l. fideiussor. C. de distrac. pig.

Nihil actum credimus dum aliquid est superagendū. l.
cum syllaniam in fi. C. de his qui. vt indig. vide lo.
de pla. per illum tex. in. l. cum procuratores. C. de me
tal. & metal. lib. xi.

Nemo compellitur ire ad iudiciū die feriato. ff. si quis
in ius vo. non ierit. l. ii. in fi. & C. de feriis. l. omnes.

Nemo debet interrogari de psciētia aliena. C. de accus. l. fi.

Non probat hoc esse quod ab hoc contingit ab esse. C.

de proba. l. neg. si naturales.

Nulli credi debet se habere mādatū principis nisi ostēderit litteras principis. l. vnica. C. de mandatis princip.

Nemo debet mutare consilium in alterius iniuriam. ff. de re. iu. l. nemo. C. de neg. ges. l. si.

Non videtur rem amittere cuius propria non fuit. ff. de re. iu. l. nō videt. ff. q. mo. vfu. amit. l. i. §. sed si ita demū.

Nemini debet abstrahi ius suum: insti. de his qui sunt sui &c. §. fin.

Negligētia cū negligētia cōpēsat. ff. de cōpen. l. si ambo: in prin. &c. pena pene. ff. de reg. iur. l. compar. §. fin.

Nemo ex suo dolo debet lucrari. l. non debet: in fin. ff. de dolo malo.

Nemo defensor in aliena re sine satisfatione: insti. de satisfida. §. si vero in personam.

Nemo debet esse negligens in suo officio. ff. de excus. tu. l. si duas. §. nemine: & ff. de adm. tu. l. cum plures. §. nūmum: & ff. de offi. presi. l. diuus marcus: in fi.

Negligentia omnia ledit: in autē. de questio. §. sed & plogricie: col. vi. & C. de colla. l. penul.

Non debent melioris conditionis esse male agente q̄ bene. ff. de noxa. ac. l. non solum. pro hoc gl. circa prin. glo. l. i. C. credi. euic. non te.

Nephas videtur esse nulla prefatione iudici rem exponere. ff. de ori. iuris. l. i.

Nephandum est aduocatos sine aliqua prefatione loqui. l. predicta. ff. eo.

Non videtur res reddita: que deterior facta redditur. l. iii. §. i. ff. commo.

Nō est stādū omnino p̄sumptioni: no. glo. in. l. res hereditarias. ff. de cri. expi. here. & C. res inter alios act. l. i.

Nova placent: no. in prohemio. ff. §. in secundo autē ano. super verbo: quia noua.

Nihil est quod nequeat actioni subici q̄ vera religio. C.

de sum. tri. & si. ca. epistola inter claras: circa prin.
Nihil debet esse superfluum in legibus: ar. in. l. si qñ. ff. de. l.
ii. adde tu tex. singularem in. l. i. ff. q me. cau.
Nemo debet esse nimis credulus. l. si. in prin. C. de accus.
l. i. §. i. ff. de eo p quē factum fuit quo minus. l. iiii. §. si
sic accepi. ff. de in rem ver. vide que dixi supra in ver.
Aliquis folio. ii.

Nolite inebriari vino. l. oē delictū per vinū. ff. de re mi.
Nolite iudicare & non iudicabimini: & illud qua mensu
ra mensi fueritis remitteretur vobis. no. glo. l. rem non
nouam. §. e. C. de iudi. super verbo iudicabuntur.

Nihil tā naturale quā vnūquodq; dissolui eo genere quo
ligatū ē. ff. d reg. iur. l. nihil. & ff. qñ li. ab emp. disc. l. i.
Nota reddēdo singula singulis. isti. de duo. reis. §. penul.
Non imputatur ei aliqd si nō facit quod si facere vellet nō
posset. no. glo. l. cū quidā. §. si pupillo. ff. v. fur. & l. pēo
cunie in fi. eo. ti. & ff. de atbi. in fin. C. de anna. excep.
l. i. in fi. ff. ad. l. iul. de adulte. l. si maritus in principi.

Noia & verba transposita idem significāt. l. pposterū. C.
de testa. & l. cū potest. §. si dei tue cōmitto. ff. de leg. ii.

Nil refert qd ex equipolentibus fiat. C. de insti. & substi
tu. l. si modo. & C. de dona. que sub modo. l. si. contra
de. l. cū pater. §. hereditatem. ff. de leg. ii. vide limita
tionem per Corse. in reperto. in ver. forme ad vnguē.

Non minor est virtus quā querere parta tueri. No. glo.
C. de no. cō. confir. super verbo posita.

Non faciunt molles ad fera bella manus. No. glo. de ex
cep. l. iiii. in fi. glo. & gl. in ver. posita. c. de no. co. cōfir.

Nihil magis bone fidei cōgruit quā id prestari quod in
ter contrahentes actum est. ff. de ac. emp. l. exempto.

Noxa caput sequitur insti. de noxa. §. omnes autem.
Nullus videt dolo facere q suo iure vtitur. l. qd & lex. §.
i. ff. de libe. ho. exi. l. suminū. §. i. ff. de dam. infec.

Nō videt vim facere q suo iure vtit. l. nōvī. ff. de regu. iu.

Nil dolosus doloso tenetur. ff. de dolo. l. si diuus secus ta
men si tibi feci damnum in vna re, tu mihi in alia: ga
ambo agimus. ff. de noxa. l. quedā. §. i. & ar. ff. de vi &
vi ar. l. colonus ē. tex. i. l. tutor. §. liberti. ff. de susp. tuto.
Nimia seuitia culpe assignat. l. pceptoz. ff. ad. l. acglia.
Nuda traditio nunq̄ transfert dominū. ff. de acqui. re.
do. l. nunq̄ hoc verum: nisi iusta causa precedat.

Nemo viuūt vt lupus vento. l. si. C. de ali. pu. l. preses & l.
si. in si. pro hoc glo. l. sed si lege. §. quod autē. ff. de pe/
ti. here. super verbo erogasset.

Nemo sine actione experit. l. quotiēs. §. itē si tēporali. ff.
de adm. tu. vide l. as. instit. de actio. in prin. col. xvi.

Natura coheret solo superficies. l. obligationū fere. §. pla/
cet. ff. de ac. & obli. cōtra de. l. posthum? ff. de ioff. test.

Nemo potest duobus dominis seruire: vt in tit. de eo qui
arata belli deposuit. c. i. & de feudo femine. c. i. col. x.
vbi dicitur: qui factus est miles dei desinit esse miles
seculi. Itē scriptū est: nemo deo militāt implicat se ne
gociis alienis. xxi. q. iii. c. apostolorū: & c. placuit: &
C. de epi. & cle. l. naturaliter. Contra hoc facit tex. in
l. duorum. ff. de ope. liber. vbi duobus eodem tēpore
potest quis seruire p solu. vide. d. Abb. in. c. ex litteris
in. vi. col. de proba.

Nam sequit̄ leuiter filia matris iter. Et sequit̄ leuius pa/
tris iter filius. Istud no. in. l. q si nolit. §. qui mancipia
ff. de edi. edic. & glo. est finalis decreti que hoc dicit.
Negocia grauiā debet q̄s p se tractare non p pcuratorē
C. de pcu. l. vlti. ar. c. si p debilitate de officio delega.
Nō esse & nō posse fieri paria sunt. l. multa in prin. ff. de
condi. & demon. l. naturalē in prin. ff. de acqui. re. do.
l. gallus. §. videndū. ff. de lib. & posthu. Alex. in. l. si con
stante. §. si vxor. ff. sol. mat.

Nō videtur posse fieri quod non potest fieri honeste. l.
nepos procuro. ff. de ver. signi.

IV
Nemo damnum facit nisi qui id fecit quod facere ius nō
habet. ff. de re. iur. eadem regula.

Nunq̃ actiones presertim penales de eadem. re concu-
rentes alia aliam consumit. ff. eo.

Nihil interest ipso iure quis actionem non habeat an p
exceptionem infirmetur regula iur. ff. ff. de dolo. l. ele-
ganter. §. seruus pas.

Non esse & non apparere paria sunt. l. in lege. ff. de con-
trahen. emp. l. cum res in prin. ff. deleg. primo.

Nō alienat q̃ duxat omittit possessionē. ff. de re. iur.
Non videri principem defuncto priuilegium concessisse
quod ei quem viuere estimabat cōcessit. ff. de re. iur.
l. Neratius.

Non est singulis concedēdum quod per magistratum pu-
blice posset fieri ne occasio sit maioris tumultus fa-
cienda regula iur. ff.

Nemo ideo obligatur quia recepturus est ab aliquo qd̃
prestiterit regula iur. ff. l. supra. §. apud feroem. ff. de
aqua plu. ar. contra. ff. de pecul. l. & ancillarum. §. si q̃
cū seruo. Itē ad. l. falci. si fundum. §. si ex tu.

Non videntur data que eo tempore quo dantur accipiē-
tis nō fiunt. ff. de re. iur. & ff. de ver. obli. l. vbi autem
§. si. ff. de ver. obli.

Nemo diu gaudet qui iudice vincit iniquo. l. in heredem
ff. de calum. in glo.

Nimis festinas marcelle. l. i. ff. de ex rei iudi.

Nullum crimen patitur is qui non prohibet cum prohi-
bere non potest regula iur.

Nulla intelligitur mora ibi fieri vbi nulla petitio est rei
gula. ff. ff. de ver. ob. l. si pupillus. Contra de. l. si pacto
quo. G. de pac. & l. nuda. C. de cōtrahen. & cōmi. stip.

Non videtur quisq̃ id capere quod ei necesse est alii rei
situerē regula. ff. l. si pars. §. si. ff. de in offi. test. l. tam
ei. ff. de leg. ii.

Nemo

Nemo qui condemnare non potest, absolueret potest regula iur. contra de l. si. ff. de iur. rup. testa.

Nullus pluribus defensionibus vti prohibet regula iur. in. vi. & C. de transac. interpositas.

Non prestat impedimentū, qđ de iure non sortitur esse etum regula. vi. & c. congregato de elec. & ff. de ver. ob. l. si dari stipulet, & ff. de op. leg. l. iii. & iii.

Nihil interest quod verbis dicatur vel signo indubitabili demonstrat. l. quoties. §. si quis nomē. ff. de here. insti. hoc limitat nisi sit data forma Corie. in reperi. to. in ver. forma ad vnguē.

Nihil consensui tam contrarium est, qui & bone fidei iudicia sustinet, qđ vis atq; metus, quē comprobare contra bonos mores est, regula iur.

Non capitur qui ius publicum sequitur, regula iur. con. cor. tex. in. l. non videtur. C. de integ. resti. & de m. no. l. verum. §. item non resti.

Non videtur consentire qui errat regula est iur. ff. con. cor. tex. in. l. si per errorē. ff. de iur. om. iudi. & l. ii. ff. de iudi. in prin. arg. tra. ff. ad. l. falc. l. i. §. si legatari.

Natura comparatum est vt homines sint faciles ad dis. sentiendum. l. item. §. principaliter. ff. de arbitris.

Non est in mora qui potest exceptiōe legitima se tueri regula iur. in. vi. & c. de quarta de prescrip.

Nō entis nulle sunt partes. l. ei. qđ insulā in. fi. si cer. pet.

Non posse quis dicit qđ nō pōt fieri absq; dispensatiōe, not. domi. per gl. pe. ibi in. c. grā de rescrip. in. vi. & dicit nō posse fieri illud qđ debet fieri p remediū extra

ordinarium, ita Inno. & ibi Abb. in. c. pastoralis vbi

Abb. in. fi. de cau. pos. & proprie. de quo per Decis in. c. ar. si clerici. §. de adulteris. in. v. col. de iudi. & alibi

dicatur qđ absq; dispensatiōe fieri nō potest. l. apud

Julianum. §. si. de leg. i. §. femine vbi Angel. insti. de

adop. de quo p Decis in. c. i. in. ii. col. de si. inst. Dy. in

Flo. Le.

H

regula semel Deo; & ibi moder. de reg. iur. in. vi. vide
Nac. in cle. sepe in. xiii. col. de ver. sig. vide etiam que
dicit. a. meus Ludouicus Gomeſius in singularibus
ſuis. ll. de fidei. lib. l. iiii.
Negatiua equi pollet affirmatiue. l. ſi quis codicillos &
ibi gl. C. de codicil.
Nunq̃ ex poſt facto creſcit preteriti delicti eſtimatio. l.
omnis. §. nunq̃. ff. de re. iur.
Non videtur perfecte cuiusq̃ lid eſſe quod ex cauſa affer
ri poteſt. l. omnes. §. non videtur. ff. de re. iur.
Non eſt ſine culpa qui rei, que ad ſe non pertinet ſe im
miſcet. c. non eſt de re. iur. lib. vi.
Non ſunt facienda mala vt inde veniant bona not. glo.
in. l. qui ſub pretextu. C. de ſac. ſan. ecclē. & in. c. ma
gna ne cle. vel no. cōtra de. c. dixit ſarra. xxxii. q. iiii.
Nomina verbalia important factum. l. conſilio in. ſi. ff.
de cur. iur. ex quo dicebat Iafon in. l. ſtipulationum
alie. §. ſtipulatio. q̃ ſtipulatio eſt facti, vide ibi.
Non refert an aliquid an prope illud facit. ff. de dolo. ex
ap. §. ſi quis. ad velle. tutor. §. cū quidā in. ſi. ad turpil.
l. i. §. ſi. contra. ff. de tutel. ſi filius de furtis. inciendo
de ſolu. ſi homo. §. ſi genere limita vt per Corſe. in re
pertorio in verbo forma ad vnguē.
Non eſt idem iuris de parte quo ad partem, & de toto
quo ad totū. ff. de ſerui. vr. predi. l. p. fundū. & l. cū de
indebito de proba. contra de admi. tuto. l. ſi duo. &
ff. de vſur. l. qui ſcit in prin.
Non quid eſt, ſed qd̃ eſſe creditur attendit. l. diuus. ff. de
offi. p̃ſi. & ff. de peti. here. ſi putas, alias ſi poſſeſſor.
Nutrix, mater, & auia equiparantur. l. i. §. cōſequens. ff.
ſuſpec. tuto.
Negatiua magis negat q̃ affirmatiua affirmat. l. ſi ruſi
cus. C. de teſt. mili. l. iiii. §. liber. de ſuſpe. tuto.
Natura huius copule, & eſt copulare diuerſa, c. ex parte

de referip. cum si.

Nō potest quis ex vnico actu iudicari bonus vel malus
vel industrius, in prohe. insti. §. cum ibi solertia,
& l. i. C. quib. & aduer. quos.

Nemo iniuria propria vindicare debet auctoritate pro-
pria. xxiii. q. iiii. inter querelas & .q. v. de occidēdis.
Notorium equipollet expresse in tenore libelli. But. in.
c. per tuas de sen. ex comu.

Nemo debet se opponere illi, a quo recipit beneficium.
xxii. q. v. de forma, & extra de postu. c. vlti. ff. de inof-
fi. testa. si pars in fi. §. hoc autem. viii. q. ii. illud.

Notoria iniusticia sententie etiam in ea non expressa
reddit eam iualidam. Abb. in c. inter ceteras de sen.
& re iudi. & Ludoui. in l. admonendi. x. col. ff. de iur-
reiu.

Naturale vitium est negligi quod communiter posside-
tur, vt si habere nihil qui non totum habeat arbitra-
tur de rebus suam quoq; partem corrumpi patitur, dñ
inuidet aliene, tex. in l. ii. C. quando & qui, quarta
pars debe. lib. x.

Nullum malum peius est q̃ christianos suis inuidere sa-
cerdotibus. c. sunt plurimi. vi. q. i. in fi.

Nemo potest sibi eam legem dicere a qua sibi recedere
non liceat. l. si quis in prin. ff. de lega. iiii.

Non est inspiciendum qđ fit, sed qđ fieri debet, ita ele-
gantissime dicebat Proculus iureconsultus in l. sed
licet. ff. de offi. presi. Non tam spectandum est quod
Rome factum est, q̃ quod fieri debeat.

Non potest dirui domus ad hoc vt fiat viridarium. Bar-
tholo. Cepola in tractatu de seruitu. tit. de horto,
per. lan. in totum. C. de edi. priua. & l. senatus. ff. de
contrahen. emp. & l. cetera. §. i. ff. de lega. i.

Nobiles p̃ maiori parte hodie supbi, & inimici pplarij,
gulosi, & luxuriosi plus q̃ populares, & nihil aliud

sciūt nisi comedere, bibere, & superbire, ita dicit Bal.
 in. l. per adoptione. ff. de adop. in prima lectura.
 Nobilitas stercus est nisi habeat virtutis concomitan-
 tiam. Hostien. in. c. venerabilis de preben. & dicit idē
 Hostien. in. c. tua, de consan. & affi. col. ii. q. qui super-
 bit de nobilitate, aut nobiliori sanguine, de nobilio-
 ri stercore intumescit.
 Nobilitas & scientia equiparantur quo ad promouen-
 dos, Barba. in. c. postulasti. de rescrip. col. ii. & idem
 Barba. in. c. accedens. ii. vt lite non contesta.
 Non deductum per malitiam in causa principali non
 potest deduci in causa appellationis gl. fi. in. c. inter
 monasterium de sen. & re. iudi. quam sequitur Hosti-
 To. And. Bur. & Abb.
 Narratio determinatur, a conclusione Fran. Areti. in. l.
 ait pretor la. ii. de iureiur. nume. xvii.
 Non enī loca: sed vita & mores sancti Deo faciūt sacer-
 dotē, vnde ex officio suscepto nō licet peccādi, sed
 necessitatē viuēdi se nouerit affecuti, ita rex. xl. dist.
 in fine prsu. tāto nēpe studio maiore omniūgena se vir-
 tute mōstrabilē debet pōtifex exhibere, q̄to si. deuiet
 plures suo exēplo pestum eunt. si enī papa sue & fra-
 terne salutis negligēs deprehenditur: inutilis & remis-
 sus in suis operibus, & insuper, a bono taciturnus in
 numerabiles populos catervatī secū ducit primo mā-
 cipio gehēne cū ipso plagis multis. in eternū vapula-
 tuos, ita rex. in. c. si papa ea. dist. Trahitur quippe
 vita pontificis imo & cuiuslibet prelati facile, a sub-
 ditis in exemplū. c. Magne. de vo. quia sunt vt signū
 ad sagittam positi. c. qualiter & quādo. ii. de accusa.
 Et facit qd vulgo dicitur. Regis ad exemplum totus
 componitur orbis, notat gl. in. c. ex merito. vi. q. i.
 Nihil vile ac sordidū in sacerdotis ore vel opere debet
 apparere, sed cū ea que agit, loquit, & cogitat corā

hoibus & iterni arbitri cōspectui oportet esse glōsa
 .c. oportet. versi. cauere eni. lxxxiii. dist. c. valetinia/
 nus paulo post pri. lxxiii. distin. & c. his igit. xxiii. dist.
 Necessitas excusat a perjurio. xxiii. q. viii. si nulla. c. bre
 ui de iure iu. & l. distin. presbyteros.

Necessitas legē non habet de consuetu. q̄to & de re. iur.
 qđ nō est, & de cōse. di. i. discipulos. & l. vni. ff. de offi.
 con. & l. nō solum cū vulga. §. si. ff. de excu. tuto.

Nō prestat impedimētū qđ de iure nō sortit esse & l. qđ
 pupille cū no. ff. qñ di. lega. ce. & l. ii. iii. & l. iiii. ff. de
 op. leg. c. illud. c. q̄ aūt de iu. patro. & c. bone de elec.

Non debemus recedere a regula iuris nisi quatenus res
 peritur exēptum. l. omnis diffinitio de reg. iur.

Nomina esse debent consequentia rebus vt in. §. est &
 aliud insti. de dona.

Nullum opus humanū semper durat, & mortalis labor
 nihil efficit immortale.

¶ De littera. O.

¶ Omne rarum carū in autenti. de consuli. §. i. col. iii.
 & ff. de legi. l. nam ad ea. melior tex. in. c. legimus.

Omnis creatura mouet ad beneficiū dū ei qui sibi bene
 facit. Not. glo. l. sed & si lege. §. cōsultuit. ff. de pe. here.

Omne promissum de iure debitum est. C. de suffra. l. vni
 ca. in Ru. & insti. de ver. obli. in prin. iuncta. l. i. ff. de
 pac. iuxta. l. non minorū. C. de trāsac. in. c. i. de dona.
 & l. nemo. ff. de in integ. resti. Quid enim magis fidei
 humane congruit q̄ seruare ea que placuit inter eos.
 q. d. nihil.

Omne qđ est nimium vertitur in vicī. No. gl. in autenti.
 vt deter. sit nu. circa prin. col. i. cum suis alleg.

Omne artificium per exercitium recipit incrementum.
 l. legatis seruis. §. ornatricibus. ff. de le. iii. C. de re mi
 li. l. milites lib. xii.

Omnes videntur facere qđ facit maior pars. ff. ad mu?

nici. l. qđ maior. ff. de reg. iur. l. aliud. §. i. ff. de pac. l.
 maiorem. C. de decurionibus. l. nominationum. lib. x.
 Omnia nō possunt simul memoria retineri. l. ii. §. si quid
 autem. C. de veteri iure enuclea.
 Omnia noua pulchritudine sunt decorata in phemio.
 ff. §. in secundo autem anno.
 Omnes scire debent quod non est suū hoc ad alios perti
 nere. l. si. C. vnde vi.
 Omnia sunt permīssa que p legē prohibita nō inueniun
 tur. l. necnon. §. sed quod egit. ff. ex qui. cau. ma. ff. de
 proba. l. ab ea: & ff. de testi. l. i. §. i. & ff. de pecu. l. mu
 tus. §. conqueritur. C. de relig. & sumpt. l. statuas.
 Omnis diffinitio i iure ci. periculosa est: parti enī est qđ
 subuerti nō possit. l. omnis diffinitio. ff. de reg. iur.
 Omnis sapientia a domino deo est: & omne datū opti
 mum & omne donū perfectū de sursum est descendens
 a patre luminum. No. glo. l. ii. ff. de leg.
 Omnis diffinitio est oratio substantiā cuiuscunq; signi
 ficās fm Boetiū. No. glo. l. ois diffinitio. ff. de reg. iur.
 Obsides sunt qui dati sunt a Roma. hostibus pro capti
 uis redimendis vel pro pace componenda. Nor. glo.
 l. obsides. ff. de testa.
 Obsides testari non possunt. l. obsides supra alle. nisi eis
 permittatur.
 Odiā sunt restringenda: fauorabilia amplianda sunt. l.
 cum quidam. ff. de libe. & posthu.
 Omnia morte soluitur. C. si reus vel accu. l. mor. fu. l. i.
 ii. & iiii. nisi in. vi. casibus exceptis vt lese maiestatis.
 Obligatio est mater actionis: inst. de ac. in prin. & ff. de
 procu. l. licet. §. ea obligatio.
 Omnes fructus iure soli non iure seminis percipiuntur.
 l. qui scit fundum. ff. de vsu.
 Omnia sunt hominum tenui pendētia filo. Et subito
 casu que valere ruunt. No. glo. l. si debitori superver

bo damnatum est. ff. de sud.

Omnia principis esse intelliguntur. C. de quadri. pres. l. si, in prin. Pro hoc facit. l. i. super verbo procurator meus. C. credi. eui. non debere.

Ordo scripture nō attrēdit. l. eo q̄ a mltis. C. si certū pe.

Omnia sunt mobilia: in autē, de non alie, aut permu. re. ec. §. vbi autem: col. ii.

Occasio malignādi est auferēda. l. ii. in fi. C. de indic. vi. rol. & insti. vi. bo. rap. §. sed nedum.

Ocium & voluptas arma sunt hostis antiqui. c. nisi cum pridem. §. verum de renuci.

Ordinamus. i. conferimus. c. si tibi absentī de preben. lib. vi. vbi Archi. & Cardi. Alex. in. c. episcop. xxiii. dist. per. c. super eo. de offi. deleg.

Originalis causa attrēdit nō illa que venit p accidēs. l. si quis nē causam. ff. si cer. pet. facit. l. ii. ff. de ori. iur. Bo. tex. i. l. qui id qd. ff. de dona. Pet. de Ancha. consi. cccxxxviii. in. i. col.

Omnis res a causa proxima denominari debet. l. quis quis. §. hec verba. ff. de vul. & pupil.

Omnino, tex. ē in. l. testator circa mediū. ff. de testa. tutel. vide Deciū i repeti. §. de adulteris de iudi. i. v. col.

Omnēs actiones que morte aut tēpore pereūt semel in cluse iudicio salue permanēt, regula iur. ff.

Obligatiōe principali cassata de rigore remanet accessoria. l. ii. C. de lui pig.

Offerri dicitur nō petēri. l. fidei cōmissa. §. si rē suam. ff. de leg. iii. c. littera in fi. extra de resti. spoli. in. c. interposita in prin. de appel. adde tex in. §. igitur in verbo obtulerit insti. de obli. que ex quasi contractu.

Omnis bona diffinitio debet conuerti cum diffinito est. bonus tex. vltra illos qui vulgariter allegantur in. l. quintus Murius. ff. de au. & ar. leg. & omnes partes diffinitionis debent predicari de suo diffinito. l.

H iii

questum in prin. ff. de fun. instruc.

Omnis status sub perpetuo motu consistit in auc. de nō alie. §. vt autem lex in glo. in auc. de nup. §. nuptias in verbo solubile.

Obligatio adheret ossibus nris sicut aia adheret corpori. ff. de pecul. l. quis ergo casus in gl. que alleg. cōcor. & imprimi i nos sicut character i aiam. l. iii. ff. p socio.

Opinio vnius cū egitate plus valet q̄ multorū sine equitate tex. ē in. l. q̄ dicit. §. si dos. ff. de ipen. in re do. fac. cōcor. tex. in. c. capellan² extra de fertis. & ē tex. not. in. l. i. §. sed neg. C. de vete. iu. enu. d̄ quo vide tex. in. l. si feruū. §. sequit vbi lason multa not. ff. de ver. obli.

Omne agēs agit propter finē. & finis est qui mouet agētem. l. si pater & l. cum apud. C. de here. insti. l. eam quam vbi Bal. C. de fideicō.

Officia publica sunt interdicta feminis propter honestatem. l. femine. ff. de reg. iur.

¶ De littera. P.

¶ Pater & filius eadem persona reputantur. C. de impu. & ali. substi. l. si. in fi. c. cōtradiciamus in fi. xxxv. q. iii. vide p̄ omnia istius regule omnino que adducit Hipo. de mar. in singulari suo ibi incip. pater.

Patris & filii testamētum pro vno habetur. ff. de vulga. & pup. substi. l. si. §. in secunda.

Pater filium suum in causa necessitatis potest viderē. l. ii. C. de paren. qui si. su. di.

Principium spectandū est. l. i. ff. de orig. iur. Nam dimidium facti qui bene cepit habet.

Precium loco rei succedit. l. si & rem. ff. de peti. here. sed speciale in peti. here.

Pacta que contra leges fiunt nullā vim habere possunt. l. pacta. C. de pac. & l. non dubium. C. de legi.

Priuatorum conuentio iuri publico non derogat. ff. de reg. iur. l. neq̄ pignus: in fi.

Per exteriora iudicantur interiora: insti. de re. di. §. pa
uonum: & ff. de edil. edic. l. si tamen. §. ii.

Paria delicta mutua cōpensatione tolluntur. ff. ne quis
eum qui voc. est in ius ex. l. ii. & ff. solu. ma. l. viro.

Precia rerum fm veritatē non ex affectione singulorū
vel vtilitate sunt estimāda. ff. ad. l. fal. l. precia & l. pre
cedenti. & ff. ad. l. acquil. l. si seruum meum.

Paupertas prodest. l. si quis ad declinādā. §. si nāt. C. de
epi. & cle. ff. de offi. pres. l. illicitas. §. si. Aliquādo non
excusat nec prodest. ff. de ritu nup. l. palam. §. non est.

Partus sequitur ventrem. l. partum. C. de rei ven.

Peius est male credere quā nullo modo credere. l. si ste
rilis. §. cum per venditorem. ff. de ac. emp. in glo.

Pene sūt molliēde & nō asperāde. l. iterptationē. ff. d pe.

Pena est mensura delicti. l. sancimus. ff. de penis.

Precium loco rei succedit. ff. que in frau. credi. ge. sunt. l.
quia debitorem: in fi. & ibidē no. glo. sic. ff. de rei ven.
l. iul. in prin. & de reg. iu. l. factum.

Punitur affectus licet non sequatur effectus. l. & genera
liter: in pri. ff. de calū. & l. si quis persuaserit. C. de fur
tis: & ff. de condi. ob turpem causam. l. si a seruo vide
supra in littera. A.

Publice rei interest dotes mulieribus obseruari. Cum
maxime sit necessarium dotatas esse feminas ad so
bolem procreandam. l. i. so. ma.

Preteritio feminarum pro exheredatione habetur. l. si
liam preteritam. ff. de inof. testa. & ibidem no. glo.

Pretextu periurii nō retractat causa. l. i. C. de re. credi.

Par parem cogere nō potest. l. iii. ff. de arb. C. de appel.
l. precipimus. §. penul. C. de legi. l. digna.

Plus semp debet valere pignus quā debitū: vnde dicitur
q̄ residuū debet reddere creditor d̄bitori quāto plus
pignora vēdidit. C. de iure do. impe. l. si. si autem.

Patientia pro consensu valet. ff. de excrci. l. i. §. magoum

& ff. nau. cau. sta. l. i. §. penul.
 Primavolūtas ad se trahit vltimā. ff. de le. li. l. si mihi. §. si.
 Plus valet qđ agit qđ qđ simulate cōcipit. C. plus valere
 qđ agit p ro. l. si donatiōis causa. C. de cōrah. emp.
 Per igraritudinē fili redigīt in patrē. C. de ingra. li. l. i.
 Presens stipulatio non trahitur ad futurū. No. glo. super
 verbo augeri. ff. de dam. infec. l. dāni. §. si his q viciāt.
 Pactū a iure cōi remotū nō est seruādū. l. iurisgen. §. si. in
 fi. ff. de pac. & iuramētū factū in civili pacto a iure cō
 muni remotū nō ē seruādū: vt in. e. l. & e. §. supra alle.
 Parciſ vicio naturali. ff. de dam. infec. l. flum. in. §. viciū.
 Pactū siue pactio est duorū pluriumue in idē consensus
 & placitum. ff. de pac. l. i. §. & est pactio.
 Plus vilis persona q nobilis ex equali delicto punitur. l.
 si criminis: & l. seruo. C. ad. l. iul. de vi pu. & ff. de in
 cen. ru. l. pedius. §. si.
 Plus punitur sepius delinquens vi. l. seruos. C. ad. l. iul. de
 vi pu. & C. de epi. audi. l. iiii. in fi.
 Pactū psonale nō trāsit ad heredē. l. si tibi. x. §. si qs pſci
 ſcat. ff. de pac. Et ideo si fecerim pactū creditorī meo
 ne a me petat s; ab herede heredi nō pderit exceptio
 qa est pactū psonale: vt. ff. de pac. l. iurisgē. §. pactioſi.
 Pigra mihi obligata locare possum. l. creditor. ff. de
 pigno.
 Pactum factum super futura hereditate non valet: nisi
 consenserit testator. l. fi. C. de pac.
 Pacta q ex interuallo sunt apposita in aliquo contractu
 non inesse videntur ipsi contractui. ff. de pac. l. iuris
 gē. §. si ex interuallo: immo ante q videantur inesse cō
 tractui oportet q sint in ingressū facta: vt in. e. l. §. itē
 marcel. in fi. §. aliquid est in. §. ea enim pacta.
 Precedente vno malo sequunt alia. ff. de rei vendi. ex dī
 uersa. §. i. & in auten. vt iudi. sine quoquo suf. §. consi
 deramus: col. ii. in glo. super verbo illicito.

Pretor ait pacta euabo. l. iuriscrictio. §. p. tor ait. ff. d. pac.
 Potentiori pares esse non possumus. ff. de ali. mu. iudi.
 cau. fac. l. iii. & ff. de arbi. l. nam magistratus. & ff. de
 aqua plu. ar. l. i. §. sed si vicinus &c.

Parum est ius in ciuitate esse nisi essent qui iura tueren-
 tur. l. ii. §. post originem. ff. de ori. iur. c. commissam & c.
 vbi periculum de elec. lib. vi.

Pacta sunt seruanda. ff. de actione. emp. l. ex empto.

Patria potestas est res inestimabilis. l. filius. §. si vulga-
 rem. ff. de leg. i.

Pater & filia non possunt coniungi per matrimonium in-
 sti. de nu. §. ergo non oēs. nec mater cū filio: vt in eo. §.

Per epistolam nullus fit heres vel coheres. l. epistola. ff.
 de pac. & C. de proba. l. non epistolis.

Pacta que dolo malo facta sunt non sunt seruanda. ff. de
 pac. l. iuriscrictio. §. dolo malo.

Puberes dicuntur illi qui sunt maiores. xlii. annis. Et ita
 accipiuntur insti. de nup. §. i.

Pacta que turpem causam continent non sunt seruanda.
 l. si vnus. §. pacta. ff. de pac.

Per negationem res efficitur dubia. C. qui ad liber. pro-
 cla. non li. l. ii. cum alleg. per glo.

Possessio dicitur quasi pedum positio. l. i. in princi. ff. de
 acquirend. a possessione.

Pretextu debiti restitutio commodati non probabilis
 ter recusat. l. si. C. de commo.

Procurator dicitur qui mandato domini negocia admi-
 nistrat aliena. l. i. ff. de procura.

Plus diuiti quā pauperi creditur: insti. de suspic. tu. §. si.
 in fi. & ff. de excu. tu. l. spadonem. §. si. & in autē. de tes-

tibus. §. sumus autem: & precipue. col. vii.

Prout quis delinquit ita debet puniri: quis plus delinquit
 plus punitur: & qui grauius delinquit grauius debet
 puniri: insti. de pu. iudi. §. item. l. luli. de vi. pu.

Pactū contra mores non est seruandū. C. de pact. l. si. §. secundum: & l. i. & illud non probandum. ff. de po. cōtra. ff. de pac. l. si vnus.
Pacta ex bona fide facta & a iure approbata debēt seruari. l. i. §. que depositis. in fi. ff. de po.
Precariū est qđ p̄cibus petētis vtendū conceditur tādū quādiū is qui concessit pat. tur. l. i. in prin. ff. de preca.
Precariū a commodato differt: nam commodatum datur ad certum vsum: vt patet per leges illius tituli. ff. commoda. & etiam differt in aliis causis enumeratis in glo. l. i. ff. de preca. & ibi vide.
Pupillus per acceptilationem liberari potest sine tutoris auctoritate. l. pupillum. ff. eodem.
Posthumus proprie dicitur qui nascitur post mortem patris. ff. de iniusto rup. & irri. testa. l. iiii. §. i.
Princeps legibus solutus est. l. princeps. ff. de legi.
Pretor reddere ius dicitur: etiam cum inique decernit. l. ius pondus. ff. de iusti. & iure.
Parcitur sponte consentienti. l. iiii. in fi. ff. de ali. iu. mu. causa fac. C. de is qui se. di. l. i. lib. x. & in auc. vt liti. iurāt. §. si quos auc. col. ix. & ff. d. mi. sed ex causa. §. ii. & C. de plus peti. l. i. ff. de iure iur. l. cum qui: & C. de nō nu. pecu. auc. contra impropriam. C. ad l. iuli. ma. §. si. l. penul. & ff. de pe. he. l. seq. & si lege. §. pe.
Pena est omnium delictorum coherctio. l. illud est. §. i. ff. de. verbo signi.
Probatio est rei dubie per augmenta ostensio. No. glo. super rubrica. C. de proba.
Probationes debēt esse luce clariores. C. de pbat. l. fina.
Plus facit grauitas & benigni mores quam facultates. ff. de tu. & cu. da. ab his. l. scire. oportet. §. penul. facit tex. in. l. si quis stipulatus sit in fi. ff. de ver. obli.
Plus negat negatio q̄ ponit affirmatio. C. de dona. l. si liussa. §. i.

Priora sunt iura ad absoluendū quā ad obligandū
ff. de ac. & ob. l. arrianis. ff. de re. iu. l. fauorabiliores.

Patientia habetur pro precepto. ff. de his qui no. in fa. l. liberorum. in fi.

Patientia habetur pro consensu. l. si fideiussor: in fi. C. manda. & ff. eo. ti. l. qui patitur.

Proximus est quem nemo sequitur. l. proximus. ff. de verbo. signi.

Princeps bona concedendo videtur etiam obligatiōes concedere. ff. de verb. signi. l. princeps.

Parcitur verecundie alicuius. ff. de dona. l. si patronus in prin. & i. respon. ff. de fur. l. penul.

Parcitur ignorantī & non scienti. ff. mandati. l. si fideius. for. & C. de euic. l. si fundum.

Parcitur alicui errorem suum corrigere. insti. de ac. §. si quis aliud.

Per sententiam non transfertur dominium: ar. insti. de excep. §. in his quoque: contra insti. de of. iu. §. cum ubi ex sententia transfertur dominium.

Pena vnus est multorum metus: insti. de excep. §. hodie autem in fi. & C. ad. l. iul. repe. l. i. in prin.

Per sententiam non tollitur obli. insti. de excep. §. item si in iudi.

Pro egentibus debet condi. seu corrigi. l. seu constitutio in auct. de non eligen. secundo nub. in prin. col. i. l. affiduus. C. qui po. in pig. ha.

Precium consistere debet in pecunia numerata insti. de emp. & ven. §. item precium.

Pater transiens ad secūda vota offendit filios primi matrimonii: in auct. de nup. §. venient autem col. iiii.

Princeps quamuis legibus sit solutus attamen fm leges viuere vult. l. digna vox. C. de leg.

Per inclinationem capitis non valet stipulatio nec per leuationem digiti. l. i. §. si quis ita. ff. de verb. ob.

Pignus à curatore furiosi datum valet si utilitate furiosi
exigente id fecerit. l. pignus. ff. de cura. furio.

Peruersa cōiunctio nō est seruanda: in autē. de test. li. §. i.

Pena illius qui trahit alium ad non suum iudicem est q̄
actor cadit a sua causa.

Pena autem rei qui permisit se conueniri corā non suo
iudice est q̄ si iteratur cōtra eī sententia valet in odiū
sui. C. de iurisd. om. iu. l. in criminali.

Parentes & liberos in infinitū dici. ff. de in ius. vo. l. si. ff.
de iuris. o. iu. l. si. §. id. §. in seruos. ff. de pe. l. si. §. gnali.

Par in parem non habet imperium nec minor in maiore
rem. ff. ad treb. l. ille a quo. §. tempestiūm: & ff. de ar.
l. nam magistratus.

Polipus est pūcis: polipus sedatio natis: not. glo. l. qui
clauum. ff. de edi. edic.

Porratur leuiter quod portat quisq; libenter. no. glo. ff.
de excu. tu. l. tria onera.

Pendo do penas dum pendeo suffero penas: not. glo. in
autē. ad hoc si administratio: in fine glo. C. de iu.

Particularis solutio non minima incommoda habet. l.
plane. ff. fami. hercisi.

Philosophi possunt allegari in causis: & etiam auctores
insti. de emp. & vendi. §. item precium. cum ibi no. in
glo. ff. de solu. l. si pater: & ff. de iud. l. proponebat. ff.
de sta. ho. l. septimo: sed certe opiniones eorum mul-
tociens reprobantur vt ibidem & ff. de re. di. l. in tan-
tum. §. si. & l. sed diui. & l. iiii.

Posthumus nō est in potestate patris. l. si. ff. de col. bo.

Plus est hominem veneno occidere quam gladio. l. i. ff.
de malef. & mathe.

Pena corporalis maior est quacūq; pecuniaria. ff. de
pe. l. in seruorum: in si.

Preses prouincie debet purgare prouinciam malis ho-
minibus. l. congruit. ff. de offi. presi.

Plus valet vnus prohibitio quam plurimū concessio. l.
per fundum. ff. de ser.

Patulus est puer minor. xlii. annis masculus: vel. xli. fe-
mina: ita exponit glo. l. fi. in prin. C. de infan. ex.

Peripurus punitus est. l. pe. in fi. C. de interdi. vidui.

Pluralis locutio habet resolui in duas singulares. l. falsa,
in fi. ff. de condi. & demon.

Per receptionem pignorum non renunciatur debito de
iure scripto. l. si pro mutua. C. si cer. pe. l. i. C. de pig.
& l. aduersus. C. de ac. & obli.

Pro fitro nemo debet mori: nec aliquod membrum ab-
scidi. in autenti. vt nulli iudi. li. habere loci obserua.
nisi & c. col. vi. §. pro furto. Contra de pa. iur. fir. §. si
quis. v. solidos.

Papa nō potest dispēare cōtra votum castitatis: q̄a nul-
lū inuenitur eque bonū cū quo posset fieri cōmutatio:
q̄a nihil est melius cōtinētia: q̄a virginitas replet pa-
radisum vt. xxxiii. q. i. c. nuptie: & i. q. iii. c. integritas:
& castitas sola est q̄ cū fiducia potest deo aias p̄senta
re vt in autenti. de leno. §. sancimus: col. iii.

Prōptū est leges legibus cōcordare. l. vnica. C. de inoff.
do. & no. in. §. si. in autē. de exhi. & intro. re. col. v.

Probationes non sunt augustae. l. qm̄ in fi. C. de here.

Presumitur quis ignorare nisi probetur scire. ff. de pro-
ba. l. verius: cū ibi no. Sed ar. contra. c. ti. l. cum de in/
debito. in fi. i. respon. & ibi no. in. c. ad audientiam no
fram glo. fi. extra de rescrip.

Privilegia rescripta & alia consimilia ad ea tantum ex-
tenduntur de quibus cogitatum est. ff. de pac. tres fra-
tres. ff. de transac. cum aquiliana: & ita intentio man-
dantis consideranda est extra de resli. spo. audita: &
de preben. cum causam & ca. vlti. & c. super eo de
offi. delega.

Publice interest vt dignitas tū ordo seruetur & non igno-

bilis immisceatur cum nobili tex. in. l. i. §. sed & si ser-
uus. ff. de ven. in spi.
Patrem a filio regi indecorum est, l. is qui in ea. ff. de tu.
& cu. da. ab his.
Pugna pro patria Cato. & l. veluti. ff. de iusti. & iu.
Pactum expressum tollit pignus non tacitum gl. in. l. si
tibi. §. de pignore gl. i. ff. de pac.
Prefatio non declarat actum precedentem, l. ita stipu-
latus. ff. de ver. ob. & m. casum Iaso, in. d. l. contra de l.
titio eo. ti. §. pe.
Pars vna declarat aliam, l. qui filiabus in prin. ff. de leg.
i. l. verum de peti. here. l. i. ff. de re. du. Decius in c. i.
col. viii. de proba.
Papa est successor Moyse gl. in. c. causam que el. ii. qui fi-
lii sunt legi. in ver. ad regem.
Promittere vel soluere paria sunt, l. si. C. ad. l. falci. facie
tex. vbi Deci, in. c. veniens el. i. de testi. & l. si. ff. ad fil-
la. l. quis. §. interdum. ff. ad velle.
Principalis annullato propter aliquem fauorem non ab-
nullatur accessorium, Alex. consi. lix, viso instrumen-
to in. v. volu.
Porticus pars domus est, l. cetera. §. hec senatus. ff. de le.
i. vide tex. in. c. solennitates el. ii. de conse. di. i.
Pretor bonorum possessorem heredis loco in omni casu
habet, l. pretor. ff. de re. iur.
Perfectum non dicitur quando aliquid deficit, l. libroru
§. quid ergo. ff. de leg. iii.
Pro facto habetur quod in fieri est, l. cum vxori & l. li-
gne. §. ego autem. ff. de leg. iiii.
Prius tollitur per posterius, & si posterius sit inualidum
qñ ab eodem sunt facta, l. fundum. §. si. ff. de fun. instr.
Presens intelligitur qui in studio est, l. seie. §. pamphile
ff. de fun. instr. l. quesitum. ff. de leg. iii.
Prohibito matrimonio prohibentur sponsalia, l. oratio. ff.
de spon.

de spon. quod est verū quando prohibitio habet per
petuā causam phibitionis secus si tēporalē. l. solet. ff.
de his qui no. in fa. vbi licet mulier matrimoniu cōtra
here. non possit infra annū luctus. l. i. & ii. C. de secū.
nupt. tamen infra illud tēpus bene potest desponsa
ri: vt dicit tex. in. d. l. solet. & vide aliū tex. in. l. si quis
officiū & in. l. si quis tutor. §. quis. ff. de rit. nup.

Preiudicatur aliquis vbi eius volūtas impeditur. §. huic
autem & §. preterea el. ii. insti. de acti.

Punitur satis aliquis si ruborem vel laborem patitur. c.
cum dilecti de accu.

Patria potestas est inextimabilis. l. filiūssa. §. secundum
vulgatē de leg. i.

Predo ppter culpā nō tenetur ea simpliciter dicit tex.
in. l. & nō tū. §. veniunt. ff. de peti. here.

Presumit minime pro sentētia iudicis cui de nocte tra
ditus fuit pcessus & de mane iudicat: ita nec pro de
creto qā presumunt facta sine causē cognitione ita
Bar. in. l. prolata. C. de sen. Hiero. Buti. in. l. sciendum
ff. de ver. ob. & de. ii. p Pet. de Ancha. confi. lxxxii. in
cip. vñs diligenter narratis: & actitatis.

Populo q placet displicet deo. qā populus ē docēdus &
non sequendus Bal. in. c. ii. de elec.

Patria nobilis eius filiis redundat ad gloriā tex. in. l. si
quis. C. de natu. libe.

Pactū instituo te si alas me senē videtur q valet ar. in. l.
si quis ita heredē & l. si quis ita institutus. ff. de cōdi.
insti. Hiero. Buti. in. l. licet. C. de pac.

Prohibitū in iudicio & extra iudiciū phibitū esse videt
tex. in. l. qui testator. §. cum qui. ff. de testa.

Paria sunt promittere & soluere. l. si. ff. ad sille. & l. si. C.
ad l. falci.

Preces principis habentur p iussu gl. in. l. i. ff. q iussu Fe
li. in. c. si pro debilitate in. ii. col. de offi. deleg.

Flo. Le.

I

Principiis ignoratis ignorari oportet: & ea que post prin-
cipia sunt in auc. de non alie. §. si minus. Dy. in regula
nullus pluribus in. l. iii. col. de re. in. in. vi. c. cum Pau-
lus. f. q. i.

Paria sunt legem non esse & esse sed obscuram. l. de eta-
te. §. nihil. ff. de interro. actio.

Paria nō sunt aliquid esse expressum & haberi p expres-
so. l. licet. ff. in qui. cau. pig. ta. contrahan.

Promissa de iure sunt debita. l. nemo. ff. de in integ. re.
facit. c. i. de dona.

Proprium dicitur quod alicui non cōmunicatur tex. in
l. iii. & ibi Bar. ff. de adop.

Posse non dicimur que facta sunt contra famam & ve-
recundiam. l. filius. ff. de condi. insti. l. ason in. l. si stipu-
ler vt id fiat. ff. de ver. oblig.

Potentius operatur natura subiecta materie q̄ nomi-
nis proprii expressio. c. i. de transla. facit. l. si seruus cō-
munis. ff. de stip. ser.

Per cōiecturas probat aliquis facturus qa nō pōt demō-
stratiue pbari gl. in. l. apud celsum. ff. de excep. doli. p
doc. in. c. i. & c. causam matrimonii de offi. deleg.

Pecunia non debet esse sterilis. l. quid ergo. §. vsuras. ff.
de cont. tutel.

Pro possessore habetur qui dolo desiit possidere. c. qui
posse. de re. iur. lib. vi.

Procurator infamis potest esse de iure ciuili. §. si. insti.
de excep. no. Abb. in. c. post cessionem de proba. secus
de iure cano. vt in. c. imperator vbi gl. de iu. calum.

Paria sunt non habere maritum vel habere inutilem. c.
ii. de transla. prela. vide Abb. in. c. bone el. i. in. l. iii. not.
& est tex. sing. in. l. si. C. de plagi. vide Alex. cōfi. ciiti.
in primo volu.

1 Pena corporalis minima maior est quacungq; pecunia-
ria. l. in seruorum. ff. de pen.

Pactum contra naturam contractus vestitur. l. si conueni-
rit. ff. de rescin. ven. quæ dicit mirabile gl. in l. quoties.
§. si colonus. ff. de usufruc. facit. l. ii. ff. de here. & ac. vñ.
immo etiam vestitur contra bonam fidem tex. est no-
tabilis in l. lucius. ff. de positi. & hoc est contra comu-
nem ita Hiero. Buti. in l. in bonæ fidei. C. de pac.

Presumitur modo esse ex eo quod olim fuit. c. in parochia
xvi. q. i. & l. partum. C. de rei ven. & l. penul. ff. de sta.
ho. & l. ex eo. ff. de edil. edic.

Propositum in mente retentum nihil operatur. l. si repe-
tendi. C. de con. ob causam.

Princeps peccaret si coram eo admitteret illam exceptionem
opponi. s. quod ex pacto nudo non detur actio: ita Anto.
de But. in c. qui in ecclesiarum de consti. & dicit singulare
Alex. in l. iuris gen. §. sed cum nulla. ff. de pac.

Prohibetur vnum iustum propter aliud iniustum. xii. q. i. ha-
bebat. xxi. dist. denique. ff. de rei ven. officiu. ff. de dam.
insec. si finita. §. ex hoc edicto.

Prinipale illud dicitur ad quod principalis intentio ten-
dit Bar. in prima consti. C.

Paria sunt quod quid oblique fiat vel directe. l. iii. §. in rem
ff. de in rem verso: contra de l. quedam. ff. de acqui. re.
do. l. tutor rerum. ff. de admi. tuto.

Pirate quos vulgus corsaros appellat possunt impune
occidi & derobari: ita dicit Ioan. de Ana. in c. ii. in. ii.
col. super gl. ii. de homici. & tales quolibet anno in ce-
na domini excommunicantur: ut tradit idem Ioan. de
ana. in c. iii. in. ii. col. de raptu.

Patria sua cuiuslibet dulcissima est. l. qui habebat & ibi gl. de le.
iii. tenet. Io. an. in c. quod alicui in. l. col. de reg. iur. i mer-
curia. & hoc siue sit magna siue parua ut dicit And.
de iser. in §. si vero in. i. col. de feu. guardie.

Prohibitus vendere phibetur pignoralare: ut dicit Bar.
in l. qui habebat. ff. de leg. iii.

Prohibet habetibus dignitatē exercitium artis notarie
tāq̃ vilissime. l. vniuersis. C. de decu. li. x. & ibi Bar. in
uenit cōtra aduocatos exercētes hmōi artē qđ dicit̃
sequitur Decius in. c. ex litteris col. pe. de proba.

Pater & filius censentur copulati iure diuino ita Bal. in
l. cū in adoptiis in. ii. col. ver. ibi cū enim. C. d' adop.
& ideo melior amicus dicit̃ pater q̃ quilibet alius: vt
dicit Bal. in. c. p. tuas de pba. Et ideo de alio plus cōfi
dere nō debet q̃ de patre. l. quidā cū filium. ff. de here.
insti. tradit las. in. l. i. col. fi. C. de colla.

Presumit q̃s bonus vel malus ratiōe patris vel patrie gl.
in aut. de referē. in fi. col. ii. & l. q̃s. §. filii vero. C. ad
l. iul. maie. & l. q̃ si nolit. §. mancipia. ff. de edil. edic.
vbi dicit gl. sepe solet filius similis esse patri. & Ar
bor mala non potest bonos fructus facere.

Pater cogitur officio iudicis alere filios pro modo fa
cultatum non valentes se ex sua arte alere. l. si quis a
liberis. §. si filius. ff. de libe. agno. etiam si sint natura
les tantum.

Pater nō tenetur alere filiū quādo est opifex. & ex eius
officio potest se alere: vt not. in. §. si filius in. l. si q̃s a li
beris de libe. agno. q̃a tunc potest ei dici a patre: qui
non laborat non manducet. vt dicit gl. in. l. quāuis. ff.
de dam. infec.

Populū faciūt decē homines: & duo faciunt cōgregatio
nē. & tres faciūt collegiū. & decē aut qundecim faciunt
turbā gl. in. c. i. de elec. & tot hoies gētem faciūt quot
populum fm Bar. in. l. pretor. ii. ff. vi. bo. rap.

Palam factum dicitur quod fit etiam ab vno coram ali
quibus gl. in. l. i. C. de in inte. resti. mi. & in. c. bīdium
§. palam. ii. q. vi.

Prelatus q̃ suā vtilitatē vtilitati ecclesie p̃ponit quādo
agitur de acquirendo excusat. ita sentit gl. i. in fi. in. c.
scias fratres. vii. q. i. cum qua transit Archi.

Papa qui notorie mundum scandalizat potest deponi
gl.in.c.si Papa.xl,dist.

Prescriptio non interruptitur per sequestum. Car.in
cle.i.xviii.q.de seque.pof.& fruc.

Pestis equiparatur hostilitati But.in.c.cum dilecti de
dolo & contu.

Prescriptio non currit illi qui si ageret exceptione res
pelleretur. Pe.de Ancha.conf.v.pro parte nobilis vl
tra medium.

Papa si dicat agatis gratias nomine nro talibus homi
nibus pro bene meritis erga nos illi possunt effici exē
pri ab ordinario. Ang.in.l.Paulus. §. Paulus. ff.de fi
deicō.lib.pillū tex.aureum vbi si testator mādāt agi
gras seruo suo benemerito debet effici liber.

Principio malo inchoata non conualescunt, quis ad effi
calum deueniant a quo veste possent incipi. vt. vii. q.
i. Episcopum. extra de elec. auditis. auc. vt iudi. sine
quoquo ius. §. cogitatio col. ii.

Princeps non potest supplere defectum iuris naturalis.
Hosii.in.c.i.de transac.

Princeps ex potestate absoluta confirmare potest sen
tentiam nullam. Bal.in.l.rescripta. iiii. col. C. de pre
ce. impe. offe.

Prelatus q cōsuevit bene administrare presumitur con
uertisse in utilitatem ecclesie. Bal.in.c.cum causa. de
sen. & re iudi.

Priuatio p̄supponit habitum. c. ad dissoluendū extra de
despon. impu. l. decem. ff. de ver. obli.

Princeps ius diuinū tollere nō potest. c. cum inferior de
maio. & obe. c. sunt quidem. xxv. q. i. notatur in. c. que
in ecclesiarum de consti. cum simi.

Per solas nuptias cōseruat elegans genus humanū in au
ctetico d̄ nuptiis i pri. vbi d̄ q nuptie p̄stāt immortal
tatē hūano gñeri: ad hoc ē facit tex. i. l. i. ff. solu. mat.

Prefatio legis demonstrat finalem intentionem condentis. l. regulas. §. licet ibi nutum constitutionis demonstrat: de iur. & fac. igno.

Propter diuersa phantasmata generantur in nobis diuerse intellectiones: fm philosophum: iiii. de anima. glo. in. l. de tutela. C. de in integrū restitū. minorū. & ibi Bal. & And. sic. i. c. qd clericis de fo. cōpe. col. xxi.

Presbyteri loco leuitarum successerunt vt est tex. in. c. clerici. xxi. distin. §. presbyter.

Plus valet vmbra senis q̄ gladius siue eloquentia iunioris fm Bal. in. c. i. extra de renūcia. ad quod satis accedere videt quod de Marco Castricio refert Valerius lib. vi. tit. de libere dictis aut factis: q̄ Carbone cōsule sibi dicere multos se hēre gladios rōdit: & ego annos.

Plus sapientie maturitas q̄ corporis canicies consideranda est. c. quisquis: & c. sequen. lxxxiii. distin. & in c. vilissimus. i. q. i.

Pater est melior amicus q̄ habeat filius: immo tanta est dilectio patris erga filium q̄ magis terretur in filio q̄ in seipso. Bal. in. c. per tuas de probatio.

Princeps de plenitudine potestatis legitimare potest etiam in preiudiciū eorū quibus est ius quesitū in spe. etiam ipsis non requisitis. Alexan. consi. ccxxviii. incipiente visis codicillis. But. in. c. p̄ venerabilem. xxi. col. ver. scđo requiritur. & ver. sequen. q̄ fil. sint legi.

Papa potest supplere in facto quīs non petitus a parte. But. in. c. vestra. xxxvi. col. de coha. cle. & mulie.

Princeps iudicare potest fm conscientiam omīssis actiōtatis: nō sic inferiores. Bar. in. l. i. C. vt q̄ defunt aduo.

Papa recusari non potest vt suspectus Abb. post Hosti. in. c. querelam de elec.

Pacta contra bonos mores inita dicuntur ipso iure nulla. Franciscus de Aretio in. l. maritum. §. eleganter. ff. solu. matri

Paria sunt aliquid non dici: vel oblitere dici, Fran, Are
ti. in. l. qui ex pluribus. ff. de ver. obli.

Probatio a coniunctis valida est in iure. ff. de nego. ges.
l. at qui nam. l. iiii. dist. deniq.

Peccatum mortale est occultare veritatē, xi. q. iiii. quis
quis. & extra de cri. fal. c. i.

Prelatus conditionem ecclesie deteriore facere nō po
test, extra de dona. fraternitatem.

¶ De littera. Q.

¶ Qui male agit odit lucem. ff. de ven. inspi. l. i. §. tria
luminaria: in glo. No. etiam glo. C. de dona. l. dona
tor: super verbo occulte: & C. de contrahen. emp. l.
ipse: & iob. iiii. c.

Qui semel malus semper presumitur malus. l. si cui. §. his
dem. ff. de accu. & l. ii. ff. de sena. cum ibi no.

Qui semel bonus semper presumitur bonus. ff. de re mi
li. l. non omnes. §. barbaris.

Qui semel pauper semper presumitur pauper. l. non est
ff. de proba.

Qui semel diues semper presumitur diues. ff. de proba. l.
ex persona.

Qui semel dominus semper presumitur dominus. l. siue
possideris. C. de proba.

Qui per alium facit per seipsum facere videtur. l. si per
alium. ff. ne quis eum qui in ius voca. est vi. exi. & l. si
quis id. §. pe. ff. de iuris. om. iu. & l. i. ff. de eo quod fa
ciunt erit: & l. liber homo. ff. ad. l. acquil. & l. i. §. de te
cisse. ff. de vi & vi ar. & l. eos. in fi. C. de vsuris: & in
fi. de re. di. §. nihil autem: & an hoc pcedat proprie
vide remissive Ange. in. §. igitur in prohe. ff. & Bar.
singulariter in. l. sed & si vnus. §. si seruus. ff. de in iu.

Qui certus est certiorari nō debet. l. i. in fi. ff. de ac. emp.
& vendi. & c. cum qui. ff. de re. iur. li. vi.

Qui tacet cōsentire videt. l. in adoptiōibus. C. de adop.
ff. so. ma. l. ii. §. volūtate: in aut. qui. mo. na. ef. iui. §. ge
neraliter. l. Aristo. ff. qres. pig. ob. non possunt & l. ii.
C. de acq. posses. Gōtra. ff. de pcur. l. filius. §. inuitus:
& ff. de fur. l. qui vas. §. vetare: & ff. mā. l. qui patitur.
Qui occasionem damni dat: damnum dedisse videtur.
ff. ad. l. acqui. l. qui occidit. §. penul.
Qui prior est tempore potior est iure. C. qui po. in pig.
ha. l. si fundum: & l. si generaliter: & l. ii. cum rem: &
l. licet: & l. diuersis temporibus,
Qui se ingerit p suspecto habet. l. qui oia. ff. de procu.
Qui de vno dicit de reliquo negare videtur. l. cum pre
tor. ff. de iu.
Qui de vno negat de alio concedere videtur. l. si mari
tus: in fine de procu. eo. c. nonne.
Qui accusare volunt probationes habere debent. l. qui
accusare. C. de edendo.
Qui parum studet parum proficit: no. gl. C. de proposi
tis sacro scrini. l. vnicuiq: libro. xii.
Qui vadit plane, vadit sane, insti. de iusti. & iur. §. his,
Qui prior appellat prior agat. l. qui prior. ff. de iudi.
Qñ duo sunt cōrratia ad positionē vnus sequitur destru
ctio alterius. ff. de procura. l. pomponius. §. sed & is.
Qui sibiipñ non parcat aliis parcere non presumitur. l.
omne delictum. §. qui se vulnerauit. ff. de re. mili.
Quando duo sunt necessaria interueniens non sufficit
ff. de diuor. l. penul. in glo.
Quod primum est aliud ante se habere nō potest: in p/
hemio. ff. §. in reliqua.
Qd legitime factum est penā nō meretur. C. ad. l. iul. de
adul. l. grachus. Itē quod p me possum p aliū possum.
Quod ab initio non valet tractu temporis non potest
cōualescere. ff. d. reg. iu. l. quod ab initio: & ff. de pac
l. si tibi. x. §. si pactus,

Que bis in menſe purgatur ſana non eſt, l. que bis, ff. de
edil. edic.

Qui iniuſte litem mouet ad expenſas tenetur, l. omnes
in fi, C. de epi. & cle. & C. de iudi. l. pperādū, §. ſi vero.

Qui patitur quod poteſt prohibere: ipſe facere vñ, ff.
de nora. l. ii. & ff. de his qui no. in ſa. l. liberorum. C.
de ſac. ſan. eccle. l. iubemus, §. iconomus: & ff. de iure
patro. l. adigere in prin.

Quid eligit vñum ex contrariis alii renſciare videtur,
ff. de inoffi. teſta. l. Modo.

Qui puſtulat teſtes eis debet dare ſumptus competen-
tes, C. de teſtibus, l. quoniam.

Quādo plus ſit quā fieri debet: videtur etiā ipſum fieri
quā faciendū eſt, ff. quē ad, ſer. amit. l. ſi is cui via actus
& ff. de re iu. l. ſi ſe, §. ſed pi, ff. de ſta. ho. l. nō ſūt liberi.

Quicquid fili uſſa. acquirit patri acquirit: cum tamē ſit
potēſtate patris: inſti. per quas per no. ac. in prin. &
ff. de acquiren. poſſeſ. l. qui ſeruo.

Quōd tibi non vis fieri, aliis non feceris: no. glo. inſt. de
iuſti. & iure, §. iuris precepta: ſuper verbo: alterū non
ledere: & ff. e. l. iuſticia: & §. ſuper eo. verbo & in de
cretis in prin. ff. quod quiſq; iu. in prin.

Quod per me nō ſtat mihi nō debet imputari, l. ſi ideo
C. de his qui, vt indig. l. ſi poſt diē, §. ſed ſi ita, ff. quan-
do dies leg. ce.

Quod per me ſtat mihi imputari debet, ff. de cōtrahen-
emp. l. hec venditio, §. i. vide laſ. in, §. item ſi quis in
v. col. de actio.

Qui in vno grauatur in alio releuari debet, l. cū qui, ff.
de iureiur. & C. de nō nu. pe. auc. contra qui propriū.

Quod non valet vt ago, nō valet vt valere poteſt, l. i. §.
eum, ff. de conſti. pec. & C. de latina libertate tol. l. i.

Quod principi placuit legis habet vigorem inſti. de iu-
re na. §. ſed quod principi.

XIX
Qui negat nō tenet pbare. l. ii. ff. de pb. & l. actor. C. e.
Qui simulat verbis nec corde est fidus amicus, Tu quoq
fac simile sic ars deluditur arte: no. glo. in auten. de
exhi. & intro. re. §. illud quoq: colla. v. super verbo
arte.

Qui binas lepores vna sectabitur hora. Vno quādoq:
quandoq: carebit vtroq. No. gl. l. nemo. la. iii. C. de
asseffo. super verbo in vtrumq: festinat.

Que de nouo emergūt nouo indiget auxilio. l. de etate.
§. ex causa. ff. de interro. ac. & ff. rei iudi. l. si iure. ff. de
inoffi. testa. l. iure decedens. & ff. de feriis. l. oratiōe.
C. si sepius in inte. potest resti. l. q̄q. & l. i. ff. de v̄e. ino
spi. c. miramur. lxi. dist.

Quilibet potest suo iuri renunciare. l. penul. C. de pac.
& l. pactum. ff. eo.

Que malo sunt inchoata principio: vix bono peragunt
exitu: in aut. vt iudi. sine quo. suffra. §. cognitū: col. ii.

Qui soluit ppter suū malum alii non prodest. ff. ne quis
eum qui in ius vo. est vi. exi. & l. locum. §. penul. ff. de
tabu. exhi. & ff. de interro. ac. l. qui seruū in prin. &
ff. quod vi aut clam. l. semper. §. & si in sepulchro.

Qui semel actioni renunciavit amplius repetere non
potest. l. qui actionē. C. qui accu. non pos. & ff. ad tur
pil. l. quod deficit. & ff. ad. l. iul. de adul. l. si maritus.
§. si negauit: & ff. de acc. l. hi tamen. in fi.

Qui terminos effodiunt pena extraordinaria puniens
di sunt. C. de accu. l. i.

Qui accusare possunt intelligeremus si sciremus qui nō
possunt. sequitur itaq: prohibetur accusare. Alii pro
pter etatem vt pupillus. Alii propter sexum vt mu
lier. l. qui accusare. ff. de accusa.

Qui a latronibus capiuntur cū liberi manent pnt face
re testamentum. l. qui a latronibus. §. i. ff. de tes.

Qui apud extraneos legatione subguntur possunt testa

ri. ff. de testa. l. qui adud extraneos.

Qui incertus est de statu suo certam legē in testamento dicere non potest. l. qui a domino. ff. de testa.

Qui in testamento heres instituitur in eodē testamēto testis esse non potest. l. que in testamento. ff. de test.

Quando agitur contra testamentum ad illud in dubio fertur sententia pro testamento. ff. de inoffi. test. l. si pars: similiter etiam pro dote fertur sententia in dubio. ff. de re. iur. l. in dubiis. similiter in liberali causa: ff. de re iudi. l. interpres.

Quādo datur cautio intelligitur simplex repromissio: quando datur sufficiens cautio intelligitur cum iuramento & fideiussoribus. C. de verb. sig. l. sancimus. & ff. mandati. l. si mandata: in fi.

Quod in alterius persona seruac quis in sua seruare tenetur. ff. quod quisq; iure. l. i. in prin. & ff. de condi. inde. l. frater a fratre.

Quod semel est verum semper presumitur verum: no. glo. ff. de dā. infec. l. qui bona fi. §. si quid stipulatur: & C. de prob. l. siue possidetis.

Qui occidit latronē nō utiq; tenetur si aliter periculū effugere non potest: insti. ad. l. acquil. §. iniuria.

Qui occidit aliquo casu latronē non tenetur: dñ tamē nulla culpa inuenitur: vt in. e. §. prealle.

Quod omnes tangit ab oib; approbari debet. l. si. C. de auc. prestan. & ff. de eden. l. si quis ex argētis. & ff. de pac. l. suum heredem. §. hodie.

Quamuis aliquid de se non sit malum si tamen sit res mali exempli fieri non debet. ff. de peni. l. si quis. §. qui abortionis aut amatorium obseruandum est: de iudi. l. effemplo. C. de proba.

Qui scire debet presumitur esse sciens licet sit ignorās. l. sed & si pupillus. §. prescribere. ff. de instir. ae.

Quedam possunt fieri tacite que non possunt fieri exa

preſſe. ff. de reg. iu. l. actus. §. expreſſa.
Qui caſum dicit caſum probare tenetur. C. de teſta. l.
conſulta diuſalia.
Qui parum diligenter ſibi ſocium acquiri de ſe queri
debet. l. ſocius ſocio in fi. ff. pro ſocio. & inſti. e. §. fi.
Quod approbo nō reprobo. l. pōponius. ff. de neg. ge.
Qui in continenti ſunt in eſſe videntur. ff. ſi cer. peti.
l. leſta. §. dicebam. & C. de pac. l. petens.
Qui tardius ſoluit quam ſoluere debeat minus ſoluere
videtur. inſti. de ac. §. tempore. ff. de ver. ſig. l. minus.
& l. ſi cui.
Qui in vno prohibetur in alio conceditur. ff. de fide in
ſtru. l. ex eo quod prohibet.
Quod inter alios actū eſt alii nocere nō debet. ff. de ius
reiran. l. nam poſtea in fi.
Quod bene geſſū eſt non debet ex alio euentu reproba
ri. l. barbarius Philippus. ff. de offi. preſi.
Quilibet traſſuga eſt proditor: ſed non econtra. Not.
glo. ff. de re mili. l. omne delictum. §. fi. ſuper verbo
proditor cum. l. proditores. & pro hoc. ff. de cap. &
poſt li. reuer. §. tranſſuge.
Qui malo conſilio & proditoris animo patriam relin
quit hoſtium numero habendus eſt. l. poſt li. §. traſſu
ge. ff. de cap. poſt li. re.
Quāto quilibet preeſt melioribus: tanto maior ipſe &
honeſtior: in autē. de defen. ci. §. ſi vero quedā. col. iii.
Que dubitationis cauſa tollende cōtractibus inſerun
tur ius commune non ledunt. l. qui mutuam. in priu.
ff. man. & ff. de reg. iu. l. qui dubitationis.
Quod proprium eſt ipſius amplius fieri non poteſt: in
ſti. de lega. §. ſi rem. ff. de excep. rei iudi. l. an eandem.
§. actiones. & inſti. de ac. §. ſic itaq. ff. de acqui. poſ.
l. iii. §. i. vide Domi. in. c. cum perſone. §. q. ſi talis in
pri. col. de priui. in. vi.

Qui mortem facit: mortem debet pati, ff. ad, l. cor. de
fall. l. i. §. i.

Quod ex leuitate capitis pcedit impunitū remanebit, l.
.i. C. si quis impera. male. ff. de reg. iu. l. quod calore.

Quod non mutatur quate stare phibetur certe pro ni
hilo. C. de testa. l. sancimus. C. de edifi. priua. l. preci
pimus. C. de appel. & i autē. qui. mo. na. effi. sui. §. tri
bus. ff. de admi. le. l. si tibi. §. qui filias ex disparibus.

Quod fauore aliquorū introductū est in eorū lesionem
retorqueri non debet. C. de legi. l. qd fauore. C. de se
cu ndis iup. l. generaliter. & C. de procu. l. nemo.

Qui cito dat bis dat: & qui tarde dat minus dat inst. de
fideiul. §. non solum.

Qui rem alienā possessam inuasit similis est furiolo, C.
vnde vi. l. si quis in tantam.

Quicumq; rem alienam inuasit domino insciente pro
furiolo tenetur. l. cum querebatur. C. vnde vi.

Quicumq; possessor diffiditur per spaciū. xxx. an. in ea.

Qui duos habet accusatos a tertio phibetur. l. cum ra
tionibus. C. qui ac. nō pos. nisi suā aut suorū iniuriā
prosequatur: hoc est verū de diuersis criminibus quia
aliquis posset accu. iiii. vel. v. vel mille de e. crimine.

Quedā per vniuersitatē transeunt que sola non possent
alienari. l. quedam. ff. de acqui. re. do.

Qui non potest vt minus nec vt maius. ff. de sena. l. qui
indignis.

Qui errat non consentit. ff. de iu. om. iu. l. si per errorē.

Qui pro republica occisi fuerūt: imperpetuū per gloriā
vivere intelliguntur: insti. de excu. tu. §. hi autem.

Quid verbis opus est cum rerum nullus sequatur effe
ctus. l. si. C. de do.

Quod cōmune est mei non est. ff. de diuisi. re. & qua. l. in
tantum. §. i. ff. de aur. & argē. le. l. quintus.

Quod sensu caret non cōmittit iniuriā insti. si quadru

pau. fe. di. §. pauperes.
 Quoddā est peculū profectitiū si qđ acgrit filiū. de
 rebus paternis: & quoddā castrense qđ in castriis qrit
 vt. ff. de castre. pec. l. si castrense: & l. peculium castre.
 & l. si forte: & est aliud quasi castrense quod in ciuita
 te queritur ex publica causa vel salaria ex publico.
 C. de inoff. test. l. si per hoc glo. l. cum oportet. §. i. su
 per verbo exceptis peculii. C. de bo. que lib.
 Quod ex re nostra sit nostrum esse verius est. ff. ad ex
 hi. l. de eo. §. si quis.
 Quoties aliqua actio vel exceptio deficit agēdū est vti
 li actione pscriptis verbis. l. quotiens. ff. de pseri. ver.
 Quādo duo iura concurrunt in eandē personā perinde
 est ac si cōcurrerent in diuersis psonis. l. tutorē. ff. de
 his qui. vt indig. & l. si quis decurio. C. a. l. l. cor. de fal.
 Qui nō laboret non manducet. No. glo. l. quis. ff. de dā.
 infec. pro hoc. l. si plures. C. de condi. incertis.
 Quēdā gratis fiunt que nō gratis fieri possunt. ff. de ius
 re fisci. l. ii. in prin. ff. de condi. ob turpē causam. l. si.
 Quēdam honeste accipiuntur qui non honeste petun
 tur. ff. de vari. & extraor. cog. l. i. §. si. & ff. de ori. ius.
 l. ii. §. fina. in princ.
 Qui dicit malā fidē debet eā probare. C. de euic. l. pen.
 Qui actionē habet ad rem recuperandam rem habere
 videtur. ff. de reg. ius. l. qui actionē. contra quia minus
 est habere actionē q̄ rem. l. intervestē. §. pompo. ff. de
 aur. & ar. l. non minus de re. ius. l. i. ff. de re ius. Deci.
 hic multa dicit ad istam regulā.
 Quilibet debet esse diligens & non negligens in officio
 suo. ff. de excu. tu. l. si duas. §. nimis: & ff. de admi. tu.
 l. cum plures. §. nimium: & ff. de of. pres. l. diuus Mar.
 Qui tacet consentire videtur. l. si sine. C. ad se. cō velle.
 Qui per se non possunt capere nec p seruos suos. l. neq̄
 C. de here. insti. & ff. eo. l. non minus.

Quod quisque iuris statuerit in alterum ipse eodem ve
debet. ff. quod quisque iuris per totum.

Qui negligenti amico re custo dienda tradit sue facilita
ti imputare dicitur: inst. qui. mo. re. contrahi. ob. §. propterea: i. fi.

Qui negotiationibus preponuntur institores vocan
tur insti. quod cum eo. §. iusto.

Qui rem nondum emptori tradidit adhuc ipse domi
nus est: insti. de emp. & ven. §. utique.

Quod cum uno gestum est ceteris non prodest. l. neg
pactio. C. de transac.

Quod minus est dignum digniorem non continet. ff. de
ver. signi. l. i.

Quicquid in edificatur solo: solo cedit. l. si cui edes. ff.
de le. iiii. & insti. de re. di. §. cum in suo: & l. adeo. §. fi.
ff. de acqui. re. do.

Qui suo iure utitur amini facit iniuriam. l. qui iniuria
rum. §. is qui. ff. de i. iur. & l. i. §. idemque marcellus. ff.
de aqua plu. ar. & extra de elec. c. cum ecclesia.

Qui alii mea voluntate soluit: mihi soluere videtur. l.
nihil interest. C. de so. & l. inuito eo. tit. ff. de pig. ac.
l. si solutum. §. solutam

Quis debet puniri ubi delinquit. l. capitalium. §. famos
sis. ff. de penis: & ff. de noxa. ac. l. si. unde dicitur ubi
te inuenero ibi te iudicabo.

Qui inuito vel ignorante creditore aliis soluit se non li
berat ab obligatione. l. inuito. C. de solu.

Quod de evictioe tenet actio ipsum agentem repellit exce
ptio. l. exceptioe doli: & l. si obcam: & l. se. C. de evic.

Quod volui non potui: & quod potui nolui. Not. glo.
C. de con. & comit. si. l. iiii. in fi. glo. sic. C. si quis alte
ri vel sibi. l. multum.

Quilibet potest suum nomen mutare. l. i. C. de mu. no.
dum tamen sit sine fraude.

Qui furatim signum prebuit perinde habetur ac si mani

festi furti condēnatus esset & famulos efficitur. ff. ad
 l. iul. pec. l. si sacrilegi penā circa si.
 Que nō profunt singula multa iuvant. C. de pbat. l. in
 strumenta. l. rationes. l. nō epistolis: & l. non nudis.
 Que religiosis adherēt religiosa sunt. l. que religiosi.
 ff. de rei ven. iuxta illud: cum sancto sanctus eris: &
 cum perverso perverseris. Psal.
 Qui omne dicit nihil excludit. No. glo. in. l. a procurato
 re. C. man. & ad hoc. C. de here. inst. l. ii. & ff. de here.
 inst. l. quod si meuius: & l. i. de penu. legato.
 Que domi geruntur facilius probantur per domesticos
 q̄ per alios. C. de repu. consensu. §. seruis & C. de que
 stio. interrogari.
 Quilibet de episcopatu potest sacramenta recipere in
 maiori ecclesia. c. officium. de officio archipresby. l.
 dist. in capite.
 Quod a pluribus queritur sapientibus facilius inveni
 tur. xx. dist. de quibus. & per ampliores homines per
 fectissima veritas revelatur. C. de fideicōm. l. vlt.
 ad si. & l. xliiii. dist. extra conscientiam.
 Quod differtur non aufertur. ff. de iudi. cum furiosus &
 insti. de sing. re. per fideicō. relic. §. itaq; contra. C. de
 inoffi. test. l. sancimus. §. si. & ff. de vfu. l. usufructus. &
 de. c. cum post de elec. de isto Brocardovide Bar. in.
 l. inter stipulanteim. §. sacram. ff. de ver. ob. limita vt
 per Domi. in. c. si super in prin. de offi. de leg. lib. vi.
 Quantum quisq; meretur nō quantū dare sufficiat exti
 metur. l. si quēq; C. de epi. & cle.
 Quod quis cum servus esset egerit. perficere liberto fa
 cto non potest regula iur. ff.
 Quod raro fit quandoq; fit. l. sed & si. ff. de vfufruc.
 Qui est in castris dicitur esse in morte Abb. in. c. quoniā
 frequenter in. i. col. vt li. nō. contesta. in. c. pastoralis
 de offi. ordi.

Quod

Quod è lōge, a verissimili è quedā falsitatis imago. l. mi-
lites. §. oportet. C. de q̄stio. Bal. in. l. i. C. d̄ ser. fug. quē
refert Soci. in. l. iiii. §. atē si reipub. in. iiii. col. ad. l. falci.

Quo ad istud verbū hēt in se reuolutiones tēporis. l. iiii.
§. q̄ si quis. ff. de susp. tu. & l. i. ticius. de excu. tu. & de
mili. test. l. q̄d dicimus. & de adi. leg. l. legatū est tibi.

Quoties nihil sine captione inuestigari potest eligendū
est q̄ minimum habeat iniquitatis regula iur. ff. & l.
iii. §. due autem. ff. de car. edic. & xiii. dist. duo sunt.

Quanto magis crescit puella tanto magis est impendē
dum in ea. l. cum vnus, vbi gl. fi. ff. de ali. & cib. leg.

Qui est cū inimicis meis amicus me⁹ nō est. C. de inoffi.
test. l. liberti. §. fi. & l. iiii. q. v. c. iiii. & gl. in. c. si inimicus,
xcv. dist. c. cum oporteat de accusa.

Qui pōt inuitis alienare multo magis & ignorātib⁹ &
absentibus pōt. l. qui pōt de re. iur. vide Bal. in. l. fi. C.
qui admitti. idē in. l. fi. C. de iu. deli. refert glosator cā
cellarie i regula. xxi. cōtra de. l. fi. C. de iu. emphi. vbi
Emphiteota pōt vèdere dño iuito dñmō ei densificet.

Quatenus cui⁹ q̄ intersit in facto nō in iure consistit. l.
quatenus. ff. de re. iur.

Quod est in fieri habetur pro facto. l. ligni. §. ego autē
& l. cum vxori. ff. de leg. iiii.

Qualitatē quis cognoscere nō potest nisi cognoscat sub
statia Bal. in. l. ii. ante mediū prime. col. C. de bo. pos.
fm̄ ta. per tex. in. l. eius qui in prouincia. ff. si cer. pe.
circa. fi. l. in versi. qui nec possidendi animum habeo
rent Ripa in rubrica de cau. pos. nu. xxv.

Quod recipis cōtemplatione mea ex me percepisse vi-
deris. l. cū aliquis. C. de iu. deli. c. requisisti de testa. de
quo late Barb. in. l. cū acutissimi i. 84. col. C. de fidei.

Qui pōt facere vt iam facit videt posse facere. lxxxiij.
dist. error. ff. de reg. iur. qui pōt. ff. de leg. i. si seruus. ff.
de edi. edic. quis sit. §. idē ait. ff. ex qui. cau. maio. sed
& si. §. ait pretor. contra. ff. de acqui. here. is qui.

Flo. Le.

K

Quod accidit sequitur naturam eius cui accidit. ff. de usufruc. si fundo.

Qui scit suum ius, eligendo aliud qđ credit habere non amittit qđ habet. l. mater. ff. de inoffi. testa. cōtra de. c. vt quis duas de elec. lib. vi. & l. i. C. de fur. cum simi. vt per gl. in l. edita in ver. emendari. C. de eden.

Quis est acceptus propheta in patria sua. l. tres tantō modo. C. de offi. preto. & l. obseruare. §. anteq. ff. de offi. presi. contra eo. ti. ff. l. barbarius, quia nemo cū honore acceptus est ppheta in patria sua, vt etiā habet Marci. vi. c. & est gl. not. in l. hi qui. ff. ex qui. cau. ma. & habetur Marthe. xiii. c. Luce. iiii. & loā. iiii. & est tex. in c. & si christus de iur. iuran.

Qui non est mecum contra me est. l. celicolarum. C. de iudi. & q meq nō est cōgregat & expargit Mat. xii.

Quando quid ad duo referri potest debet referri ad antiquius. l. in finalibus. ff. fin. regun.

Qui iussu iudicis aliquid facit non videtur dolo malo facere quid parere necesse habet. l. non videtur. §. qui iussu. ff. de re. iur. & ff. ad fille. l. si quis quasi.

Qui auctore iudice comparauit Bonafidei possessor est. regula iur. ff.

Quod quis si velit habere non potest id repudiare non potest. l. qui potest facere. §. quod quis. ff. de re. iur. contra de. l. i. §. decretalis. ff. de suc. edic. solu. ibi non potest per se sed per iudicem.

Quanto agens est perfectius tanto effectus est perfectior. C. de testi. l. iurisiurandi concor. tex. in. c. vel non est de tempo. ordi.

Quod nō est videtur esse, & pro esse habetur quia esse pōt seu expectatur qđ esse potest. l. videamus in prin. C. de testa. & ff. ne qs eū qui in ius vo. ex nō di. & c. fa. cū est in fi. de conse. di. iiii. cōtra. ff. de fur. l. pe. & l. cōtinuus. §. eū qui. & §. si labeo. ff. de ver. ob. & lxxxvi. dist. non satis & l. quis. ff. de in ius vo.

Quotiesvtriusq; causa lucri ratio vertit is pferendus est
cuius i lucro cā tēpore precedit. ff. de re. iur. quoties.

Qui potest stare certo non stet incerto vt dicit prouer-
bium gl. in. l. quia ratio. ff. de condi. insti.

Qui nō facit qd facere debet, videt facere aduersus ea,
quia nō hoc facit, & qui facit qd facere nō debet, nō
videtur facere id qd facere iustus est regula iur. ff.

Quod egineitur in bonis nostris non est. ff. eo. cōtra de
ver. sig. ff. l. bonorum. §. in bonis.

Quod pender non est pro eo quasi sit. l. is damnum. §.
quod pender. ff. de re. iur. contra de. l. i. §. sed etiam si
incertum. ff. de ven. in pos. mit.

Qui pōt facere vt possit cōditioni parere iā posse vī. l.
qui pōt. ff. de re. iur. cōtra de acq. here. l. is q heres. &
l. lucius. §. sed his q adhuc. ff. qui. ad li. pcla. nō licet.

Qui parte tēgit totū tāgere videt. l. vulgaris. ff. d furtis.

Qui totum cupit totum perdit. C. quando & qui. iiii.
pars debetur quasi per totum lib. x.

Quando aliqua differunt specie vnum non potest de
alio predicari. l. si qua pena. ff. de ver. sig.

Qui sine dolo malo ad iudicium prouocat non videtur
moram facere. l. qui sine. ff. de reg. iur.

Quoties idem sermo duas sententias exprimit ea potiss-
imum accipiat que rei gerende aptior est. ff. de
re. iur. quoties.

Qui ad agendum admittitur est ad excipiendum multo
magis admittendus. c. qui ad agendū de re. iur. lib. vi.

Quod non est esse videt vel nō esse qd est. ff. de his qui
not. in fa. quid ergo. §. si quis qd quisq; iur. l. i. de vfur.
quia de reg. iur. qui actionē cōtra. ff. de dolo nā is de
arbi. qualem de reg. iur. non videtur & l. quisquis.

Qualitas que inest actui de iure cōi vel speciali iudica-
tur a pari. l. cū ex rōe i pri. ff. de excu. tu. l. ii. C. de his q
ve. eta. ipe. Marzio. in. c. i. in. xxvii. col. de cōsti. li. vi.

Quod noua testa capit inueterata sapit in auc. vt iudi.

si quoquo suf. §. i. coll. ii. gl. in. c. cñ in iuuentute in ver.
frequentius de presump. & gl. in. c. quibusdam in ver.
paratior. i. q. i.

Quando in aliquo actu vñ principaliter, & immediate
venit, & aliud ex consequetia & mediate illud est pre
ferendum qd venit principaliter & immediate. l. si. ff.
de impen. in re. do. fac. & l. ii. §. idē labeo. ff. na quid
in lo. pu. & l. i. ff. si vsufruc. pet. contra de tex. in. c. ex
transmissa de filiis pres by.

Quicquid est causa cause, est causa causati. l. manumis
siones. ff. de iust. & iu.

Quod per se quis facere nō licet, neq; per aliū licebit. l.
ii. §. i. ff. de admi. re. ad ciui. perti. & l. i. pupillus. §. sed &
si. ff. de aucto. tu. & l. filium. ff. ad mace. & l. si impres
sionem. C. q. me. cau. contra de. l. si. ff. de offi. preto.
vr. & ff. man. l. si mandauero. §. sed hi & de elec. c. sus
fraganeis de quo vide in. d. l. ii.

Que alienari prohibentur vsucapi non possunt. l. si fun
dū. ff. de fun. do. & l. lex que tutores. ff. de admi. tuto.

Qualitas adiecta verbo debet adesse tempore verbi. l.
in delictis. §. si detracta. ff. de noxa. cum si. vt tradit
Deci. in cons. xiiii. in casu in. ii. col.

Que solo temporis tractu non mutantur semel in esse
posita semper presumuntur. l. si cui. §. hisdem. ff. de
accusa. & l. non omnes. §. a barbaris. ff. de re mili.

Qui sentit cōmodū sentire debet & incommodū. l. natu
raliter. ff. de reg. iur. c. qui sentit eo. ti. lib. vi. tamen vt
ibi dixit singulariter gl. magistra. & Dy. & alii, istud
fallit quandoq; ratione persone, & ratione nature
contractus, vt ibi exemplificatur.

Quod quis in persona sua facere prohibet id per subie
ctam personam exercere non debet. ff. de admi. re.
ad ciui. pertinen. l. ii. §. i.

Quod nomine meo facere nō debeo ne nomine alieno,
xlvj. dist. sicut nō suo, & xxiii. q. vlti. his a quibus,

Qualitas obueniens enti qualificat ipsum ens, & reponit ipsum in diuersam speciem, c. cum marthe, §. que siuisti de cele. mis.

Quod per nos facere non possumus per alios facere debemus. ff. de procura. l. i. & ff. de adm. tu. ita tñ. §. gessisse.

Quatuor sunt modi conuincendi, aut iure. s. instrumentis vel testibus, aut facti enidētia vt extra de cohabi. cle. tua, & ii. q. i. que lotharius aut iuris interpretatione, vt sepius citatum esse reum, vt. iii. q. ix. decernimus, aut violenta suspitione seu presumptione, xxxii. q. i. dixit & C. de adul. auc. si quis.

Quod de vno dicitur de aliis negatur vt. xlv. dist. disciplina. c. vnus ex vobis. ii. q. i. sic. ff. de iudi. cum preator. xxv. dist. qualis. C. de procura. maritus.

Quod semel placuit, amplius displicere non potest. xxxii. q. v. horrendus extra de despon. impu. de illis. ff. de nego. ges. pomponius.

Qui mandatum suscepit necesse est consummare. ff. commo. l. in commodato. §. sicut.

Que simpliciter promittuntur sine conditione seruantur, xxxii. q. vlti. c. vlti.

Que incontinenti fiunt inesse videntur. ff. si cer. petita. lecta est & ex his que incontinenti fiunt presumptio nascitur de elec. officii.

Qui ponit principium totum supplere debet vsq; ad finem de conse. dist. i. nullus episcopus.

Quilibet presumitur dignus nisi probetur indignus. c. ex parte de scruti. in ordi. faci. l. non ombis. §. a barbaris. ff. de re. mili. & in l. actor. per Cy. C. de proba. & de quolibet presumendum est bonū nisi probetur contrarium, c. dudum de presump. ff. de manu. testa. seruos, & ff. de leg. ii. cum pater. §. rogo.

Qui reputatur dignus in vna dignitate si postea eligitur ad alteram etiam tunc dignus debet reputari, c. accipimus de eta, & quali, sic, lxxiiii. dist. gesta.

Quod de vno prohibetur de alio permittitur. xxv. dist.
qualis, & extra de his que sunt a prelato sine con-
cap. cum apostolica in fi.

Quod infirmari vel vituperari potest precauere debet.
c. i. de ser. non ordi. l. si idem cum eodem. §. si, iuncta
gl. ff. de iuris. om. iu. & l. i. ff. de iure iu.

Quando in vno actu concurrunt due rationes, quarum
altera nocet, alia vero prodest, causa illa que nocet
debet attendi non que prodest, l. si quis in graui. §. si, cū
seq. ff. ad fillani. & l. iii. & ibi Bar. ff. de susp. tuto.

Quod testibus vel scriptura probari non potest pro in-
fecto haberi debet. C. comu. di. si maior.

Quotidie ex nouis motiuis noue generantur opiniones,
vt dicit Bal. in l. i. col. ii. C. de his qui ante aper. tab.

Qui totum dicit nihil excludit, l. iul. de leg. i. c. solite de
maio. & obe.

Quod omnes tangit ab omnibus approbari debet, c. ad
hec de offi. archi. C. de auc. pstan. l. ult. & ff. de aqua
plu. ar. in concedendo & ff. de adop. nam diuus & ex
tra de tempo. ordi. si archiepiscopus.

Quod ab illo datur, qui de iure dare non potest, pro non
dato habetur, extra de iure pa. quod autem in fi.

Quoties quis iusto dolore accensus deliquit, pena de-
bet aliquantulum temperari, Abb. in. c. olim. ii. de rescrip.

Qualitas adiecta verbo qualificatur secundum tem-
pus verbi. l. titius. ff. de mili. test. Bar. in. l. ex facto, ff.
de vul. & pup.

Qui de vno negat, de aliis affirmat & concedit. l. pre-
tor. ff. de iudi. c. nonne de presump.

Qui prior est tempore potior est iure. l. potior. ff. qui
potio. in pigno. habe.

Qualis sententia talis libellus presumitur glo. in. c. du-
dum in. fi. extra de deci. & facit tex. in. l. si preses
ff. de pe.

Quod quis non diligit facile contemnit. xx. q. iii. pre-

Tens clericus.

Quod quisq; sua voce dilucidi protestatus est in eundē casum proprio testimonio infirmare nō potest. c. per tuas de proba. & C. de non nu. pecu. generaliter.

Qui constitetur vnum per consequens confitetur id qđ sequitur ex illo. viii. dist. quo iure. & de offi. dele. cū super. & de dolo & contu. cum dilecti.

Que promittuntur sunt opere adimplenda extra de pac. qualiter & de preben. & digni. Relatum est. & xii. q. v. ga loānes & xxxii. q. vl. c. fi. & l. i. & ibi Bar. ff. de pac. & ff. ad l. fal. l. fi.

Que religiosis adherent religiosa sunt. ff. de rei vendi. que religiosis. & ff. de contrahen. emp. in modicis.

Qui prior est tempore potior est iure. c. cum autem de iure patro. c. i. de maio. & obe. l. si fundum & l. genera liter cum multis aliis. C. qui po. in pig. habe.

Quilibet presumitur bonus. nisi probetur malus extra de scru. in or. fa. ca. vno. & de presump. dudum. l. non omnis. §. a barbaris cum vulga. ff. de re mili.

De littera. R.

Remittentibus actiones suas nō est dādus regressus ad eas. l. queritur. §. venditore. ff. de edi. edic.

Rusticitati parende est. l. fi. C. de test. ff. ad silley. l. iii. §. si quis ignorans. ff. de ven. inspi. l. i. §. fi. ff. de pba. l. de inde. §. ii. ff. de iurif. om. iudi. l. fgs. §. iii. ff. de iu. fil. l. ii. in fi. ff. si quis in ius vo. nō ier. l. ii. §. pe. ff. de eden. l. i. §. fi. & in multis similibus.

Res inter alios acta aliis nō p̄iudicat. l. lucius. ff. de his qui no. infa. l. sepe constitutū est. ff. de re iudi. l. res inter alios acta alias est. l. modestinus respondit. ff. de exce. l. res iter alios acta. ff. de reg. iur. l. i. C. res iter alios acta vel loca vel cura. C. de exce. l. ii. ff. q po. in pigno. ha. l. claudius. C. de pac. l. fractionē. ff. de iud. l. si petitor. ff. de pac. l. si vnus. §. pactaq; in fine: & ff. de exceptio. rei iudica. l. prima cum multis aliis.

K iiii

Res iudicata pro veritate accipitur, l. ingenuum, ff. de
sta, ho. l. res iudicata.

Reus excipiendo actor est, l. i. ff. de excep.

Reus nō tenetur probare sed actor, l. frustra, C. de pro
ba, cum multis aliis.

Res tantū valet quātū vēdi pōt. ff. de cōdi. furti, l. si ser
uus, §. q. si pendente, ff. de fur, l. si q. uxori, §. fina. in fi.

Reatus omnem excludit honorem, C. vbi sena, l. i.

Re integra reuocatur mandatum insti, man. §. recte, &
ff. de procura, l. ante litem contesta.

Res mali exēpli est vitanda, l. obseruandū est, ff. de iudi.
& l. exemplo, C. de proba.

Rei appellatione etiam pars continetur, l. appellatio
ne rei, ff. de ver. sig.

Rei hereditarie nundum possesse non sit furtum, l. con
tra, §. si, ff. de amota.

Ratio gñalis pualet speciali, Not. glo. insti. de vsuca, §.
furtiue: super verbo nec vsucapio: & de nup. §. affini
tas & §. socrum, Contra, ff. de eden, l. quedam.

Res mutata in pristinum statum redire non potest, ff.
de verb. obli, l. inter stipulantem, §. sacramenta, ff. de
sol, l. res que, §. arena.

Rebus & non verbis legem imponimus, C. cōmu. de
leg, l. ii. in fi, C. de vsu, l. fi.

Remittenti ius suū amplius non datur regressus: insti.
de bo. pos. §. si quis itaq.

Res sua nemini seruit, l. in re cōmuni, ff. de ser. vrba, pre.
& ff. de vsusu, pe. l. vti frui.

Rari habitio retrotrahitur & mandato comparatur, l.
fi, C. ad se, con. ma, l. licet, ff. de iudi.

Reus debet primo conueniri quā fideiussor: in auten.
de fideiuf, §. i. col. i. & C. eo. ii. auten. presente.

Reus aliena vendi potest: sed preciū ab emptore aufer
ri potest, l. rem alienam, ff. de contra. emp.

Rei est fugere, C. de iudi, l. properandū, §. & si qdā pars.

Restitutionē petēs ut opbare dēt. l. possessionē: & spolia
 cū fuisse extra de resti. spo. olim. causam & q. si. sint le.
 causam q̄ & idē est si aliq̄s spoliavit vel mandavit vel
 ratā habuit spoliationē de resti. spo. cū ad sedē ad fi. ff.
 de vi & vi at. l. i. §. deieciisse. c. p̄sultatiōib⁹ d̄ offi. deleg.
 eferi ad vniuersos qd publice sit p̄ maiore partē. ff. de
 Re. iur. l. aliud est vendere. §. refertur.

Ratio debet esse diuersa a dicto vt no. glo. in. l. fi. ff. de
 offi. procu. cesa. & in. l. i. in fi. ff. de excep.

Renūciās liti n̄ v̄i fateri. tex. sing. fm Bal. ibi i. l. si te. C. d̄
 igneius manu exclamat Ias. in. l. post q̄ liti. C. de pac.

Relictū sub p̄ditiōe n̄ v̄i qd in oēm euentū q̄s est habitus
 rus gl. in. l. liber homo. §. si ita scriptum. ff. de he. insti.

Res publica non dicitur alia q̄ romanorum. l. liberto. §.
 lucius. ff. de an. leg.

Res destruitur per plures successores. l. solet. §. i. ff. de
 ali. & ciba. leg.

Remittere ē dare. c. veniēs de testi. l. cōtra iuris. ff. d̄ pac.
 l. modestinus. ff. de dona. l. si inter. C. de solu.

Reuelat de 2 aliqui paruis: qd nō reuelat magnis. l. portio
 ris. C. d̄ offi. rec. pui. c. frustra. viii. dist. c. esto. xcvi. dist.

Redditū nō est quod est deterius redditū vel ita vt habe
 ri n̄ possit. ff. ad exhibē. Iulia. §. sed & si cōmo. l. iiii. §. i.

d̄posi. l. i. §. res. ff. d̄ solu. et. l. sed mihi. §. i. ff. cōmodati.

Res dare p̄ rebus. p̄ verbis verba solem⁹ glo. in. c. ecclesias
 iuer. ad hoc. xlii. q. i. Hiero. But. i. l. si certis. C. de pac.

Rati habere p̄mittēs dicif nō perseuerare si quoquomō
 contraueniat. l. ante pe. & fi. ff. rem ra. habe. vbi Bar.

Regraciāndus n̄ ē q̄ facit qd debet. l. si suo circa mediū. ff.
 de he. insti. l. ii. C. de ope. lib. fac. l. vñ. §. si de fal. d̄ l. iiii.

Responsio debet fieri fm interrogationē. l. si debitor. ff.
 de inter. acti. & in. c. inter dilectos de fi. instru.

Res de facili reuertitur ad suam naturam. l. si vnus. §.
 quod & in specie. ff. de pac. c. ab exordio. xxxv. dig.

ii. de preben. in. vi.

Rubrice negativæ nō potest consensu partiū eius dispositioni renunciari no. gl. Bar. & doc. in rubrica. C. ne si de. do. den. idē in. l. nō pōt de leg. i. & in. l. gallus in pri. ff. de libe. & posthu. sequit Ang. in prohe. insti. col. v.

Reipublice interest vt crimina detegantur. l. eū q nocentem in prin. & ibi Bar. ff. de iniur. & detecta punitur vulg. l. ita vulneratus ad. l. aquil.

Rex Francie facit expensas pauperi secū litiganti. Bal. in. l. magis puto. §. in primis. ff. de rebus eo.

Ripe fluminis publici non venit mensurande quando est venditū pōtū nisi hoc expresse dictum fuerit. Bar. in tractatu qui incipit Thiberiadis. x. col.

Reprobato aliquo reprobatur quicquid venit in eius concomitantiam siue sic prejudiciale siue penale. l. seuis & Augerius. ff. ad. l. fal. l. m Bal. in. l. si pactum in prin. C. de colla. cum si.

Remedium ordinarium tollit extraordinariū. l. in cau. se la. ii. ff. de mino. cum simili.

Rex insipiens est sicut denarius eneus in cōputo mercatorū ita dicit Abb. in suo dictionario post Egidii Romanum in suo tractatu de regi. principum lib. ii. ca. vii.

Rudibus & iperitis gubernacula ecclesie non sunt committenda vt in. c. statumimus. lxi. dist.

Rūdere obscure & nil respondere paria sunt. l. de etate §. nihil interest. ff. d. interroga. acti. & ibi Bar. & Alex.

Res inter alios acta non prodest aliis nec nocet: extra de re iudi. c. pe.

Reipublice interest habere per quos fiant sacrificia quibus dei cū populo reconciliatio petat pureq; pces offerantur qd sacerdotum esse munus dicit tex. in. c. ipsi sacerdotes. i. q. i. & in aut. Quo. opor. episco. in prin. colla. i. vñ & dic Vlpia. iurecō. i. l. i. §. si. ff. de iusti. & iu. publicū ius. i. vtilitatē publicā i sacerdotibus versari.

Res inter alios acta non prejudicat aliis. l. sed si pos. §. si. cum. l. ante. & l. seq. & ibi no. p & cōtra. ff. de iu. iur.

¶ De littera. S.

¶ Sub masculino genere continetur femininū. l. i. §. i. ff. de consti. pec. l. patroni. & l. testatio. §. serui. & l. pñ ciatio. ff. de verb. sig. l. q. duos mulos. ff. de le. iij. l. tres fratres: in autem, inusu. quod prestat ab his. §. i. col. ii. Sub feminino genere non continetur masculinum. ff. de leg. ii. l. si ita scriptum.

Sic volo sic iubeo stet pro rōne volūtas: not. glo. isti. de vsucap. §. furtiue quoq: sup verbo. nam furtiuarum. Si illud quod minus videtur inesse inest: & illud quod magis. C. de sacro. eccle. auc. multo magis.

Solutione eius quod debetur tollitur omnis obligatio insti. qui. mo. tol. obli. in prin.

Solatium miserorum est habere socios penarum. ff. qui & a qui. li. ma. sunt. l. prospexit.

Sublato principali tollitur accessoris. l. cum principalis ff. de re. iu. & l. ii. ff. si qs cau. & l. eos in prin. C. de vsuris. C. de l. intelligere debes. C. de luitione pignoris. Singulare aliqui pōit p plurali. ii. §. exactis at regibus. ff. de ori. iu. & l. ex duobus. ff. de vul. & pu. l. diuus. §. fi. & ff. d. pe. her. l. i. §. vt initio. ff. d. po. & ff. d. ver. sig. i vsu.

Separatorum separata ē ratio. ff. de iuris. om. iu. l. si idē cum eo. in prin. & l. si domus. ff. de serui. & l. pater fe minam. §. fi. ff. de condi. & demon.

Societas ius fraternitatis quodammodo in se habet. l. verum. ff. pro so.

Scientia nobilitat. l. prouidendum in glo. C. de postu. Simplicitas legibus est amica. insti. de le. ag. suc. §. sed simplicitatem: & l. manifesti. §. tales. C. de fur. & ist. de fideicom. here. §. sed qa: & ff. de do. l. i. in prin.

Sine causa neminem transigentem audit pretor. l. cum hi. §. in causa. ff. de transac.

Semp generalibus spālia insunt. ff. de re. iu. l. semper.

Seruus in iudicio interesse nō potest. C. de iud. l. seruus.

Seruus de iure ciuili nihil est. ff. de re. iu. l. q. attinet.

Sine corpe vis fieri nō pōt. ff. d. vi & vi ar. l. i. §. idē labeo.
Scientia potest donari non vendi. No. glo. in. l. i. §. p. idē
ff. de va. & extraor. cogi. & ff. d. do. l. aglius. reg. Sic &
C. de epis. & cleri. l. si qd. Cōtra. ff. de re. iur. l. cui? ē.
Si aliqua fiant ad necessitatē non debent deduci. l. for
lent. §. non autem. ff. de offi. proconsul.

Si ergo occiderim furem nocturnum non teneor. ff. ad. l.
cor. de sic. l. furem.

Scriptū est enim cum rex iustus sederit super sedem non
adversabitur ei quicquā malignū: in epistola inter cla
ras circa prin. C. de sum. tri. & fi. ca.

Septies i die cadit iust? i autē. de nō ali. vel pmu. re. ec. §.
aliēat. vsu. col. ii. no. p. accur. isti. d. iu. & iure. circa pri.
Sufficit allegare naturalē rōnē etiā sine le. l. i. ff. de pen.
Sentētia est ferēda pro eo qui fortiora iura allegat. C.
de edi. di. Adri. col. l. si iusta quod notat cū due rōnes
fortius ligent quam vna: insti. de nup. §. socrum.

Sententia contra formam iuris lata non valet. C. quā
do prouo. non est ne. l. ii.

Socer obtrinet locum parentis. l. quia parentis. ff. so. ma.
Scdm allegata & pbata iudex debet iudicare. l. illicitas
§. veritas. ff. de offi. pfi. Cōtra. ff. de feriis. l. ea. in fi. vbi
dicitur qd iudex secundū conscientiā iudicare debet.
Sententia pro veritate accipitur. l. ingenium. ff. de sta.
ho. & l. res iudicata. ff. de reg. iur.

Scolares diebus feriatis legere & scribere possunt. l. pe
nul. in glo. ff. de feriis.

Sub dubio forte respōdent sepe periti. Not. glo. l. si duo
rei. ff. de ar. & C. de appel. l. has qui. §. si quid autem
in agendo: & l. inuiseus. l. respon. ff. de procu.

Scire facit mathesis sed diuina re mathesis: not. glo. l.
mathematicos. C. de epi. au. idem glo. super rub. C.
de male. & mathe.

Segnius expediunt cōmissa negocia plures: no. gl. ff. de
admi. & peri. l. iii. §. iii. super verbo facilius.

Sermo datur cunctis animi sapientia paucis: no, glo, in
auten, de referendariis circa si, col, ii.

Sermo ad solemnia non potest adhiberi. l. qui in testa-
mento, ff. de testa. §. seruus.

Sufficit conditione esse impletam siue in vita siue post
mortem testorum. l. si quid heredi, C. de insti. & subst.

Sensus magis inspicit q̄ verba, l. i. C. de iterdic. & l. iiii. C.
de li. prete, & l. i. celsus, §. pe, ff. de cōtra, emp. & vendi.

Sacrilega dicitur qui rem aliquam sacram de loco sa-
cro aufert, ff. ad. l. iu. pecu. l. diuus.

Similis equitatis ratio similia iura suadere debet, ff. ad
l. acquilam. l. illud, & C. ad. l. fal. l. vltima.

Sacramentū reuocatur pretextu petiurii, C. de re. cre. l.
ii. & ff. de in li. iuran. l. si, & ff. de re iudi. l. post rem.

Sacramentū p veritate accipit, ff. de iu. iurā. l. sed & si pos.
Si aliquis est in penam statutus non debet conuerti in

premium, ff. de admini. le. l. legata inutlīter: & ff. de
re. iu. l. non fraudantur. §. nemo.

Satis absurdum est creditoribus quidem ius suum perse-
quentibus auxilium denegare, C. de iure delib. l. sancti

mus, §. si vero creditores in si.

Suffragium proprie dicitur illud patrocinii quod pre-
stat aduocatus, No, glo. super rubrica, C. de suffra.

Sequester est apud quem plures eandem rem de quo est
controuersia deposuerunt, l. sequester, ff. de ver. sig.

Scapha est parua nauis sequens nauem magnam, l. sca-
pham, ff. de euic.

Stultus n̄ dēt melioris eē cōditiōis quā prudens, l. seruus
ff. qd̄ vi aut clā. & ff. de noxa. l. nō solū cū multis aliis.

Sine accusatore nemo dānā: vñ illā: mlier q̄ te accusat:
nemo dñe, l. scripto, §. si q̄s accusatorē, ff. de mu. & ho.

Si filius: ergo heres: ad galathas, iiii, c. & l. siue posside-
tis, C. de proba.

Stipulatio presens non trahitur ad futurum: no, glo, de
dam, infec. l. damni, §. si is.

Si uasallus fecerit amicitiam cum inimicis domini au-
 fertur ei feudum. C. de inoffi. testa. l. liberi.
 Sexus uirilis preferitur sexui feminino. l. i. ff. de sena.
 Si aliquis furiosus imperatori maledixerit non punie-
 tur. l. vnica. C. si quis imper. ma. nam afflictio non est
 danda afflictio. l. diuus. ff. de offi. presi.
 Sola attestatio approbata & aliis amminiculis non pro-
 bata nullius est emolumenti. l. solam. C. de testi.
 Stādū ē pti maiori in cumulo debiti. l. maiorē. ff. de pac.
 Stādū ē maiori pti. ff. ad muni. l. qđ maior pars & ff. de
 re. iur. l. aliud. §. i. & C. de decu. l. nominatio nō. x. lib.
 Standum est sentētie arbitri. l. diem proferre. §. stati. ff.
 de arbi. siue equa sit siue iniqua ut ibidem dicitur.
 Seruitus est cōstitutio iuriscētiū qua qđ dñio alieno cō-
 tra naturā subicitur insti. de iure pa. §. seruitus autē.
 Seruus debet dño suo tāq potētori obediētiā. C. de bo.
 q. li. l. cū opz. & l. si. & §. filius in autē. de nup. col. iiii.
 Surripies statū ē in mora. l. si. C. de pdi. ob turpē causam.
 Satisfactio idem est qđ satisfactio. l. i. ff. qui satisf. cogan.
 Sepe vnus opera plus ualent quā alterius opera insti. de
 societate. §. nam & ita.
 Seruus nō potest esse tabellio. C. de tabellionibus. l. gene-
 rali & C. de adop. l. ii. in glo. sup verbo seruo publico.
 Sapientis est mutare consilium. l. nunq. C. de col. bo.
 Sine possessione non procedit vsuca. l. sine. ff. de vsuc.
 Sciētia istat: charitas at edificat primo ad corīth. c. vii.
 Sciens rem alienam nunq vsucapit in. e. l. proxime alle.
 Stipulatio fit ex interrogatione & respōsione: insti. de
 ver. ob. in prin. & ff. e. l. i. si ex interrogatione prece-
 dente & respōsione sequēte: ut. C. de vsuris. l. i.
 Surdus mutus absens nō possūt stipulari. l. i. ff. de ver. ob.
 Strabo dicitur qui torto lumine uidet. No. glo. l. qui cla-
 uum. ff. de edil. edic. super verbo strabonem.
 Seruus dicit a seruādo nō a seruendo: ut no. glo. insti. de
 iure perso. §. serui autē ex eo super verbo serui autē,

Scdē nuptie sūt odiose: i autē. de hup. §. dissolutū col. 4.
 Seruus communiter est fur. l. iul. §. item qui furem. ff. de
 ac. emp. & ven. & ibi vide glo.

Solutio venditio traditio magis facti quam iuris est. l.
 consilio. §. si. ff. de cura. fu.

Sed quia natura nouas deproperat edere formas. Iste
 versus situatur in proprio textu tituli que fuit prima
 causa benefici amittendi: col. x.

Si illud quod minus videt inesse. inest & illud quod ma-
 gis. l. nec in ea. §. ius occidendi. ff. de adul. & stupro. &
 l. i. §. quod ait pretor: in si. ff. de superficiebus.

Sacerdos non catholicus, corpus dñi conficere non po-
 test. c. quid sit sanguis de conse. dist. ii. & c. vtrum ea.
 dist. & xxiii. q. schisma.

Semper qui dolo facit quo minus haberet pro eo est ha-
 bēdus, ac si haberet. l. ad ea que. §. semp. ff. de re. iur.
 Socii mei focii: mei focii non sunt. l. consilii. §. socii. ff. de
 regu. iur.

Semel heres semper manet heres. l. ei qui soluendo. ff. de
 here. insti. etiam si res ei auferantur. l. ex facto. §. si. ff.
 de vul. & pup.

Scholaris si non studet & intrat non gaudet priuilegio
 scholaris. l. semper. §. vlti. ff. de iur. immu.

Salutarem rem diu subtrahentes reprehenduntur. l. si for-
 te. ff. de penis in ver. quis enim & per totum.

Scholaris prouectus si studeat in domo licet non acce-
 dat ad audiendas lectiones gaudet priuilegio schola-
 ris ita Bal. p. illū tex. in. l. si cū dies. §. qd ē tñ. ff. d. arbi.

Seipsum ligare princeps non potest ar. tex. in. l. pe. ff. de
 arbi. c. si. extra de insti.

Seruire inferiori vel deteriori se dedecus est. l. i. C. de se-
 na. con. clau. tol.

Statutum valet q̄ captens bannitum fiat dominus eius
 tex. est sing. secundum Bal. ibi in. l. ii. C. qui. ad liber.
 proca. non licet.

Scire pprie accipit qñ qñ falli non pōt gl. in. l. scire leges.
ff. de leg. in pprie aſc ſciri dicit qñ vehemēti opinioe
id ſibi coſtat tex. eſt in. l. ii. §. idē labeo. ff. d. aq. plu. ar.
& ibi gl. in ver. ſciat. & gl. in. l. ſi duo. §. pe. ff. vii. poſſi.
ſentit gl. in. l. libera. ff. de pec. & gl. in. l. ſi paterfa. in
ver. ſcit. ff. de here. inſti. per Alex. latius in. l. i. in. vii.
col. verſi. ii. ad idem. ff. ſi cer. pet.

Sanus non eget medico, ſed male ſe habens. c. eccleſia
Chriſti de pebi. diſtin. i.

Serui pene nō ſunt imperatoris fui. l. ſi i metallū ē. l. iij. ff. d.
his qñ nō ſcrip. ha. nec ſūt ſiſci. l. i metallū i ſi. ff. de iu. ſi
ſci. ſed cōtra de. l. ſuſtra. C. de ſen. paſ. ſed ſolue vt ibi.
Subſcriptio trahit ad ſe totū actū & totā primēuā ſcri
pturā. Bar. in. l. ſi teſtamētū. ff. de teſta. ſacit. l. i. i. ubem?
C. eo. no. Bal. i auc. ſigs in aliquo. C. de edē. Bar. in. l.
dignus. ſi idem ſenatus. ff. de fal. ſequitur & refert Ang.
in prohe. inſti. col. v.

Sufficit bene incepſiſſe licet diuerſus effectus ſit ſequu
tus. ff. de neg. geſ. l. ſed an vltra.

Scholari nō ſz in domo ſua iuitis ſociis ſuis retinere ga
neā gl. in. l. nō aliter. ff. de vſu. & habi.

Super facto princeps conſulendus non eſt. ff. de teſti. l.
iii. & c. i. de conſti. in. vi.

Sileāt q ſcripta tñ diſcurrūt. & pp frigiditatē ſtomachi
i eis cōrēta nō digerūt. Saly. in. l. ſi ex cautioe. C. de nō
nu. pe. in vlti. col. ſacit qd notabiliter dicit Inno. in p
fa. decreta. refert noſt Imol. in. iiii. ſua prefatione de
creta. & dictū Sali. refert Iaſ. in phe. inſti. de actioni.
Sēcētia pīcipis abſq; citatiōe valet. l. ſi. C. de legi. tene
cordi qā c. tex. i cōtrariū in cle. paſtoraliſ de re iudi.
vide Abb. in. c. i. de cau. poſ. & proprie.

Solet verbum quando neceſſitatem inducat vide in. l.
ſolent de ali. & cib. leg. ff.
Sententia illa fauorabilior videt q pluribus roboratur
auctoritatibus & euidentiori ratione firmatur tex.
in. c. qui

in. c. qui recedit in fi. de peti. dist. iiii.

Semel quod est semper erit. l. & si sine. §. sed q. papinia-
nus. ff. de mino. & ff. de here. insti. ei qui soluendo in
fi. gl. in. §. restituta insti. de fideicō. here. contra in. §.
vt autē. in auc. de non alie.

Semper qui non prohibet per se interuenire mādare cre-
ditur. l. semper qui. ff. de re. iur.

Si quis obligatione liberatus sit potest videri cepisse. l.
si quis obligatione. ff. de re. iur.

Surdus mutus & ppetuo furiosus: & ipubes nō possāt eē
iudices ga hmoi psonē iudicio. l. discretiōe carent. iiii.
q. vii. §. tria. & ff. de iudi. cum pretor. §. non autem.

Suspicio est triplex temeraria de qua i. c. primo semp. ii.
q. i. q. qdē expurgationem non inducit pbabilis que ex
purgationē inducit vt. i. q. v. presbyter. violenta q. ad
cōdēnationē sufficit: vt. xxxii. q. i. dixit dñs: tñ qñq;
violēta suspitio vel p̄sūptio nō sufficit ad cōdēnationē
vt extra de testi. cogē. p̄terea. extra de p̄sūp. l. ias in fi.
Subrogatus sapit naturā illius i cui? locū subrogat. l. itē
veniunt. §. prediximus. ff. de peti. here. gl. in. l. certi cō-
ditio in prin. ff. si cer. peti. i.

Singula que non profunt multa collecta iuuant. l. instru-
menta & l. rationes. C. de proba. cum simi. vt per gl.
in. l. ii. in prin. ff. de excu. tuto. & glo. in. c. tres sunt de
peni. dist. i.

Scientia legalis est infinita vt dicit gl. in. §. cunq; in pro-
he. insti. & l. ii. ff. de iur. & fac. igno. quod non contin-
git in aliis artibus.

Scholares debent obedire preceptis magistrorū sicut p̄-
ceptis patris, vt dicit gl. in. l. liberto. ff. de obsequiis.

Statuti nō porrigit vires suas extra territorii statuētis
l. si. ff. de iurisdi. om. iudi. & l. ex ea. ff. de postulan.

Scientia rei aliene etiā sine mala fide ipedit prescriptio-
nem. Bal. in. l. nec creditores. C. de pig. ac. vbi etiam
glo. in ver. longi.

Flo. Le,

L

Simoniam est dare pecuniā p' administratiōe pauperū &
hospitalis. xxiii. q. viii. §. quis i auc. de sanc. epif. §. sed
neg. col. ix. arg. c. si quis oēm. i. q. vii.

Sermones verissimi sunt illi q' cōsonāt rebus sensatis &
verisimilibus ita Bal. in rubrica. C. de proba.

Sententia lata contra rationem legis loquentis in aliis
terminis non valet. Abb. post But. in. c. sententia de
sen. & re iudi.

Scire debet quisq' ad aliū pertinere quod suū non
est. C. vnde vi. conquerebatur.

Sui heredes sunt fauorabiliōres extraneis. l. in scripto. §.
fi. ff. vnde liberi: & ideo dicit Beatus Augustinus q' uo
luerit filios exheredare & ecclesiā instituere aliū que
rat q' Augustinū. c. quicunq'. xvii. q. iiii.

Scripta veteris testamētī hodie nō ligāt nisi sint in nouo
repetitavt not. in. §. his ita respondetur. vi. distin.

Septē mulierū pprietates enumerat Ioānes neuizani in
sua sylua Nuptiali col. xvi. sanctas enī dicit in ecclesia,
Angelos in accessu, Demones in domo, Bubones in fe
nestra, picas i porta, capras in horto, fetorē in lecto.

Scriptura facta vel subscripta me mādāte videf a me fie
ri. c. cum iter. de sen. & re iudi. & ibi Feli. au. ix. Domi
in. c. si pro te in prin. de rescrip. in. vi.

Spōsus nec spōsa nō dicūt post pfectū matrimoniū. Caro
di. in rubrica de sponsa. & ibi etiam. d. Anto. sed mari
tus & vxor cum sit adimpleta promissio.

Sequentia declarant precedentia. l. si seruus plurium. §.
ff. de le. i. cum si.

Senes mali dicunt iuuenibus laqueū ponere tex. est in. c.
Paulus. i. ii. q. vii. & idē in malis prelatīs q' laqueum
subditis insiciunt. trahitur enī eorū vita facile a subdi
tis in exēplū. c. Magne de voto. c. p'cipue. ii. q. iiii. idē in
his q' peccatoribus blādiunt ipsos ex eorū inigatib' cō
mendant: ea enī cōmēdatione fit: vt ad peccandū
reddātur procliuiōres. c. sunt nōnulli. xlv. distin. idem

generaliter in omnibus sacerdotibus suā vitā mortuū
peruersitate sedāribus tales enī dicuntur verti in la-
queū tortuosum in oībus locis ponētes scādālū ita dī-
cit tex. in. c. transferunt in fi. xxiii. q. ii.

Sententia formanda est sū libelli tenorē alias si iudex
contravel pter libelli formā pronūciat fatuus reputat
vt dicit tex. in. l. vt fundus. ff. cōi diuidun. & c. licet he-
ly. extra de symo. & l. fi. C. de fideicom. liber.

¶ De littera. T.

¶ Tēpus nō est modus inducēde vel tollēde obligatio-
nis. l. obligationum fere. §. placet. ff. de act. & ob.

Turpe est doctōri cū culpa redarguit ipsum. ff. de in ius
vo. l. sed si hac lege. §. prostituta: & in aut. de presi. po-
uin. §. ex diuerso: super verbo exemplum: col. ii.

Testamentū est volūtatīs nostre iusta sentētia de eo qđ
quis fieri voluit post mortem suam. l. i. ff. de testa.

Testamēti factio nō priuati sed publici iuris est: ideoq;
priuatorū pactis forma eius nō ledit. l. iii. ff. de testa.

Testes & instrumenta eandem vim obtinent. l. in exer-
cendis litibus. C. de fi. instru.

Teli appellatiōe & ferrū & fustis & lapis & omne quod
nocendi causa habetur. l. si pignore. ff. de furtis.

Testamētum militis non potest querelari. l. si instituta. §.
de inofficio. ff. de inoff. te. hoc ē verum in milite mi-
litante: secus est in veterano.

Tantum punitur affectus quantum effectus. l. is qui in
telo. C. ad. l. cor. de sic. & C. de epī. & cle. l. si quis non
dicam. Contra. ff. de pe. l. cogitationis pe.

Tandiu societas durat qđiu integer cōsensu partiu du-
rat. l. tandiu. C. pro soc. & in li. eo. §. manet autem.

Tacita volūtas valet. ff. de his que sunt sui vel alie. i. u. l.
patre furio. circa fi. & ff. so. ma. l. ii. §. voluntatem.

Tria vel quattuor sunt multa. ff. ad silley. l. i. §. scripto.

Tempus ignorāri cedit. ff. de iur. & fac. igno. l. i. in prin.

& ff. de his qui no. in fa. l. genero. inquit.

Tristibus & desolatis ppter mortē sui parentis est cōsu-
lendū. l. i. C. de his qui ante aper. tabu. he. transf.
Testamētū patris in quo filius ē pteritus nō valet: insti-
de exhe. libe. in pri. & ff. de lib. & posthu. l. iter cetera.
Turpia lucra sunt ab heredibus extorquenda. l. in here-
dem. ff. de calum. & l. videamus. ff. q. me. cau. & C. ex
delic. defun. in q. here. conue. l. vnica.
Testator potest aliquē extraneū & penitus ignotū here-
dem instituere. l. extraneum penitus. C. de here. insti.
Tempestas vel infirmitas vel vis fluminis aliquem excu-
sat. l. ii. §. si quis in iudicio. ff. si quis cautionibus.
Thesaurus est vetus quedam depositio pecunie cuius
non extat memoria. l. nunquā. §. i. ff. de acqui. re. do.
Tutor in re pupilli tunc domini loco habetur: cum tu-
telam amministrat: non cum pupillum spoliat. ff. pro
empto. l. qui fundum. §. qui tutor.
Tres negatiōes faciūt vnā negationē. l. i. §. nō nunq. ff. de
cadaueri. punitorum. & ff. de col. bo. l. nonnunquam.
Traditionibus & vsucapionibus dominia rerū nō nudo
pacto transferuntur. l. traditionibus. C. de pac.
Tempore interdicti potest missa celebrari in die dñico
ianuis clausis & cāpanis nō pulsantibus: sed in. iiii. fe-
stis. s. in die Natalis dñi: Pasche: Pētecostes: & Assum-
ptiōis btē virgīs tm pōt celebrari ianuis aptis & cāpa-
nis nō pulsantibus: extra de sen. excō. c. alma. lib. vi.
Testes antiquiores sunt ceteris preferendi. c. dilecto de
offi. Archidia. xxxv. q. vii. cōsanguineos & c. videtur
q. ma. ac. pos. ff. de leg. iii. si chorus. §. i. & xx. di. de qb?
ab illis. n. regrēda ē veritas qb? lux veritatis poti? assit.
l. iiii. q. iiii. si testes. l. p. bti. C. d. epi. & cle. & ibi Bal.
Transactio in spiritualibus intervenire non potest pro-
prie sumpto vocabulo extra de trasac. sup. eo. amica.
bilis aut cōpositio posset de transac. c. statuimus. arg.
ad hoc extra de preben. nisi. & de re. permu. c. fi.
Tacitum plus operatur q̄ expressum bonus tex. in. l. si

quis sempronium. ff. de here. insti.

Tacitum. i. factum. l. i. C. de rei vxo. acti.

Testator in dubio presumitur velle exonerare heredē
i. eum qui. ff. de an. leg.

Tales erga subiectos nostros debemus existere quales
nos si subiecti fuissetus nostros vellemus esse propo
sitos. c. quorundam. lxxiii. distin.

Tanto quis est melior quanto melioribus preest in auc.
de defen. ciui.

Tempore necessitatis oīa debent esse cōia. l. iii. §. cū in
eodem. ff. ad. l. rodīa de fac. & xii. q. i. duo. & q. ii. aurū.
& lxxxviii. dist. nō satis. gl. in c. sicut. xlvii. dist.

Talia sunt subiecta qualia predicata permittunt. l. trā
sigure. C. de transac. & l. quoties. C. famil. hercis. l. si
feruus plurium. §. si. ff. de leg. i.

Taciturnitas in casu in quo hētur p cōsensu non est po
tens ad inducendū pactum. Areti. sing. in. l. ii. ff. de leg.
vi. per tex. in. l. ex pollicitatione. ff. de pollici.

Testamēto vno possunt duo testari. l. patris. ff. de vul. &
pu. l. licet vbi Hier. But. post doc. moder. C. de pac.

Testes instrumētales dicētes q nō recordātur de dictis
in instrumēto nō facit eos vacillare Bar. in. l. si libra
rius. ff. de re iudi. idē in. l. in exercendis. C. de si. instr.

Hiero. But. in. l. sciendum de ver. obli.

Transactio licet non possit fieri nisi super lite poterit
tamen fieri ante lit. conrestatā. l. ii. C. de transac. Hie
ro. But. in. l. post q liti. C. de pac.

Testator magis plūmitur diligere nepotes q extraneos
l. cū auus. ff. de condi. & demon. l. lucius in si. ff. de he.
insti. gl. in. l. i. C. de do. cau. mor.

Testatoris volūtas ē lex. §. disponat in auc. de nup. hoc ē
verū in fauorē illius cui relinquit ita Bar. in. l. ticio cē
tū in prin. de condi. & demon. in. l. i. testamēto de ver.
fig. in. l. i. C. de pac. & valet arg. de verbis legis ad ver
ba testatoris. l. si qs ligauerit cū pce. de lega. i.

Testatoris voluntas ne dñ expresse sed etiā p̄ consuetu-
ras videtur reuocari. l. iiii. §. si. ff. de adi. leg.

Tacens in preiudicialibus habetur pro contradicente
vt traditur in regula si q̄ tacet de re. iur. lib. vi. & tra-
ditur in. l. qui patitur. ff. man.

Talis quis presumitur q̄lis est eius patria: vt dicit Bar.
in trac. de gelsis & gebelinis, quē refert & sequit And.
sicu. in repe. c. raynaldus in. iiii. col. de testi.

Testibus dicētibz verisimilia statur ceteris paribus
.l. iiii. & l. ob eam rem. §. si testes. ff. de testibus. Abb. &
Inno. in. c. accedentes de prescriptio.

Talia sunt subiecta qualia pmittunt eoz predicata: vt
est gl. multū singu. in. c. dudum in. si. de deci. dicens p̄
hanc auctoritatē philosophi q̄ talis presumitur suis
se libellus, qualis est sententia.

Testamēti factio & hereditas est de iure gentium inuen-
tione, q̄a maiores nostri in veteri testamento uteban-
tur testamēti factione actiua & passiua. Bar. in. l. iter
dñ. ff. de condi. inde. & in rub. ff. de acqui. here.

Turpius efficitur q̄ non admittitur hospes. c. quemad-
modum de iure iu. cum simi.

¶ De littera. V.

¶ Verba debent intelligi fm̄ materiam subiectam. l. si
vno anno. ff. loca. & conduc.

Vbi vnū ppter alterū vtrobiq̄ tm̄ vnū. ff. pro dona. l. fin.

Vinū vetus preualet nouo vino. l. cum quid. ff. si cer. pe.

Volūtatē ē suscipe mādātū: necessitatē cōsumare susce-
ptū. ff. cōmo. l. in cōmodato. §. sicut: & isti. e. mā. §. pe.

Varie sunt hominū voluntates. ff. ad treb. l. quia pote-
rat: & C. de emanci. lib. l. nō nudo: in gl. Contra. C. de
adop. l. cum enim: & C. de re. ali. l. i.

Violans vel transcendens muros castrī vel ciuitatis sine
licentia principis capite puniatur. l. si. ff. de re. di.

Vinū letificat cor hoīs: not. glos. l. i. ff. de pi. & cō. reivēdi.

Vniuscuiusq̄ rei priu. potētissima pars ē. ff. de ori. iu. l. i.

LXXXIII

Vox vnus vox nullius. C. de testi. l. iuris su. §. si modo.
 Vox pris ē vox filii & ecōtra. isti. de inuti. stip. §. ei vero.
 Vox serui est vox dñi. ff. de dā. infec. l. si seruus: & insti. de
 inuti. stip. §. ei. Cōtra. ff. de stip. ser. l. ii. & l. antepe.
 Vigilantibus & non dormientibus iura subueniūt. l. pu
 pil. in fi. ff. de his que in frau. cre. & insti. in phemio.
 Vane voces pupilli nō sūt audiēde. C. de pen. le. decurio.
 Verba debent intelligi vt de aliquo operentur. ff. de le.
 i. si quando.

Verba transposita idē significant. l. preposter. de testa.
 & l. cum pater. §. fidei tue cōmitto. ff. de leg. ii.

Vtile p inutile viciat. l. sed & si decē. ff. de cōsti. pe. & l. i.
 §. pe. ff. de ver. ob. & C. de la. li. tol. l. vnica. §. illo pcul
 dubio: gl. & ff. de arbi. l. pedi? ptra. ff. de re. iu. l. act?.

Vbi maius periculū ibi cautius est agendum. l. i. §. si quis
 ff. de carbo. edic. & C. de furtis. l. manifestissimi.

Vim vi repellere licet. l. i. ff. de vi & vi ar. & l. iiii. §. cū igitur:
 & C. vnde vi. l. i. ff. de iusti. & iu. l. vt vim: & ff. ad
 l. acquil. itaq. in prin. & l. scientiam. §. qui cum alr.

Verba cū effectu sunt accipienda. l. si per alium. §. doce
 re. ff. ne quis eum qui si in ius. vo. est vi. exi. & ff. ne vis
 fiat ei. l. i. §. hoc verba. & ff. de ver. sig. l. nomen. fil. §.
 fi. & l. debitore. & ff. q. quisq. iu. l. i. in fi.

Vbi ē eadē ratio ibi dēt esse idē ius. ff. ad l. acquil. l. illud.
 Verba imperatiui modi non habent primam personā:
 no. glo. l. penul. ff. de arbi.

Vbi malum principium malus finis sequitur. l. in vnuer
 sis. C. da. tu.

Voluntas testatoris est magis inspicienda quā verba. ff.
 ad trebel. l. vbi. §. & ego.

Vbi pecunia deest in corpore supplet. ff. de in ius vo. l.
 fi. & ff. de iuris. om. iu. l. si quis id. §. in seruos. & ff. de
 pe. l. fi. §. generaliter.

Vbi cuiusq. contractus initium spectandum est. ff. mā.
 l. si procur. in prin.

Valde inhumanum est a nemine accipere, l. Tolent. §. nos
vero. ff. de offi. proconsul. & le.

Vsucapio pprie fit in rebus mobilibus: & pscriptio in re
bus immobilibus. No. glo. l. i. ff. de vsu. & insti. e. §. iii.

Voluntates legitime contrahentium seruade sunt, l. pe,
in fi. C. pro soc.

Vicio naturali parcitur. ff. de dam. infec. l. fluminum. §.
viciū. ff. ad. l. acqui. l. si seruus seruū. §. fornicarius.

Voluntas & propositum distinguunt maleficia. ff. de fur.
l. que iniurie.

Vnius factū alios nō dēt trahere ad piculū. ff. de offi. pñ. l.
illicitas. §. si: & ff. ad. l. acq. l. si seruus seruū. §. ceterū.

Vsucapio est legalis alienatio. ff. de ver. sig. l. alienatiōis.

Vno cōtextu actionis testari oportet. l. heredes. §. si. ff.
de testa. Est autem vno contextu nullum actum alieo
rum testamento immiscere.

Vsufuctus est ius alienis rebus vtēdi fruendi salua rerū
subā. l. i. ff. de vsufru. & C. eo. l. i. in glo. & isti. eo. i. pri.

Vterini dñr qñ ex eodē vtero nati & nō ex eodē pñe ita
expōit gl. l. frēs. C. de inof. tes. & ist. de leg. ag. succ. §. i.

Videor gerere quod' per aliū gero. l. ita. §. gessisse. ff. de
admi. ru. contra. C. de thesau. l. i. §. in alienis. lib. x. ff.
de vi & vi ar. l. cum fun. §. quesitum.

Vtilitas publica est pferēda priuate. l. iiii. C. de primipiō
lo. li. xii. circa fi. l. i. ff. p. so. l. actiōe. §. labeo. & c. bone
i. extra d. postu. C. de ca. tol. l. vnica. §. si. circa fi. C. d.
ope. pu. l. si qñ cessia. l. ii. §. si qs mñcipalis. ff. si qs cau.

Vsure nō ppter lucrū potentiū sed ppter morem nō sol
uentiū infliguntur. ff. de vsuris. l. cum quidam. §. vsu.

Voluntas & propositū distinguūt maleficia. ff. de fur. l.
que iniurie: insti. de obli. que est delic. nas. §. sed pla
cuit sup verbo si se intelligāt: & C. ad. l. cor. de sic. l. i.

Vbi non est matrimonium ibi dos esse non potest. insti.
de nup. §. si aduersus.

Virtutū pñia merētib' tribui cōuenit. C. de sta. & yma.

Vbi lex non distinguit nec nos distinguere debemus. ff.
de publi. l. de p̄cio. ff. de offi. presi. l. preses. ff. de iud. l.
ii. §. cōuenire. in fi. de offi. presi. l. iii. ff. de aliena. l. i. §.
qui vero. ff. de postu. l. quos prohibet: cū simi. multis.
Vltima voluntas est seruanda. l. i. C. de sac. ec. vbi aliud
prohibetur & eius simile. ff. man. l. fi. ff. de iudi. l. sed
& si. §. ex quibus.

Vbi inceptum est semel iudicium, ibi & finem accipere
debet. l. vbi. ff. de iudi.

Verba enunciatia aliquando operantur dispositionē
l. i. C. de fal. cau.

Verborum amminicula fides veritatis non desiderat.
C. si mi. se. ab he. absti. l. i.

Volūtas testatoris plurimūq; magis inspiciēda est quā
verba. l. cū vnū. C. de fideicō. ff. ad. l. fal. l. penale. §. fi.

Vt idem est q; sicut: ita exponit glo. l. i. C. de proba.

Viciosa possessio iuuat aliquem contra extraneos. l. fi.
ff. de acqui. pos.

Vno malo precedente sequitur & alia: in autē. vt iud.
sine quoquo suffra. fi. §. considerauimus: col. ii. super
ver. elicitam: in glo.

Vnus actus inducit p̄suetudinē. C. de epi. audi. l. iii. in fi.

Vbi est eadem ratio idē ius esse debet. ff. de fonte. l. i. §.
interdum. ff. de adul. l. si postulauit. §. ii. ff. de eden. l.
quidam nummularios: in fi. q; cum eo. §. istas. ff. nau.
cau. sta. l. nauta. §. fi. ff. ad. l. acquil. l. illud.

Vbi habet locum cōmune auxiliū non debet peti extra
ordinarium. ff. de carbo. edic. l. causa sine. ff. ad muni
cip. l. i. in fi. ff. de eden. l. quidam: in prin.

Vbi emolumentum ibi & onus: in fi. de emp. & ven. §.
item precium: & C. de fur. l. fi. §. alia dubitatio: & ff.
de ac. emp. l. iul. §. ex vendito. & C. de ca. tol. l. vnica.
§. proxi. & ff. de re. iu. l. secundum naturam contra. ff.
depo. l. qui proprio. §. vt in ceteris.

Vbi possessor & petitorum iura sunt obscura: magis est

iudicādū p possessore: insti. de interdi. §. modū aut.
Venditor ante traditionē est dñs rei vēdite: institu. de
emp. & ven. §. idem & in ceteris.

Vxores a viris defendi debent non econtra: insti. de
iniur. §. patitur.

Vno inconuenienti dato sequuntur & plura in autē. vt
iudi. sine quoquo suf. fi. §. sed aliud: col. ii.

Vnam concubinā habens nō plures caste viuūt: in au
ren. de tri. & se. §. nam si hoc non constet: col. iii.

Vbi non est matrimonium nec dos esse potest: insti. de
nup. §. sed si aduersus.

Vnus testis solummodo inducit presumptionem. ff. de
iureiur. l. si duo patroni.

Vbi nulla petitio ibi nulla mora. ff. de ver. sig. l. pup.

Vltima mora nocet. l. cum pretor. §. si aliquando. ff. de
no. ope. nun. & ff. de peri. & cōmo. rei vend. l. illud: &
l. si mora: & l. semel mora. ff. so. ma.

Viuens moritur: mortuus non moritur: nec vltra mors
ei dominabitur. No. glo. l. iii. ff. quando dies le. ce.

Victus victori in expensis debet condēnari. l. prope ran
dum. §. sin autem. C. de iudi. & C. de euic. l. i. in glo.

Vani timoris non est iusta excusatio. l. vani non est. ff.
de regu. iu.

Vnusquisq; ann² hbet. ccclxv. dies. ff. de sta. lib. l. cū he
res. §. sticus: & l. ita vulneratus. ff. ad. l. acquil.

Volenti nō infertur dolus. C. de transac. l. cum donatio
nis: & ff. de condi. indebi. l. in summa. §. si. & C. de re
scin. ven. l. vēditor: & ff. de reg. iu. l. nemo videt.

Vis ē maioris rei ipetus q̄ repelli nō pōt. ff. q̄ me. causa.
Vnicuiq; factum suum non aduersario nocere debet. ff.
de regu. iu. l. factum.

Volūntates defunctorū sunt seruāde: in autem. de nup. §.
disponat. hoc est verū: volūntates dispositiue & nō vo
lūntates enficiatiue: vt. C. d pba. l. rōnes: & C. corā vtri
usq; l. scriptura: in aut. de iureiur. a mo. p̄liti. §. i. col. vi.

Vicarius omnia potest que pertinet ad iurisdictionem illius cuius vices gerit. C. de offi. eius qui ge. vi. al. l. i. xciii. di. c. vlti. & xciii. di. c. i. quedam tamen sunt que. sine speciali mandato attentare non debet. c. quod translationem de offi. delega.

Verbum equiuocum in dubio sumit in partem digniorem & potentiorē insti. de iu. na. gen. & ciui. §. ius. ante ciuile, & l. i. §. qui in perpetuum. ff. si ager vec. & l. queritur. ff. de sta. ho.

Veneratio que deo tenemur appellatur religio, que est inter patrem & filium appellatur pietas, illa vero que est inter libertum & patronum appellatur obsequium, que vero est inter hominem & hominem appellatur officium humane nature, ut est gl. ordi. in. l. obsequio. C. de nego. ges.

Voluntas testatoris etiam ex testamento nullo declaratur. l. si. & ibi Bar. ff. de reb. eo. & Bal. in. l. qui a patre ff. de constit. tuto. per illud tex. Bar. in. l. gerit col. iiii. de acqui. here. ff. vide Decisum in. c. ex tenore in. iiii. col. in si. penul. glo. de rescrip. vide in contrarium Crenonem in quadam alleg. in si. sing. suorum col. si.

Vir non reddens debitum uxori dote abutitur. l. si cum dotē. §. si autem. ff. solu. matri.

Voluntas non sufficit ubi opus est factio. c. i. de eo qui. mit. in pos. cau. rei ser. c. cum aliquibus de re iudi.

Voluntatis impedimentum alicui dicitur preiudicium. §. huic autem cum seq. insti. de actio.

Vitium libidinis principaliter homini tribuitur. l. vnica C. de sena. consul. clau. tol.

Vestimenta famuli potest dominus retinere quando recedit si ea ex causa facta erant ei a domino ut vteretur gl. est notabilis in. l. id vestimentum per illud tex. ff. de pecul. & ibi alleg. plures rex.

Vbicunque aliquid habet principaliter vnam naturam secundario aliam debemus secundum principalem illud iudicare non secundum secundariam tex. est in. l. & ante omnia que est. l. si. ff. de imp

in re. do. fac. est gl. sing. in. c. ii. in ver. detrimentum
de pac. lib. vi.

Voluntas coacta nō est simpliciter volūtas sed volūtas
cōditionalis. Bar. in extrauagan. ad reprimen. in ver
bo videtur. Hiero. bur. in. l. sciendū. ff. de ver. obli. De
cius in. c. cum. m. in. xiii. col. de consli. per gl. in. c. no
tificasti. xxxiii. q. v. & in. l. iiii. ff. de re. iur.

Verba debent intelligi secundū qualitatem persone. l. ple
num. §. equitii. ff. de vsu & ha. & secundū naturā dispo
sitiōis sup q̄ interponit. l. in insulā. ff. de prescrip. ver.
. l. si vno in prin. ff. loca. & l. stiplo ista. §. hi. qui sunt
de ver. obli.

Verbum vt possit importat necessitatē. l. fideicomissa.
§. hec verba. ff. de leg. iiii.

Via plana & facilis per difficilem & inusitatam relin
quenda non est. §. his itaq; & ibi not. Ang. contra mu
liōes, nūcios, & barcheros insti. de iusti. & iu. facit.
l. rem non nouam. C. de iudi. fallit nisi via inusitata
esset magis tuta. l. si. §. cū autē gemini. C. de iur. deli.
& pro primo dicto facit tex. in l. non solum. §. i. ff. de
excus. tuto. & l. ii. C. de cu. pu. lib. xii. & ibi Bar. & l.
qua actione. §. i. ff. ad l. aquiliam, nec per viam suspe
ctam est eundū. l. eos. §. si. & ibi not. ff. de fal. per Bar.
in. l. i. in fi. ff. si quis cau.

Verbū plurale diuifum acceptū geminat significatū sin
gulis extra de diuor. gaudemus de condi. & demon.
falsa. §. si. & ff. de leg. ii. qui cōcubinā. cōtra. C. de imo
pub. & aliis substi. que vis & l. cū quidā & l. generalr.

Verbum multiplicans mutat substantiam obligationis.
ff. de vsur. si stipulatus & ff. si quis cautio. l. i. cōtra de
au. & ar. leg. pediculis. §. labeo. & de cōdi. infer. l. i.

Verba sunt spectanda nō qualitatem. C. de car. tol. l. i. §.
fuerat. xxxvii. dis. relatum & ff. de ope. no. nun. l. i. §.
pretor de vi & vi ar. l. i. §. vlt. cōtra sensum nō verba
spectāda. c. intelligētia de ver. sig. l. q. i. marchion &c.

Verbum in dubio debet intelligi in specie non q̄ loquat
in genere tex. est & ibi Bar. in. l. hoc legatum. ff. de
leg. iii. circa cuius intellectum vide omnino Socci. in
rubrica. ff. de vul. & pup. in secunda lec.

Vim vi repellere licet. l. vt vim. ff. de iusti. & iu. & l. sciē
dum. §. qui cum aliter. ff. ad. l. acquil. & l. i. C. vnde vi.
& in. c. significasti extra de homici. cum notatis in
dictis iuribus facit quod habetur in. l. si ex plagis. §.
in cliuo. ff. ad. l. acquil. cum simili.

Vigilare licet vnicuiq; pro commodo suo etiam in alte
rius damnum. l. pupillus in fi. & l. qui ante. §. sciendū.
ff. de his que in frau. cre. l. si. C. de positi.

Vnusquisq; naturaliter mouetur ad tuendos mores pa
trise. l. veluti. ff. de iusti. & iu. & hinc est q̄ qui natus
est ex partialibus presumitur partialis vt dicit Ang.
in. l. si fugitiui. C. de ser. fugi.

Via vltatior non alia attendi debet. A bb. in. iii. q. post
Io. And. in. c. cum venerabilis de exceptio.

Verba narratiua non disponunt. c. si papa de priui. in.
vi. cle. si summus de sen. excōmu. & ideo dicit Ludo.
de Roma singula. exc. quod incipit spectabilis domi
ne q̄ verba iureconsulti narrantis factū non possunt
allegari pro lege, pro quo adducit glo. quā dicit sin
gula. in. l. i. ibi vel dic. iii. C. quando non peten. par.

Vbi inuidia, ibi dolus & corruptio. l. ii. C. quādo & qui
bus quat. pars debe. lib. x.

Vbi maius periculum intenditur ibi procul dubio est
plenius consulendum. c. vbi periculum de elec. in. vi.
vnde dicit Io. de Ana. in. c. in ordinando extra de si
mo. q̄ propter exemplū deberet Curia Apostolica
pre ceteris abstinere a simonia. c. magne de voto. c.
in causis de re iudi. & ideo dicit rex. in. c. precipue.
xi. q. iii. scire debent prelati q̄ si vnq; peruersa perpe
trant tot mortibus digni sunt, quos ad subditos suos
perditionis exempla transmittunt, vnde necesse est

IVXXI
vt tanto se cautius a culpa custodiant quāto per pra-
ua que faciunt non soli moriuntur. Ad idem est au-
reus tex. in. c. ii. xxx. q. v. vbi dicit, Romanus pōrifex,
ad nostrum reatum cedit si paternarum regule san-
ctionum nobis consentientibus vel negligentibus vio-
lenter.

Verba potius sunt intelligenda in sensu naturale q̄ in
ficto. l. fi. C. de his qui ve. eta. impe.

Vbi lex aliquid fieri certo tēpore requirit non sufficit
posteriori tempore celebrare. l. si quis mihi bona. §.
iussu. ff. de acqui. heredi.

Verbum ex integro rem perfectam significat, Specula,
in titu. de here. in fine.

Voci viue magis credendum est q̄ mortue in auc. de fi.
instru. §. si vero coll. vi.

Verba statuti aut consuetudinis non adaptantur ad im-
possibilia ipsi statuenti, Bal. in. l. fi. §. in computatio-
ne in fine. C. de iure delibe. idem Bal. in. l. fi. in. v. col.
C. de sacrosan. eccle.

Vbi est concurrentia allegationum canonum & legum,
a canonibus incipiendum est propterea quia cano-
nistatum subiectum dignius est, ita dicit Abbas in. c.
inter alia de immuni. eccle.

Vbi aliquid pro forma datum est equiparantur preter
& contra. glo. in. c. si cui de elec. in. vi. Abb. in. c. cau-
sam q̄ de sen. & re iudi.

Verba debent intelligi secundum qualitatem persona-
rum de quibus agitur. l. plenum. §. equitii. ff. de vsu
& habi.

Verborum prolixitas a iure respuitur, vt. l. ampliorem.
§. in refutatoriis. C. de appella.

Vbi confusa præt interrogatio certum respondentis
testimonium esse vix potest.

C Additio. Zona non venit appellatione pannorum,
Bar. in. l. diuus in. ii. no. ff. de bo. dam.

C Finis tractatus nuncupatus Flores legum: aut Con-
 geries auctoritatum iuris ciuilib. In quo auctoritates
 ordinantur secundum ordinem alphabeticum allega-
 tionibus librorum ex quibus sumuntur: & .l. & .s.

Registrum huius operis.

A B C D E F G H I K L

C Venetiis per Guilielmum de Fontaneto
 Montisferrati. Anno Domini.
 M.D. XXXII. Die. xv.
 mensis Iunii.

LXXXVIII

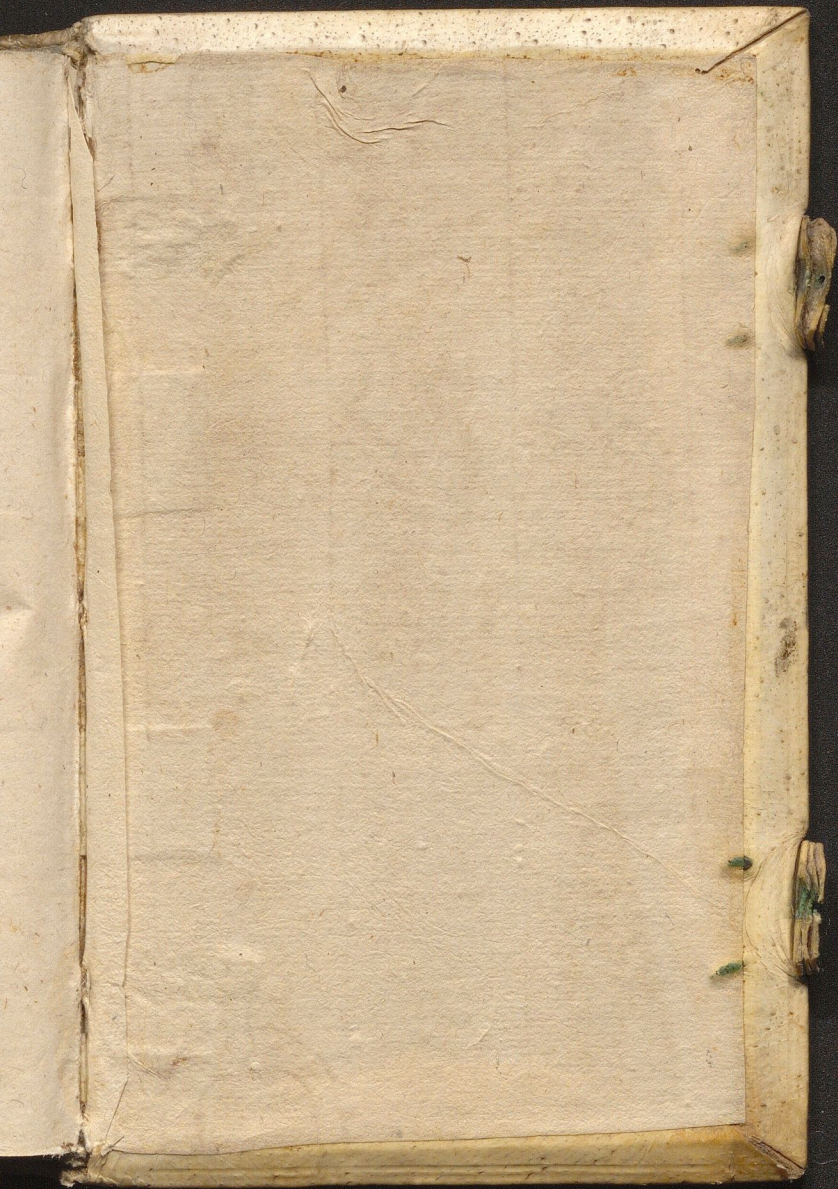
Et fuit tractatus huiusmodi per Joannem
georgium de huiusmodi in anno 1525
ordinatus per Joannem de huiusmodi
revisus per Joannem de huiusmodi 1525

Registrium huiusmodi

A B C D E F G H I K L

Joannis de Guelpho de Fontano
Monasterii anno Domini
M.D.XXII. De xv.
Mensis Junii

ALVENSLEBEN

Hi

147

Incipit de
Locis communibus
utriusque partis
hinc preterea
de hiis

Flores sequi
utriusque sequi
utriusque sequi
utriusque sequi

utriusque sequi
utriusque sequi
utriusque sequi
utriusque sequi

Modus legendi
ab ore in ore
in ore in ore
Pontificis in ore

Tituli seu Rubricae
per: Cuius
et Haloandrie
cognitione

Henricus in ore
Henricus in ore
Henricus in ore

cum donationis ff. de condi. inde. l. in summa. §. fi. C.
de rescin. vende. l. venditor. §. ff. de reg. iur. l. neo
mo videtur.

Vis est maioris rei impetus, qui repelli non pos

x-rite

colorchecker CLASSIC

²
Flores legum secundum ordi
nem alphabeti. Cum infinitis
additionibus ⁊ concordantijs
doctorum nuper per. d. Lu
cium Paulum Rosellum
pataninum. J. A. do
ctorem additis.

H. 147

